

ΠΑΝΤΕΙΟΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ
ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης

Οδηγός Σπουδών
Ακαδημαϊκού Έτους 2019-2020

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ - ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΠΡΟΕΔΡΟΥ

ΜΕΡΟΣ Α΄

ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

I. ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΙΔΡΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΟΥ ΠΑΝΤΕΙΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ

II. Η ΦΟΙΤΗΣΗ ΣΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

1. Διάρκεια και Οργάνωση Σπουδών
2. Φοιτητική Ιδιότητα και Κατηγορίες Φοιτητών
3. Εγγραφή στο Πανεπιστήμιο
4. Υποτροφίες Επίδοσης
5. Μηχανοργάνωση
6. Φοιτητική Μέρμινα
  - 6.1. Σίτιση
  - 6.2. Στέγαση
  - 6.3. Υγειονομική Περίθαλψη
7. Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα Φοιτητικής Μέρμινας (Erasmus, Tempus, κλπ)
8. Πανεπιστημιακός Αθλητισμός
9. Γραφείο Διασύνδεσης
10. Βιβλιοθήκη

ΜΕΡΟΣ Β΄

ΤΟ ΤΜΗΜΑ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

I. ΑΠΟΣΤΟΛΗ, ΣΚΟΠΟΙ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

1. Αποστολή και σκοποί του Τμήματος

2. Διοικητικά Όργανα του Τμήματος

2.1 Η Συνέλευση

2.2 Το Διοικητικό Συμβούλιο

2.3 Ο/Η Πρόεδρος και ο Αναπληρωτής Πρόεδρος

3. Τομείς του Τμήματος

3.1 Τομέας Οικονομίας

3.2 Τομέας Δικαίου

3.3 Τομέας Διοικητικής Επιστήμης

4. Το Διδακτικό και Διοικητικό Προσωπικό του Τμήματος

4.1 Το Διδακτικό Προσωπικό

4.2 Το Διοικητικό Προσωπικό – Γραμματεία

II. ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ

1. Πρόγραμμα Σπουδών- Γενικές πληροφορίες

2. Δήλωση Επιλογής Μαθημάτων - Εξετάσεις

3. Ξένες Γλώσσες

4. Λήψη Πτυχίου

5. Διδασκόμενα μαθήματα (ΠΠΣ) του ακαδημαϊκού έτους 2018-2019

6. Περιεχόμενο των Μαθημάτων του ΠΠΣ

7. Πρακτική Άσκηση

III. ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΑ

1. Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών

1.1 Περιγραφή

1.2 ΠΜΣ «Νομική και Διοικητική Επιστήμη»

2. Διδακτορικά

Κανονισμός Διδακτορικών

3. Μεταδιδακτορικές σπουδές

Κανονισμός μεταδιδακτορικών σπουδών

4. Ερευνητικά Προγράμματα

Πρόγραμμα ΕΠΕΑΕΚ Πρακτική άσκηση σπουδαστών/φοιτητών

5. Ερευνητικά Κέντρα

ΠΡΟΛΟΓΟΣ - ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΠΡΟΕΔΡΟΥ

Το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης του Παντείου Πανεπιστημίου Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών ιδρύθηκε ουσιαστικά με την ίδρυση της Παντείου Σχολής Πολιτικών Επιστημών, με σκοπό να συνδράμει στην οργάνωση της ελληνικής δημόσιας διοίκησης και στην εκπαίδευση των στελεχών της. Επίσημα ιδρύθηκε και άρχισε να λειτουργεί από το έτος 1963, στα πλαίσια της (τότε) Παντείου Ανωτάτης Σχολής. Από τότε και μέχρι σήμερα προσφέρει στην ελληνική κοινωνία αποφοίτους, οι οποίοι με τις γνώσεις που απέκτησαν κατά τη διάρκεια των σπουδών τους, στελέχωσαν και στελεχώνουν τις υπηρεσίες του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα. Πράγματι, το Τμήμα, μέσα από τα μαθήματα, τα προγράμματα, τις δράσεις και την ατομική και συλλογική έρευνα των μελών ΔΕΠ, των μεταπτυχιακών φοιτητών, των διδακτόρων και των λοιπών ερευνητών που εργάστηκαν και εργάζονται σε αυτό, έχει συμβάλει σημαντικά στην ανάπτυξη και τον εκσυγχρονισμό της δημόσιας διοίκησης της χώρας μας καθώς και στον ευρύτερο κοινωνικό μετασχηματισμό της από την έναρξη της λειτουργίας του έως σήμερα, για ένα χρονικό διάστημα που υπερβαίνει τα 50 έτη. Είναι το μεγαλύτερο ακαδημαϊκό Τμήμα του Πανεπιστημίου μας ως προς τον αριθμό των φοιτητών του και χορηγεί πτυχίο με δύο κατευθύνσεις, της Δημόσιας Οικονομικής και των Δημόσιων Θεσμών.

Ο εκπαιδευτικός και επιστημονικός προσανατολισμός του Τμήματος, προσδιορίζεται από τα γνωστικά αντικείμενα των τριών τομέων του και συγκεκριμένα του Τομέα Δημοσίου Δικαίου, του Τομέα Οικονομίας και του Τομέα Διοικητικής Επιστήμης. Όπως προαναφέρθηκε, βασική του αποστολή είναι η παροχή προς τους φοιτητές και τις φοιτήτριές του μιας ολοκληρωμένης γνώσης και εμπέδωσης όλων των βασικών πεδίων του ευρύτερου δημόσιου τομέα και τον εφοδιασμό τους με εξειδικευμένες γνώσεις, που θα τους αναδείξουν σε ικανά στελέχη του δημόσιου τομέα σε όλο το φάσμα των δραστηριοτήτων του σύγχρονου κράτους, καθώς και του ιδιωτικού τομέα της οικονομίας. Κατά τη διάρκεια των σπουδών τους οι φοιτητές μας έχουν τη δυνατότητα να πραγματοποιήσουν πρακτική άσκηση στη Βουλή των Ελλήνων, σε οργανισμούς του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα μέσω του προγράμματος ΕΣΠΑ «Πρακτική άσκηση», καθώς και σε διάφορες δημόσιες υπηρεσίες στο εξωτερικό

(π.χ. σε πρεσβείες και σε ευρωπαϊκούς οργανισμούς) μέσω του ευρωπαϊκού προγράμματος Erasmus+. Οι σπουδές στο Τμήμα συνεχίζονται με τα Μεταπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών, στα πλαίσια των οποίων λειτουργούν κατευθύνσεις, που καλύπτουν όλα τα επιστημονικά και ερευνητικά πεδία του Τμήματος και ολοκληρώνονται με διδακτορικές και μεταδιδακτορικές σπουδές, οι οποίες πραγματοποιούνται στο Τμήμα μας σύμφωνα με το νόμο και τους αντίστοιχους Κανονισμούς Σπουδών.

Ο παρών Οδηγός Σπουδών περιέχει πληροφορίες που αφορούν στην ίδρυση, τη διοίκηση και τη λειτουργία του Παντείου Πανεπιστημίου γενικά, καθώς και πληροφορίες που αφορούν ειδικότερα στη φοίτηση στο Τμήμα σε όλα τα επίπεδα εκπαίδευσης που αυτό παρέχει (προπτυχιακές, μεταπτυχιακές, διδακτορικές και μεταδιδακτορικές σπουδές). Θα είναι ιδιαίτερα χρήσιμος στους πρωτοετείς φοιτητές μας, οι οποίοι θα μπορούν να έχουν μια γενική εικόνα τόσο του Πανεπιστημίου και της λειτουργίας του, όσο και του Τμήματός μας ειδικότερα, και να βρουν απαντήσεις σε όλα τα ερωτήματα που σχετίζονται με τις σπουδές τους καθώς και οποιοδήποτε άλλο ζήτημα τους απασχολεί. Ο Οδηγός Σπουδών απευθύνεται επίσης και στους μαθητές - υποψήφιους φοιτητές των 1^{ου} και 4^{ου} Επιστημονικών πεδίων με την ελπίδα ότι θα αποδειχθεί ένα χρήσιμο εργαλείο για την επιλογή του Τμήματός μας ως Τμήμα επιλογής εισαγωγής τους.

Ευχαριστώ όλους τους συναδέλφους, διδάσκοντες και διοικητικό προσωπικό για την πολύτιμη βοήθειά τους ώστε να καταστεί δυνατή η σύνταξη του παρόντος Οδηγού.

Η Πρόεδρος του Τμήματος

Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Πολυξένη Παπαδάκη

ΜΕΡΟΣ Α΄

ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Ι. ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΙΔΡΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΟΥ ΠΑΝΤΕΙΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

Η ίδρυση του Παντείου Πανεπιστημίου Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών της Αθήνας τοποθετείται στο πρώτο τέταρτο του αιώνα μας. Το 1922 ο Γεώργιος Σ. Φραγκούδης πρωτοστάτησε στη δημιουργία της εταιρείας «Εκπαιδευτική Αναγέννηση», η οποία και ίδρυσε τη Σχολή Πολιτικών Επιστημών φιλοδοξώντας να είναι για την Ελλάδα ό,τι ήταν η τότε Ελευθέρα Σχολή Πολιτικών Επιστημών για τη Γαλλία, δηλαδή μια σχολή που θα συνδράμει στην οργάνωση της ελληνικής δημόσιας διοίκησης και στην εκπαίδευση των στελεχών της. Το 1927 με τη διαθήκη του, ο Αλέξανδρος Πάντος προσέφερε την περιουσία του ως κληροδότημα στην «Εκπαιδευτική Αναγέννηση» και η Σχολή ονομάστηκε «Πάντειος Σχολή Πολιτικών Επιστημών». Το 1933 δημιουργήθηκαν δύο Τμήματα: Το Πολιτικό-Ιστορικό και το Κοινωνικο-Οικονομικό τριετούς φοίτησης και απονέμει βασικό πτυχίο καθώς και διδακτορικό τίτλο. Το 1951 η Σχολή οργανώνεται και λειτουργεί ως Πανεπιστήμιο: Το Δ.Σ. αντικαθίσταται από τον Πρύτανη, τη Σύγκλητο και τη Γενική Συνέλευση των Καθηγητών. Το 1963 διαιρείται σε δύο Τμήματα: Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης και η φοίτηση γίνεται τετραετής. Το 1983 η Σχολή κατατέμενεται σε τρία Τμήματα ενώ το 1989 ιδρύεται το «**Πάντειον Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών**», στο οποίο λειτουργούν εννέα Τμήματα τα οποία, από το 2013 υπάγονται σε τέσσερις Σχολές, ως εξής:

Σχολή Επιστημών Οικονομίας και Δημόσιας Διοίκησης

- Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης
- Τμήμα Οικονομικής και Περιφερειακής Ανάπτυξης

Σχολή Πολιτικών Επιστημών

- Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Ιστορίας
- Τμήμα Κοινωνικής Πολιτικής

Σχολή Κοινωνικών Επιστημών και Ψυχολογίας

- Τμήμα Κοινωνιολογίας
- Τμήμα Ψυχολογίας
- Τμήμα Κοινωνικής Ανθρωπολογίας

Σχολή Διεθνών Σπουδών Επικοινωνίας και Πολιτισμού

- Τμήμα Διεθνών, Ευρωπαϊκών και Περιφερειακών Σπουδών
- Τμήμα Επικοινωνίας, Μέσων και Πολιτισμού

Όργανα του Ιδρύματος

- Η Πρύτανης
- Οι Αντιπρυτάνεις
- Η Σύγκλητος

Όργανα της Σχολής

- ο Κοσμήτορας
- η Κοσμητεία
- η Συνέλευση της Σχολής

Όργανα του Τμήματος

- Ο Πρόεδρος
- Ο Αναπληρωτής Πρόεδρος
- Η Συνέλευση
- Το Διοικητικό Συμβούλιο

Όργανα Διοίκησης ακαδημαϊκού έτους 2019-20

Πρύτανης

Καθηγήτρια Ισμήνη Κριάρη

Αντιπρυτάνεις

Καθηγητής Βασίλειος Κουγέας

Καθηγητής Νικόλαος Λέανδρος

Κοσμήτορας Σχολής Επιστημών Οικονομίας και Δημόσιας Διοίκησης

Καθηγητής Βασίλειος Κέφης

Πρόεδρος Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης

Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Πολυξένη Παπαδάκη

Αναπληρωτής Πρόεδρος

Καθηγητής Ιωάννης Φίλος

II. Η ΦΟΙΤΗΣΗ ΣΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

1. Διάρκεια και Οργάνωση Σπουδών

1.1. Το ακαδημαϊκό έτος αρχίζει την 1η Σεπτεμβρίου κάθε έτους και λήγει την 31η Αυγούστου του επόμενου έτους. Η διδασκαλία πραγματοποιείται σε δύο διδακτικά εξάμηνα: το χειμερινό εξάμηνο (ΧΕ) και το εαρινό εξάμηνο (ΕΕ).

1.2. Κάθε διδακτικό εξάμηνο περιλαμβάνει 13 τουλάχιστον πλήρεις εβδομάδες διδασκαλίας και 2 εβδομάδες για εξετάσεις. Η έναρξη και η λήξη του χειμερινού και εαρινού εξαμήνου καθώς και των εξεταστικών περιόδων καθορίζονται με απόφαση της Συγκλήτου.

1.3. Το εξάμηνο αποτελεί βασική χρονική μονάδα οργάνωσης του εκπαιδευτικού έργου του Πανεπιστημίου. Ειδικότερα, αποτελεί (α) χρονική περίοδο ολοκλήρωσης του διδακτικού έργου ενός μαθήματος και (β) χρονική περίοδο για τον καθορισμό του ελαχίστου χρόνου σπουδών.

1.4. Ο ελάχιστος χρόνος φοίτησης για την ολοκλήρωση των σπουδών στο Τμήμα ορίζεται σε οκτώ εξάμηνα πραγματικής φοίτησης από την πρώτη εγγραφή του φοιτητή. Φοιτητές που εγγράφονται σύμφωνα με το νόμο ή με απόφαση του ΔΟΑΤΑΠ (πρώην ΔΙ.Κ.Α.Τ.Σ.Α.) σε άλλο πέραν του 1ου εξαμήνου φοίτησης, μπορούν να αποφοιτήσουν σε λιγότερα εξάμηνα. Σε καμιά όμως περίπτωση δεν είναι δυνατή η λήψη πτυχίου με πραγματική φοίτηση για περίοδο μικρότερη από τέσσερα εξάμηνα.

2. Φοιτητική Ιδιότητα και Κατηγορίες Φοιτητών

2.1 Η φοιτητική ιδιότητα αποκτάται με την εγγραφή σε Α.Ε.Ι. και αποβάλλεται με τη λήψη του πτυχίου.

2.2 Οι προπτυχιακοί φοιτητές διακρίνονται στις ακόλουθες κατηγορίες: α) κανονικοί φοιτητές, β) φοιτητές ειδικών κατηγοριών, γ) τελειόφοιτοι φοιτητές, δ) φιλοξενούμενοι φοιτητές και ε) ακροατές.

2.3 Κανονικοί φοιτητές είναι όσοι εγγράφονται μετά από εισαγωγικές εξετάσεις και οι φοιτητές ειδικών κατηγοριών που εγγράφονται μετά από κατατακτήριες εξετάσεις, ύστερα από αποδοχή αίτησης μετεγγραφής τους, μετά από κατάταξη από το ΔΟΑΤΑΠ ή με κάποια άλλη από τις διαδικασίες που προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία. Τελειόφοιτοι είναι οι φοιτητές που συμπλήρωσαν 8 εξάμηνα (ή 4 κατά περίπτωση,

προκειμένου περί φοιτητών ειδικών κατηγοριών) πραγματικής φοίτησης από την αρχική τους εγγραφή χωρίς να έχουν συμπληρώσει τις υπόλοιπες προϋποθέσεις για τη λήψη του πτυχίου.

2.4 Φιλοξενούμενοι φοιτητές είναι οι φοιτητές που προέρχονται από άλλο Τμήμα του Πανεπιστημίου ή άλλου ελληνικού ή ξένου Πανεπιστημίου και εγγράφονται για ένα ή περισσότερα εξάμηνα με σκοπό να παρακολουθήσουν κάποιο ή κάποια από τα μαθήματα του προγράμματος σπουδών του Τμήματος, ως μαθήματα εκτός Τμήματος (Μ.Ε.Τ.). Η εγγραφή φιλοξενούμενου φοιτητή στο Τμήμα, γίνεται με βάση παραπεμπτικό σημείωμα του Τμήματος της αρχικής εγγραφής του, στο οποίο αναφέρονται και τα μαθήματα τα οποία επέλεξε για να παρακολουθήσει. Κατά τη διάρκεια της φοίτησής του στο Τμήμα ο φιλοξενούμενος φοιτητής, έχει όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις κανονικού φοιτητή, συμπεριλαμβανομένου και του δικαιώματος λήψης των διανεμομένων συγγραμμάτων, κωδίκων και σημειώσεων. Ο φιλοξενούμενος φοιτητής δεν δικαιούται να επαναλάβει σε άλλο ακαδημαϊκό έτος μαθήματα στα οποία δεν προσήλθε σε εξετάσεις ή στα οποία εξετάστηκε ανεπιτυχώς.

2.5 Μπορούν να εγγραφούν στο Τμήμα και να παρακολουθήσουν ένα ή περισσότερα μαθήματα του προγράμματος σπουδών του, ως ακροατές, άτομα που έχουν γίνει δεκτά με την ιδιότητα αυτή, ύστερα από σχετική αίτησή τους, με άδεια της Γενικής Συνέλευσης του Τμήματος. Στους ακροατές μπορεί να χορηγηθεί βεβαίωση παρακολούθησης μαθήματος, εφόσον το ζητήσουν, και εφόσον η παρακολούθηση πιστοποιείται από τις ανάλογες παρουσίες του ακροατή που βεβαιώνονται μετά από κάθε παράδοση, ενυπόγραφα, από τον διδάσκοντα του μαθήματος. Οι ακροατές δεν εξετάζονται και δεν βαθμολογούνται. Το πιστοποιητικό παρακολούθησης, δεν αποτελεί τίτλο ακαδημαϊκού περιεχομένου ούτε μπορεί να χρησιμοποιηθεί για ακαδημαϊκούς σκοπούς.

3. Εγγραφή στο Πανεπιστήμιο

3.1 Η εγγραφή των πρωτοεισαγομένων φοιτητών που πέτυχαν στις πανελλαδικές εξετάσεις γίνεται ηλεκτρονικά στο Τμήμα στην αρχή του Χειμερινού Εξαμήνου (ΧΕ) και σε προθεσμίες που ανακοινώνει το Υπουργείο Παιδείας Έρευνας και Θρησκευμάτων για όλα τα Α.Ε.Ι. Η εγγραφή συνοδεύεται από την κατάθεση των δικαιολογητικών όπως ορίζεται.

3.2 Οι εγγραφές των φοιτητών ειδικών κατηγοριών γίνονται με βάση τα δικαιολογητικά, τις διαδικασίες και τις προθεσμίες που προβλέπονται από το νόμο για κάθε συγκεκριμένη περίπτωση.

4. Υποτροφίες Επίδοσης

Στους προπτυχιακούς φοιτητές χορηγούνται υποτροφίες από το Ι.Κ.Υ., το οποίο ορίζει και τις προϋποθέσεις χορήγησής τους.

5. Μηχανοργάνωση

Η Μηχανοργάνωση καλύπτει τη βασική ανάγκη διοικητικής οργάνωσης, επικοινωνίας και επεξεργασίας και διακίνησης των πληροφοριών στο Πανεπιστήμιο. Αποστολή της μηχανοργάνωσης είναι η υποστήριξη των υπηρεσιών του Πανεπιστημίου για τη διεκπεραίωση του έργου τους (λειτουργία Γραμματειών - φοιτητολόγιο, βαθμολογία, βιβλιοθήκη, ηλεκτρονικές εκδόσεις, σύστημα πληροφόρησης της διοίκησης, λογιστήριο, μισθοδοσία προσωπικού).

6. Φοιτητική Μέριμνα (Σίτιση, Στέγαση, Υγειονομική Περίθαλψη)

6.1 Σίτιση

Δωρεάν σίτιση δικαιούνται οι φοιτητές, οι οποίοι πληρούν τις προϋποθέσεις που ορίζει ο νόμος.

Το συσσίτιο παρέχεται στο Εστιατόριο του Πανεπιστημίου, που βρίσκεται στην οδό Σ. Καραγιώργα (Λαγουμιτζή) 15-17, όλες τις ημέρες της εβδομάδας από την 1η Οκτωβρίου κάθε έτους έως την 30η Ιουνίου του επομένου, με εξαίρεση τις ημέρες των διακοπών των Χριστουγέννων και του Πάσχα.

6.2 Στέγαση

Το πρόγραμμα στέγασης των φοιτητών ανακοινώνεται κατ' έτος από τις Υπηρεσίες του Πανεπιστημίου και καθορίζονται οι σχετικές προϋποθέσεις.

6.3 Υγειονομική Περίθαλψη

Υγειονομική περίθαλψη (ιατροφαρμακευτική και νοσοκομειακή) δικαιούνται οι προπτυχιακοί φοιτητές, ημεδαποί, ομογενείς και αλλοδαποί, για διάστημα ίσο προς την ελάχιστη προβλεπόμενη διάρκεια σπουδών του Τμήματος, προσauxανόμενο κατά το ήμισυ. Κατά την εγγραφή τους στο Τμήμα, χορηγείται στους φοιτητές το Φοιτητικό Βιβλιάριο Περίθαλψης, εφόσον καταθέσουν δήλωση ότι προτιμούν το Πανεπιστήμιο ως φορέα ασφαλιστικής κάλυψης.

7. Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα Φοιτητικής Διακίνησης ERASMUS

Στους φοιτητές δίνεται η δυνατότητα να παρακολουθήσουν μαθήματα σε Πανεπιστήμια των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ισχύει ο Κανονισμός του Προγράμματος Erasmus, που έχει ψηφιστεί από τη Σύγκλητο, αποσπάσματα του οποίου παρατίθενται στον Οδηγό Σπουδών του Πανεπιστημίου.

Το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης συνεργάζεται στα πλαίσια του προγράμματος Erasmus και Erasmus Mundus με διάφορα Πανεπιστήμια του εξωτερικού.

Ακαδημαϊκός συντονιστής του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης είναι ο καθηγητής κ. Βασίλειος Κέφης.

Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τις σχέσεις του Τμήματος με ξένα πανεπιστήμια μπορούν οι ενδιαφερόμενοι να λαμβάνουν από το Τμήμα Διεθνών Σχέσεων και Ευρωπαϊκής Ένωσης – Erasmus Office, τηλ. 210-920-1484, fax. 210-9215-767.

8. Πανεπιστημιακός Αθλητισμός

Στο Πανεπιστήμιο λειτουργεί Γυμναστήριο (Ιπλώνακτος 36, Ν. Κόσμος, τηλ. : 210-9025717). Υπεύθυνος Καθηγητής Φυσικής Αγωγής είναι ο κ. Χρ. Ρούσσος. Σχετικές πληροφορίες για τα προγράμματα άθλησης των φοιτητών υπάρχουν στις σχετικές ανακοινώσεις του Γυμναστηρίου.

9. Γραφείο Διασύνδεσης

Το Γραφείο Διασύνδεσης, είναι μια υπηρεσία του Παντείου Πανεπιστημίου, το οποίο παρέχει ολοκληρωμένο πλέγμα υπηρεσιών πληροφόρησης καθώς και επαγγελματικής και εκπαιδευτικής συμβουλευτικής στους φοιτητές και αποφοίτους του Πανεπιστημίου. Το Γραφείο Διασύνδεσης έχει διαδραματίσει καθοριστικό ρόλο στη σύσταση ενός Κέντρου Συντονιστικού Οργάνου όλων των Γραφείων Διασύνδεσης των Ελληνικών Α.Ε.Ι. με κοινή οριζόντια δράση όλων των Γραφείων Διασύνδεσης των Ελληνικών Α.Ε.Ι. στο πλαίσιο του 2ου Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης. Το Πάντειο Πανεπιστήμιο είναι το Ίδρυμα Συντονισμού της παραπάνω κοινής δράσης.

(Τηλ. : 210920-1097, 2109220-051, fax: 2109220-051)

10. Βιβλιοθήκη

Η Κεντρική Βιβλιοθήκη του Παντείου στεγάζεται στο Παλαιό Κτίριο του Πανεπιστημίου. Σκοπός της είναι η κάλυψη των διδακτικών και ερευνητικών αναγκών των μελών της Πανεπιστημιακής Κοινότητας.

Η Βιβλιοθήκη είναι δανειστική για τους φοιτητές, τα μέλη του Δ.Ε.Π. και το υπόλοιπο επιστημονικό, τεχνικό και διοικητικό προσωπικό του Πανεπιστημίου, σύμφωνα με τον Κανονισμό Χρήσης της Βιβλιοθήκης.

Λειτουργεί ανεξάρτητο σύστημα Η/Υ που καλύπτει τις ανάγκες δικτύωσης της βιβλιοθήκης που περιλαμβάνει και το ολοκληρωμένο σύστημα αυτοματοποίησης Advance. Το σύστημα καλύπτει όλες τις λειτουργίες της βιβλιοθήκης (παραγγελίες, καταλογογράφηση, on-line κατάλογος, δανεισμός κλπ.).

Κάθε χρόνο στην αρχή του ακαδημαϊκού έτους, η βιβλιοθήκη οργανώνει για τους πρωτοετείς φοιτητές και για κάθε άλλο ενδιαφερόμενο, δώρα σεμινάρια χρήσης της Βιβλιοθήκης.

(Ώρες λειτουργίας: 08.00- 20.00, καθημερινά εκτός Σαββάτου & Κυριακής, τηλ.: 210-9201001)

ΜΕΡΟΣ Β΄

ΤΟ ΤΜΗΜΑ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Ι. ΑΠΟΣΤΟΛΗ, ΣΚΟΠΟΙ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

1. Αποστολή και σκοποί του Τμήματος

Το Τμήμα της Δημόσιας Διοίκησης είναι το ένα από τα δύο αρχαιότερα Τμήματα του Πανεπιστημίου. Η ιστορία του ξεκινά από το έτος 1963, όταν η Πάντειος Σχολή Πολιτικών Επιστημών διαιρείται σε δύο Τμήματα: Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης. Σήμερα το Τμήμα εντάσσεται στη Σχολή Επιστημών Οικονομίας και Δημόσιας Διοίκησης. Ο εκπαιδευτικός και επιστημονικός προσανατολισμός του προσδιορίζεται από τα γνωστικά αντικείμενα των 3 Τομέων του, όπως αυτά αναλύονται στο πρόγραμμα σπουδών του.

Θεμελιώδης σκοπός του Τμήματος είναι η διδασκαλία και η έρευνα που σχετίζεται με τις επιστήμες της οργάνωσης και λειτουργίας της πολιτείας σε όλο το φάσμα της, τόσο δηλαδή της λειτουργίας του Δημόσιου Τομέα σε στενή έννοια, όσο και της λειτουργίας της αποκεντρωμένης διοίκησης και της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Ειδικότερα, η ερευνητική του δραστηριότητα εκτείνεται στη σπουδή όλων των σύγχρονων θεμάτων και τον εντοπισμό και ανάλυση των προβλημάτων της Δημόσιας Διοίκησης και των υπηρεσιών της. Επιπλέον στο Τμήμα μας διδάσκονται όλα τα μαθήματα των οικονομικών επιστημών που είναι απαραίτητα για να αποκτήσουν οι φοιτητές τις γνώσεις που θα χρειαστούν στην επαγγελματική τους ζωή είτε αυτή προσανατολιστεί στο δημόσιο είτε στον ιδιωτικό τομέα δράσης του κράτους και των επιχειρήσεων. Πράγματι, το συνολικό πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος εστιάζεται στην παροχή προς τους φοιτητές μιας ολοκληρωμένης διδασκαλίας μαθημάτων της διοικητικής, νομικής και οικονομικής επιστήμης και στον εφοδιασμό τους με επιπλέον εξειδικευμένες γνώσεις, που θα τους αναδείξουν σε ικανά στελέχη σε ολόκληρο το φάσμα των δραστηριοτήτων του σύγχρονου κράτους, αλλά και του ιδιωτικού τομέα.

Σύμφωνα με το Π.Δ. 169/97 (ΦΕΚ 145/8.7.1997/τ.Α΄) το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης του Παντείου Πανεπιστημίου Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών χορηγεί ενιαίο πτυχίο δύο κατευθύνσεων: α) της Δημόσιας Οικονομικής και β) των

Δημοσίων Θεσμών. Έχουν θεσμοθετηθεί τρεις τομείς: Οικονομίας, Δικαίου και Διοικητικής Επιστήμης. Δυνάμει του Ν.2515/97 (ΦΕΚ 154/ 25.7.1997/τ.Α') οι πτυχιούχοι του Τμήματος, ανεξαρτήτως κατεύθυνσης, εγγράφονται στο Οικονομικό Επιμελητήριο της Ελλάδος. Επίσης, δυνάμει του Π.Δ.151 (ΦΕΚ 193,13-12-2017) οι απόφοιτοι του Τμήματος που έχουν εισαχθεί για πρώτη φορά από το ακαδημαϊκό έτος 1997-1998 και εφεξής εντάσσονται στους κλάδους εκπαιδευτικού προσωπικού της Β/βάθμιας Εκπαίδευσης ως εξής: Οι πτυχιούχοι της κατεύθυνσης Δημόσιας Οικονομικής στον κλάδο ΠΕ 09 Οικονομολόγων και οι πτυχιούχοι της κατεύθυνσης Δημοσίων Θεσμών στον κλάδο ΠΕ 13 Νομικών και Πολιτικών Επιστημών (εντάσσεται πλέον στον κλάδο ΠΕ 78 Κοινωνικών Επιστημών).

Από το 2004 στο Τμήμα λειτουργούν μεταπτυχιακά προγράμματα, τα οποία, μετά από απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος και της Συγκλήτου του Πανεπιστημίου, από το ακαδ. έτος 2018-2019 έχουν αναδιοργανωθεί ως εξής:

Λειτουργία του ΠΜΣ « Νομική και Διοικητική Επιστήμη» με τις κατευθύνσεις

- Εθνικής και Ενωσιακής Διοίκησης
- Διοικητικής Επιστήμης και Δημόσιου Μάνατζμεντ
- Δικαίου, Τεχνολογίας και Οικονομίας

2. Διοικητικά Όργανα του Τμήματος

Τα Διοικητικά Όργανα του Τμήματος είναι η **Συνέλευση, το Διοικητικό Συμβούλιο** και ο **Πρόεδρος με τον Αναπληρωτή του** .

2.1 Η Συνέλευση

Η Συνέλευση απαρτίζεται από το Διδακτικό Ερευνητικό Προσωπικό (Δ.Ε.Π.) του Τμήματος, εκπροσώπους των Ε.ΔΙ.Π. και τρεις εκπροσώπους των προπτυχιακών και μεταπτυχιακών φοιτητών. Η Συνέλευση έχει μεταξύ άλλων την αρμοδιότητα λήψης αποφάσεων, τη γενική εποπτεία της λειτουργίας του Τμήματος και χαράσσει τη γενική εκπαιδευτική και ερευνητική πολιτική του Τμήματος και την πορεία ανάπτυξής του, στο πλαίσιο της πολιτικής της Σχολής και του Ιδρύματος, σύμφωνα με το νόμο.

2.2 Το Διοικητικό Συμβούλιο

Το Διοικητικό Συμβούλιο απαρτίζεται από: α) τον Πρόεδρο και τον Αναπληρωτή Πρόεδρο του Τμήματος, β) τους Διευθυντές των Τομέων και γ) έναν εκπρόσωπο ΕΔΙΠ του Τμήματος. Είναι αρμόδιο να εισηγείται στη Συνέλευση του Τμήματος ζητήματα

αρμοδιότητάς της και να επεξεργάζεται ζητήματα που παραπέμπονται σε αυτό από την τελευταία. Στην αρμοδιότητά του ανήκει, επίσης, κάθε θέμα, για το οποίο η κείμενη νομοθεσία προβλέπει την παροχή γνώμης ή την υποβολή πρότασης ή εισήγησης σε επίπεδο Τμήματος.

2.3 Ο/η Πρόεδρος (και Αναπληρωτής Πρόεδρος)

Ο Πρόεδρος του Τμήματος εκπροσωπεί το Τμήμα και μετέχει στην Κοσμητεία της Σχολής Επιστημών Οικονομίας και Δημόσιας Διοίκησης και στη Σύγκλητο του Πανεπιστημίου. Συγκαλεί τη Συνέλευση του Τμήματος, καταρτίζει την ημερήσια διάταξη και προεδρεύει των εργασιών της, εισηγείται σε αυτήν τα θέματα της αρμοδιότητάς της και μεριμνά για την εφαρμογή των αποφάσεών της καθώς και για την υλοποίηση του προγράμματος σπουδών και των άλλων εκπαιδευτικών και ερευνητικών δραστηριοτήτων του Τμήματος.

3. Οι Τομείς του Τμήματος

3.1 Τομέας Οικονομίας

Διευθυντής : Καθηγητής Θεόδωρος Μαριόλης

Γνωστικά αντικείμενα του Τομέα :

Οικονομική Θεωρία, Θεωρία Εισοδηματικού Κυκλώματος και Εθνικών Λογαριασμών, Μικροοικονομική Θεωρία, Κλασική Θεωρία, Μακροοικονομική Θεωρία, Θεωρία Εξωτερικού Εμπορίου, Θεωρία Χρήματος, Θεωρία Οικονομικής Μεγέθυνσης και Ανάπτυξης, Θεωρία Γραμμικών Συστημάτων Παραγωγής και Εισροών-Εκροών, Θεωρία Οικονομικών Συστημάτων και Θεωρία Οικονομικής Ολοκλήρωσης, Οικονομική Πολιτική, Θεωρία της Οικονομικής Πολιτικής, Πρακτική της Οικονομικής Πολιτικής, Θεωρία και Μέθοδοι Προγραμματισμού, Αγροτική και Συνεταιριστική Πολιτική, Πολιτική Οικονομικής Μεγέθυνσης και Ανάπτυξης, Ανάλυση Ελληνικής Οικονομίας και Νομισματική Πολιτική, Οικονομικά του Ευρύτερου Δημόσιου Τομέα, Δημόσια Οικονομική, Δημοσιονομικό Θεσμικό Πλαίσιο, , Θεωρία περί Κράτους και Δημοσιονομική Πολιτική, Ποσοτικές Μέθοδοι, Οικονομικά Μαθηματικά, Στατιστική, Οικονομετρία, Αρχές Γενικής Λογιστικής, Λογιστική Εμπορικών Εταιρειών, Κατάρτιση και Ανάλυση Οικονομικών Καταστάσεων, Ελεγκτική, Κοστολόγηση, Λογιστικά Σχέδια (Γενικά, Ειδικά, κλπ.) και Τραπεζική Λογιστική.

3.2 Τομέας Δικαίου

Διευθυντής : Καθηγητής κ. Μελέτιος Μουστάκας

Γνωστικά αντικείμενα του Τομέα :

Γενική Πολιτειολογία, Συνταγματικό Δίκαιο, Διοικητικό Δίκαιο, Δημοσιονομικό Δίκαιο, Δίκαιο Δημοσίων Επιχειρήσεων, Δίκαιο Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Δημόσιο Διεθνές Δίκαιο, Ευρωπαϊκό Κοινοτικό Δίκαιο, Διεθνές Οικονομικό Δίκαιο, Φιλοσοφία του Δικαίου, Αστικό Δίκαιο, Εργατικό Δίκαιο, Γενικό Μέρος του Εμπορικού Δικαίου, Δίκαιο των Εταιρειών, Τραπεζικό Δίκαιο και Δίκαιο Αξιογράφων.

3.3 Τομέας Διοικητικής Επιστήμης

Διευθύντρια: Επίκουρη Καθηγήτρια Διαμάντω Αναγνώστου

Γνωστικά αντικείμενα του Τομέα :

Διοικητικός Προγραμματισμός - Εισαγωγή στη Διοικητική Επιστήμη (Αρχές Διοίκησης και Οργάνωσης), Διοίκηση Προσωπικού, Διοικητική Ηγεσία, Μορφές Ελέγχου της Διοίκησης, Συντονιστική Λειτουργία, Συγκριτική Ανάλυση Διοικητικών Συστημάτων, Οργάνωση και Διοίκηση Επιχειρήσεων, Κοινωνική Διοίκηση, Διοίκηση Πολιτισμικών Θεσμών, Πληροφορική στη Δημόσια Διοίκηση, Ιστορία της Δημόσιας Διοίκησης, Ρυθμιστικό Πλαίσιο Χωροταξικού και Πολεοδομικού Σχεδιασμού.

4. Το Διδακτικό και Διοικητικό Προσωπικό του Τμήματος

4.1 Το Διδακτικό Προσωπικό

A. ΤΟΜΕΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Καθηγητές

- Καραβίτης Νικόλαος
- Κέφης Βασίλειος
- Μαριόλης Θεόδωρος
- Οικονομίδης Χαράλαμπος
- Φίλος Ιωάννης

Αναπληρωτές Καθηγητές

- Κλήμη-Καμινάρη Ολυμπία
- Πετράκος Γεώργιος

Επικουροι Καθηγητές

- Κόρδας Γρηγόριος

Β. ΤΟΜΕΑΣ ΔΙΚΑΙΟΥ

Καθηγητές

- Κουγέας Βασίλειος
- Κριάρη Ισμήνη
- Μουστάκας Μελέτιος
- Νικολόπουλος Ηλίας
- Παπαγιάννης Δονάτος

Αναπληρωτές Καθηγητές

- Μουκίου Χρυσούλα
- Μώλος Άγγελος
- Παπαδάκη Πολυξένη
- Χάνος Αντώνιος

Επίκουροι Καθηγητές

- Βόγκλης Ελευθέριος
- Μηλιώνης Νικόλαος (σε αναστολή καθηκόντων)
- Παναγοπούλου Φερηνίκη
- Χριστοπούλου Χριστίνα

Γ. ΤΟΜΕΑΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ

Καθηγητές

- Μπέσιλα-Βήκα Ευρυδίκη
- Κοντιάδης Ξενοφών
- Κτιστάκη Σταυρούλα

Επίκουροι καθηγητές

- Αναγνώστου Διαμάντω
- Μπάλτα Ευαγγελία
- Μπαμπαλιούτας Λάμπρος

Λέκτορες

- Παπάζογλου-Μητροπούλου Αιμιλία

Ειδικό Διδακτικό Προσωπικό (Ε.ΔΙ.Π.)

- Πολυμέρης Σπυρίδων

4.2 Το Διοικητικό Προσωπικό – Γραμματεία

Γκριτσέλη Φανή

Γραμματέας του Τμήματος

Καπάδοχα Όλγα

Υπάλληλος της Γραμματείας

Χριστουλάκη Βασιλική

Υπάλληλος της Γραμματείας

Τα γραφεία της Γραμματείας του Τμήματος βρίσκονται στον 2^ο όροφο του Παλαιού Κτιρίου. Οι ώρες υποδοχής για τους φοιτητές είναι: Τρίτη 10.00-13.00 (τηλ. 210 920 1067, 210 920 1435 και 210 920 1066).

Η εξυπηρέτηση των φοιτητών γίνεται και από το Κέντρο Εξυπηρέτησης Φοιτητών (Κ.Ε.ΦΟΙ.), το οποίο λειτουργεί καθημερινά από τις 8.30 έως και τις 14.30 μ.μ. (τηλ. 210 920 1642, 210 920 1141, 210 920 1641).

II. ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ

1. Πρόγραμμα Σπουδών - Γενικές Πληροφορίες

Σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία το Πρόγραμμα Σπουδών διαμορφώνεται από τη Συνέλευση του Τμήματος. Με απόφαση της Συνέλευσης τα μαθήματα των τεσσάρων πρώτων εξαμήνων είναι υποχρεωτικά και κοινά για όλους τους φοιτητές (μαθήματα κορμού). Τα μαθήματα διακρίνονται σε Υποχρεωτικά (ΥΠ), σε Υποχρεωτικά Επιλογής (ΥΕ) και σε Ελεύθερης Επιλογής (ΕΕ).

Στον παρόντα Οδηγό Σπουδών δίδονται οι απαραίτητες διευκρινίσεις και πληροφορίες για τα μαθήματα που διδάσκονται σύμφωνα με το Πρόγραμμα Σπουδών το οποίο εγκρίνεται κάθε έτος από τη Συνέλευση του Τμήματος και δημοσιεύεται στο Τμήμα και στο διαδικτυακό τόπο του Τμήματος.

2. Δήλωση Επιλογής Μαθημάτων - Εξετάσεις

- Στην αρχή κάθε διδακτικού εξαμήνου (ΧΕ ή ΕΕ), σε καθορισμένες προθεσμίες, οι φοιτητές υποχρεούνται να εγγραφούν στο Τμήμα και να υποβάλουν δήλωση επιλογής μαθημάτων, η οποία περιλαμβάνει τα μαθήματα που συνθέτουν το εξαμηνιαίο ατομικό πρόγραμμα σπουδών τους. Η υποβολή δηλώσεως επιλογής μαθημάτων αποτελεί βασική και απαραίτητη προϋπόθεση για τη συμμετοχή του φοιτητή στις εξαμηνιαίες εξετάσεις των μαθημάτων που επέλεξε καθώς και για την παροχή των αντίστοιχων συγγραμμάτων. Οι όροι υποβολής δηλώσεως μαθημάτων και συμμετοχής στις εξετάσεις, ορίζονται από το Τμήμα.

- Οι φοιτητές που αποδεδειγμένα εργάζονται τουλάχιστον 20 ώρες την εβδομάδα δύνανται να εγγράφονται ως φοιτητές μερικής φοίτησης, ύστερα από αίτησή τους που εγκρίνεται από την κοσμητεία της σχολής. Ο Οργανισμός ορίζει τις ειδικότερες προϋποθέσεις και τη διαδικασία για την εφαρμογή του προηγούμενου εδαφίου, καθώς και τις ειδικότερες προϋποθέσεις και τη διαδικασία διευκόλυνσης της φοίτησης των φοιτητών με αναπηρία.
- Οι φοιτητές μπορούν, ύστερα από αίτησή τους προς την κοσμητεία της σχολής τους, να αναστείλουν τη φοίτησή τους. Με τον Οργανισμό του ιδρύματος καθορίζεται η διαδικασία διαπίστωσης της αναστολής της φοίτησης, τα δικαιολογητικά που συνοδεύουν την αίτηση και ο μέγιστος χρόνος της αναστολής, καθώς και η δυνατότητα της κατ' εξαίρεση υπέρβασης του χρόνου αυτού.
- Κάθε εξάμηνο περιλαμβάνει τουλάχιστον δεκατρείς πλήρεις εβδομάδες διδασκαλίας. Ο αριθμός των εβδομάδων για τη διενέργεια των εξετάσεων ορίζεται στον Οργανισμό του Ιδρύματος. Παράταση της διάρκειας ενός εξαμήνου επιτρέπεται μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις προκειμένου να συμπληρωθεί ο απαιτούμενος ελάχιστος αριθμός εβδομάδων διδασκαλίας. Αυτή δεν μπορεί να υπερβαίνει τις δύο εβδομάδες και γίνεται με απόφαση της συγκλήτου.
- Οι εξετάσεις διεξάγονται στο τέλος κάθε διδακτικού εξαμήνου για τα μαθήματα που διδάχτηκαν στο χειμερινό ή στο εαρινό εξάμηνο αντίστοιχα και σύμφωνα με πρόγραμμα που ανακοινώνεται από τη Γραμματεία του Τμήματος. Ο φοιτητής δικαιούται να εξεταστεί στα μαθήματα και των δύο εξαμήνων κατά την επαναληπτική εξεταστική του Σεπτεμβρίου. Οι φοιτητές ενημερώνονται για τα αποτελέσματα των εξετάσεων ηλεκτρονικά με τους ατομικούς κωδικούς τους.

ΠΡΟΣΟΧΗ: Φοιτητές που προσέρχονται και εξετάζονται σε μαθήματα που δεν έχουν δηλώσει, χάνουν τον βαθμό τους.

- Ειδική μέριμνα λαμβάνεται για την προφορική εξέταση φοιτητών με αποδεδειγμένες, πριν από την εισαγωγή τους στο ίδρυμα, μαθησιακές δυσκολίες, σύμφωνα με διαδικασία που ορίζεται στον Εσωτερικό Κανονισμό του ιδρύματος.

- Η βαθμολογία σε κάθε μάθημα καθορίζεται από τον διδάσκοντα, ο οποίος μπορεί να οργανώσει κατά την κρίση του γραπτές ή προφορικές εξετάσεις ή και εργασίες / εργαστηριακές ασκήσεις.
- Αν ο φοιτητής **αποτύχει** περισσότερες από **τρεις φορές** σε ένα μάθημα, ύστερα από αίτησή του εξετάζεται, με απόφαση του κοσμήτορα, από τριμελή επιτροπή καθηγητών της σχολής, οι οποίοι έχουν το ίδιο ή συναφές γνωστικό αντικείμενο και ορίζονται από τον κοσμήτορα. Από την επιτροπή εξαιρείται ο υπεύθυνος της εξέτασης διδασκων. Σε περίπτωση αποτυχίας, ο φοιτητής συνεχίζει τη φοίτησή του σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις που καθορίζονται στον Οργανισμό του Ιδρύματος.
- Ο φοιτητής ολοκληρώνει τις σπουδές του και του απονέμεται τίτλος σπουδών (πτυχίο) όταν εξεταστεί επιτυχώς στα μαθήματα που προβλέπονται από το πρόγραμμα σπουδών και συγκεντρώσει τον απαιτούμενο αριθμό διδακτικών μονάδων.

3. Ξένες Γλώσσες

Για να λάβουν το πτυχίο τους οι φοιτητές πρέπει να έχουν επαρκή γνώση μιας από τις υποχρεωτικές ξένες γλώσσες που διδάσκονται στο Πανεπιστήμιο. Για περισσότερες πληροφορίες οι φοιτητές μπορούν να απευθύνονται στο Κέντρο Εξυπηρέτησης Φοιτητών (Κ.Ε.ΦΟΙ.)

4. Λήψη Πτυχίου

Ο φοιτητής ολοκληρώνει τις σπουδές του και του απονέμεται τίτλος σπουδών όταν εξεταστεί επιτυχώς στα μαθήματα που προβλέπονται από το πρόγραμμα σπουδών και συγκεντρώσει τον απαιτούμενο αριθμό διδακτικών μονάδων. Ο φοιτητής πρέπει να έχει συμπληρώσει οκτώ τουλάχιστον εξάμηνα φοίτησης από την αρχική του εγγραφή. Σε καμία περίπτωση το πτυχίο του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης δεν χορηγείται πριν συμπληρωθούν τέσσερα τουλάχιστον εξάμηνα φοίτησης στο Τμήμα.

Από το Ε' εξάμηνο σπουδών οι φοιτητές μπορούν να επιλέξουν μία από τις δύο Κατευθύνσεις Σπουδών, είτε της Δημόσιας Οικονομικής είτε των Δημοσίων Θεσμών . Να σημειωθεί ότι, ανεξαρτήτως της κατεύθυνσης που θα επιλέξουν, οι φοιτητές του Τμήματος αποκτούν ενιαίο πτυχίο (ΦΕΚ 145/8.7.1997)

Ο φοιτητής πρέπει να έχει εξετασθεί με επιτυχία στα Υποχρεωτικά και Επιλογής μαθήματα και να συγκεντρώσει τις Διδακτικές Μονάδες, που ορίζονται από το Τμήμα.

Συγκεκριμένα, οι ελάχιστες προϋποθέσεις απόκτησης πτυχίου των φοιτητών που εισήχθησαν από το ακαδ. έτος **2004-05** έως σήμερα είναι οι εξής: 192 Διδακτικές Μονάδες 39 Υποχρεωτικά και 12 Υποχρεωτικά (Προαιρετικά) Επιλογής μαθήματα.

Πέραν των ανωτέρω προαναφερομένων μαθημάτων ο φοιτητής έχει δικαίωμα στα Ζ' και Η' εξάμηνα να επιλέξει και από ένα επιπλέον υποχρεωτικό επιλογής μάθημα χειμερινού ή εαρινού εξαμήνου αντίστοιχα, από το σύνολο των υποχρεωτικών επιλογής μαθημάτων, ο βαθμός των οποίων υπολογίζεται στο βαθμό του πτυχίου του.

Βαθμός Πτυχίου: Ο βαθμός του πτυχίου εξάγεται από το μέσο όρο του συνόλου της βαθμολογίας των μαθημάτων, στα οποία εξετάστηκε με επιτυχία ο φοιτητής στη διάρκεια των σπουδών του. Στο σύνολο των μαθημάτων περιλαμβάνονται, πέρα από τον ελάχιστο αριθμό που απαιτείται για την λήψη του πτυχίου, και όσα μαθήματα αντιστοιχούν σε Διδακτικές Μονάδες και έχει εξεταστεί επιτυχώς ο φοιτητής. Στην περίπτωση που ο φοιτητής έχει διδαχθεί σε άλλη Σχολή μαθήματα τα οποία έχουν αναγνωρισθεί και κατοχυρωθεί από το Τμήμα, αυτά λαμβάνονται υπόψη μόνο για τον υπολογισμό των Διδακτικών Μονάδων που απαιτούνται για την λήψη του πτυχίου και όχι για τον υπολογισμό του βαθμού.

Οι φοιτητές του Τμήματος μπορούν να ενημερώνονται διαδικτυακά σχετικά με το πρόγραμμα σπουδών, διδασκαλίας και εξετάσεων, τις διάφορες ανακοινώσεις του Τμήματος και των διδασκόντων, καθώς και να έχουν πρόσβαση στη βαθμολογία τους και σε άλλες υπηρεσίες του Τμήματος και του Πανεπιστημίου, στις ηλεκτρονικές διευθύνσεις www.panteion.gr - **δικτυακός τόπος του Παντείου** <http://pubadmin.panteion.gr> - **δικτυακός τόπος του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης**.

Τέλος, οι φοιτητές μπορούν να επικοινωνούν ηλεκτρονικά με τη Γραμματεία του Τμήματος στη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου dd@panteion.gr

6. Διδασκόμενα μαθήματα κατά το ακαδημαϊκό έτος 2019-2020

Α' ΕΞΑΜΗΝΟ

Όλα τα μαθήματα του Α' εξαμήνου είναι υποχρεωτικά

- Οικονομικά Μαθηματικά Ι
- Γενική Πολιτειολογία & Συνταγματικό Δίκαιο(Εισαγωγή)/for Erasmus students: General Theory of the State and Greek Constitutional Law (Introduction)
- Εισαγωγή στο Διοικητικό Δίκαιο
- Εισαγωγή στην Πολιτική Οικονομία
- Εισαγωγή στη Διοικητική Επιστήμη
- Εισαγωγή στο Δίκαιο

Β' ΕΞΑΜΗΝΟ

Όλα τα μαθήματα του Β' εξαμήνου είναι υποχρεωτικά

- Διοικητικό Δίκαιο (Διοικητική Οργάνωση του Κράτους, Πηγές και Συστήματα Οργάνωσης)
- Αρχές Χρηματοοικονομικής Λογιστικής
- Μικροοικονομική Θεωρία Ι
- Αστικό Δίκαιο (Γενικές Αρχές)
- Γενική Πολιτειολογία & Συνταγματικό Δίκαιο (Οργανωτικό Μέρος Ι)
- Τοπική Αυτοδιοίκηση και Κοινωνική Ανάπτυξη

Σημείωση: Το Δημόσιο Διεθνές Δίκαιο παραμένει υποχρεωτικό επιλογής για τους εισαχθέντες έως το ακαδ. έτος 2017-2018

Γ' ΕΞΑΜΗΝΟ

Υποχρεωτικά

- Διοικητικό Δίκαιο (Δίκαιο Δημοσίων Υπαλλήλων)
- Εισαγωγή στο Ευρωπαϊκό Δίκαιο
- Οικονομική Πολιτική

- Θεμελιώδη Δικαιώματα (Γενικό Μέρος)/ for Erasmus students: Fundamental Rights -General Part
- Οργάνωση και Διοίκηση Ανεξάρτητων και Ρυθμιστικών Αρχών
- Ιστορία Οικονομικών Θεωριών

Σημείωση : Το Κοινοβουλευτικό και Εκλογικό Δίκαιο παραμένει υποχρεωτικό επιλογής για τους εισαχθέντες έως το ακαδ. έτος 2017-2018

Επιλογής υποχρεωτικά (επιλέγεται ένα)

- Μεθοδολογία του Δικαίου
- Αστικό Δίκαιο (Γενικό Ενοχικό Δίκαιο)
- Συγκριτική Ανάλυση Διοικητικών Συστημάτων

Δ' ΕΞΑΜΗΝΟ

Υποχρεωτικά

- Διοικητικό Δίκαιο (Δίκαιο Διοικητικών Πράξεων)
- Δημόσια Οικονομική Ι
- Μακροοικονομική Ι
- Στατιστική Ι
- Κρατική Οργάνωση και Λήψη Αποφάσεων

Επιλογής υποχρεωτικά (επιλέγεται ένα)

- Οικονομικός Προγραμματισμός (δε θα διδαχθεί κατά το ακαδ. έτος 2019-2020)
- Διοίκηση Ανθρωπίνων Πόρων
- Διοίκηση Πολιτισμικών Θεσμών
- Δημόσιο Διεθνές Δίκαιο

Ελεύθερης Επιλογής

- Γλώσσα ειδικότητας /ορολογίας Δημόσιας Διοίκησης: **ΑΓΓΛΙΚΑ**
- Γλώσσα ειδικότητας /ορολογίας Δημόσιας Διοίκησης: **ΓΑΛΛΙΚΑ**
- Γλώσσα ειδικότητας /ορολογίας Δημόσιας Διοίκησης: **ΙΤΑΛΙΚΑ**

Ε' ΕΞΑΜΗΝΟ

I. Υποχρεωτικά Κατεύθυνσης Δημόσιας Οικονομικής (επιλέγονται τέσσερα)

- Μικροοικονομική Θεωρία II
- Διεθνής Οικονομική I
- Στατιστική II
- Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα

II. Υποχρεωτικά Κατεύθυνσης Δημοσίων Θεσμών (επιλέγονται τέσσερα)

- Διοικητικό Δίκαιο (Γενικές Αρχές)
- Δημοσιονομικό Δίκαιο (Δημόσιο Λογιστικό)
- Κοινωνική Διοίκηση και Πολιτική
- Θεμελιώδη Δικαιώματα (Ειδικό Μέρος)/for Erasmus students: Fundamental Rights -Special Part
- Διοικητική Επιστήμη II

III. Επιλογής υποχρεωτικά και για τις δύο κατευθύνσεις (επιλέγονται δύο)

- Αστικό Δίκαιο (Εμπράγματο Δίκαιο)
- Ειδικά Θέματα Λογιστικής
- Διαχείριση Φυσικών και Ενεργειακών Πόρων
- Εισαγωγή στο Εμπορικό Δίκαιο
- Στρατηγικές Ανάπτυξης Επιχειρήσεων

ΣΤ' ΕΞΑΜΗΝΟ

I. Υποχρεωτικά Κατεύθυνσης Δημόσιας Οικονομικής (επιλέγονται τέσσερα)

- Χρηματοοικονομική Λογιστική (δε θα διδαχθεί για το ακαδ. Έτος 2018-2019)
- Πρακτική της Οικονομικής Πολιτικής
- Διοίκηση Ολικής Ποιότητας
- Διεθνής Οικονομική II
- Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα
- Οικονομικά Μαθηματικά II

II. Υποχρεωτικά Κατεύθυνσης Δημοσίων Θεσμών (επιλέγονται τέσσερα)

- Συνταγματικό Δίκαιο (Συγκριτικό) / for Erasmus students: Comparative Constitutional Law
- Εθνικό και Ευρωπαϊκό Φορολογικό Δίκαιο
- Τραπεζικό Δίκαιο
- Εργατικό Δίκαιο
- Τουριστική Διοίκηση και Περιφερειακή Ανάπτυξη

III. Επιλογής υποχρεωτικά και για τις δύο κατευθύνσεις (επιλέγονται δύο)

- Εμπορικό Δίκαιο (Εισαγωγή στο Δίκαιο των Εταιρειών)
- Εθνικό και ευρωπαϊκό φορολογικό Δίκαιο (μόνο για την κατεύθυνση Δημ. Οικονομικής)
- Εφαρμογές Πληροφορικής-Ανάλυση Δεδομένων
- Ειδικά Θέματα Τοπικής Αυτοδιοίκησης
- Δίκαιο Περιβάλλοντος και Πολεοδομία
- Ειδικά θέματα Γενικής Πολιτειολογίας και Συνταγματικού Δικαίου
- Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση και Πληροφορική στη Διοίκηση
- Ζητήματα Δικαίου και Οικονομίας

Z' ΕΞΑΜΗΝΟ

I. Υποχρεωτικά Κατεύθυνσης Δημόσιας Οικονομικής (επιλέγονται τέσσερα)

- Θεωρία Οικονομικής Μεγέθυνσης
- Χρηματοοικονομική Ι
- Ελεγκτική
- Οικονομετρία Ι
- Εθνικό και Ευρωπαϊκό Δημοσιονομικό Δίκαιο
- Δημόσια Οικονομική ΙΙ

II. Υποχρεωτικά Κατεύθυνσης Δημοσίων Θεσμών (επιλέγονται τέσσερα)

- Διοικητικό Δίκαιο (Διοικητική Δικαιοσύνη)
- Ευρωπαϊκό Δίκαιο (Ενωσιακές Ελευθερίες)

- Πολιτικές και Διοίκηση Απασχόλησης
- Ο Ευρωπαϊκός Χώρος Ελευθερίας, Ασφάλειας και Δικαιοσύνης
- Δημόσια Πολιτική/ Policy and Politics(για φοιτητές Erasmus)

III. Επιλογής υποχρεωτικά και για τις δύο κατευθύνσεις (επιλέγονται τρία)

- Οικονομική των Ενοποιήσεων
- Δίκαιο των Δημοσίων Επιχειρήσεων
- Διοικητική Μεταρρύθμιση
- Διοίκηση στην Εκπαίδευση
- Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Συνοχή
- Διακυβέρνηση στη Δημόσια Διοίκηση
- Προστασία των προσωπικών δεδομένων στη Δημόσια Διοίκηση

Η' ΕΞΑΜΗΝΟ

I. Υποχρεωτικά Κατεύθυνσης Δημόσιας Οικονομικής (επιλέγονται τέσσερα)

- Πολιτική Οικονομικής Μεγέθυνσης
- Ανάλυση Εισροών-Εκροών
- Ανάλυση και Έλεγχος Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων
- Χρηματοοικονομική ΙΙ
- Οικονομετρία ΙΙ

II. Υποχρεωτικά Κατεύθυνσης Δημοσίων Θεσμών (επιλέγονται τέσσερα)

- Διεθνείς Οργανισμοί
- Ζητήματα Συνταγματικής και Διοικητικής Δικαιοσύνης
- Διοίκηση Ολικής Ποιότητας
- Έλεγχος Διοίκησης (Ευρωπαϊκά και Διεθνή Πρότυπα)
- Ειδικά Θέματα Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων
- Τεχνολογία και Δίκαιο

III. Επιλογής υποχρεωτικά και για τις δύο κατευθύνσεις (επιλέγονται τρία)

- Συνεταιριστική Οικονομική
- Διοικητικές Συμβάσεις - Αστική Ευθύνη του Κράτους - Δημόσια Κτήση

- Φιλοσοφία του Δικαίου
- Οργάνωση & Διοίκηση Επιχειρήσεων
- Επιχειρησιακή Έρευνα
- Ευρωπαϊκό Δίκαιο (Ενωσιακές Πολιτικές)
- Πρακτική Άσκηση
- Βιοηθική και Σύνταγμα
- Διοίκηση Υπηρεσιών Υγείας
- Ανάλυση Εθνικών Λογαριασμών
- Αστικό Δίκαιο (Ειδικό Ενοχικό)
- Λογιστική Επιχειρηματικών Κλάδων

Όλα τα υποχρεωτικά μαθήματα έχουν 4 Διδακτικές Μονάδες, ενώ όλα τα υποχρεωτικά (προαιρετικά) -επιλογής έχουν 3 Διδακτικές Μονάδες.

Τα υποχρεωτικά μαθήματα των εξαμήνων Ε' - ΣΤ' - Ζ' και Η', όταν επιλεγούν, δεν μπορούν να αλλάξουν.

7. Περιεχόμενο των Μαθημάτων

Α' ΕΞΑΜΗΝΟ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ

Κωδικός Αριθμός: 700001

Εξάμηνο Σπουδών: Α', ΥΠ

Διδάσκων: Γρ. Κόρδας

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Σκοπός του μαθήματος είναι να δοθούν οι βασικές γνώσεις των Μαθηματικών και συγκεκριμένα στοιχεία Μαθηματικής Ανάλυσης και Διαφορικού Λογισμού που χρησιμοποιούνται στα μαθήματα της Οικονομίας, της Στατιστικής και της Επιχειρησιακής Έρευνας.

A. ΣΥΝΑΡΤΗΣΕΙΣ ΜΙΑΣ ΜΕΤΑΒΛΗΤΗΣ

Βασικές έννοιες, Αντιστροφή και σύνθεση, Βασικές ιδιότητες, Όρια, Σύγκλιση, Συνέχεια.

B. ΒΑΣΙΚΕΣ ΣΥΝΑΡΤΗΣΕΙΣ

Πρώτου βαθμού – Δυνάμεως, Εκθετική, Λογαριθμική, Λογιστικής καμπύλης - Κανονικής κατανομής, Τριγωνομετρικές, Οικονομικές συναρτήσεις.

Γ. ΠΑΡΑΓΩΓΙΣΗ

Παράγωγος, Γεωμετρική ερμηνεία, Ελαστικότητα, Διαφορικό, Εφαρμογές, Βασικές προτάσεις, Μονοτονία – Ακρότατα, Κυρτά και κοίλα - Σημεία καμπής, Διαγράμματα, Ανάπτυγμα Taylor, Αριθμητική Παραγωγή, Μέθοδος Newton-Rapson για την εύρεση ριζών συναρτήσεων.

Δ. ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ

Αόριστο ολοκλήρωμα, Κανόνες ολοκλήρωσης, Ολοκλήρωση ρητών συναρτήσεων, Εφαρμογές, Ορισμένο Ολοκλήρωμα, Εμβαδά επιφανειών, Αριθμητική Ολοκλήρωση.

ΔΙΑΝΕΜΟΜΕΝΑ – ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΑ

Πρόσκληση στα Μαθηματικά Οικονομικών και Διοικητικών Επιστημών (τόμος Α'), Συγγραφέας: Μ. Λουκάκης - Εκδόσεις: Σοφία.

➤ Οικονομικά Μαθηματικά - Συγγραφέας: Ν. Μυλωνάς Γ. Σαραφόπουλος – Εκδόσεις: Τζιόλα.

ΓΕΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΕΙΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ (ΕΙΣΑΓΩΓΗ)

Κωδικός Αριθμός: 700004

Εξάμηνο Σπουδών: Α' , ΥΠ.

Διδάσκοντες: Ηλ. Νικολόπουλος – Πολ. Παπαδάκη

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Το αντικείμενο της Γενικής Πολιτειολογίας. Η έννοια του Κράτους και τα εννοιολογικά στοιχεία αυτού. Η γένεση, αναγνώριση και κατάργηση του Κράτους. Οι θεωρίες για τη δικαιολόγηση του Κράτους (κρατικές και αναρχικές θεωρίες). Η μαρξιστική θεωρία για το Κράτος. Το αντικείμενο του Συνταγματικού Δικαίου. Το Σύνταγμα και η συντακτική εξουσία (έννοια και είδη αυτής). Οι πηγές του Ελληνικού Συνταγματικού Δικαίου. Το πολίτευμα της Ελλάδας και οι οργανωτικές βάσεις αυτού. Η έναρξη και η λήξη της ισχύος των νόμων. Η οργάνωση και η άσκηση της κρατικής εξουσίας. Το εκλογικό σώμα. Η νομική θέση και οι αρμοδιότητες του εκλογικού σώματος. Τα πολιτικά κόμματα.

ΔΙΑΝΕΜΟΜΕΝΑ – ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΑ

- Γενική Πολιτειολογία και Συνταγματικό Δίκαιο Ι, Εισαγωγή - Οργανωτικό Μέρος Ι. Συγγραφέας: Α. Ράϊκος , 5^η έκδοση, Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα 2018
- Πρόσθετη βιβλιογραφία στα συγγράμματα (διαθέσιμα στη Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου για ανάγνωση - δανεισμό):
- Το Σύνταγμα της Ελλάδος
- Το πρόβλημα της δικαιολόγησης του σύγχρονου κράτους, συγγραφέας: Πολυξένη Παπαδάκη, εκδ. Αντ. Σάκουλα, 2006

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ

Κωδικός Αριθμός: 700005
 Εξάμηνο Σπουδών: Α', ΥΠ.
 Διδάσκουσα: Χρυσ. Μουκίου

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

1. Η επιστήμη του δικαίου. Εννοιολογικός προσδιορισμός. Οι κλάδοι του δικαίου. Οι πηγές του δικαίου. Δίκαιο και λοιποί κανόνες συμπεριφοράς.
2. Ειδικότερα, το διοικητικό δίκαιο. Έννοια και χαρακτηριστικά του. Το αντικείμενό του. Η συστηματική θέση του στην επιστήμη του δικαίου. Η ιστορική εξέλιξή του. Οι σχέσεις του με το συνταγματικό δίκαιο. Η δημόσια διοίκηση. Έννοια και χαρακτηριστικά. Δημόσια διοίκηση και διοικητικό δίκαιο. Διαχείριση της δημοσίας δυνάμεως. Οργανική και λειτουργική έννοια. Στενή και ευρεία έννοια. Διοίκηση κυριαρχική και ιδιωτική. Διαχείριση του Δημοσίου. Διοίκηση παροχική, ρυθμιστική. Η δημόσια διοίκηση και τα λοιπά όργανα του κράτους. Έννοια των διασταυρώσεων. Η δημόσια διοίκηση και η αρχή διακρίσεως των λειτουργιών. Σχέσεις των τριών λειτουργιών μεταξύ τους.
3. Οι πηγές του διοικητικού δικαίου, κρατικές και διακρατικές. Η ιεραρχία των πηγών του. Το Σύνταγμα. Λοιπές πηγές συντακτικού χαρακτήρα. Ο τυπικός νόμος. Το τεκμήριο συνταγματικότητας του νόμου. Ο έλεγχος της συνταγματικότητας. Τα τρία στάδια της νομοθετικής διαδικασίας. Οι γενικές αρχές του. Το διοικητικό έθιμο. Η πράξη νομοθετικού περιεχομένου. Η κανονιστική πράξη. Η συλλογική σύμβαση εργασίας. Οι κανόνες του διεθνούς δικαίου. Το ευρωπαϊκό κοινοτικό δίκαιο. Κείμενα που δεν αποτελούν πηγές του. Τυπική και ουσιαστική ισχύς. Η έναρξη της τυπικής ισχύος των κανόνων δικαίου. Η έναρξη της ουσιαστικής ισχύος των κανόνων δικαίου.

Η λήξη ισχύος των κανόνων δικαίου. Η χρονική ισχύς των διοικητικών πράξεων. Η δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Δημοσιευτές πράξεις. Συνέπειες της δημοσιεύσεως. Η ημερομηνία δημοσίευσής.

4. Αρχές που διέπουν την δράση της δημόσιας διοικήσεως. Η αρχή της νομιμότητας. Έννοια και περιεχόμενο. Η αρχή της ικανοποιήσεως του δημοσίου συμφέροντος. Η αρχή της χρηστής διοικήσεως. Η αρχή της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης. Η αρχή της αναλογικότητας.

ΔΙΑΝΕΜΟΜΕΝΑ – ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΑ

- Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου (Εισαγωγή – Θεμελιώδεις Έννοιες) – Συγγραφέας: Α. Μαρκαντωνάτου-Σκαλτσά – Εκδόσεις: Σάκκουλας, Αθήνα – Θεσσαλονίκη, 2008
- Εισηγήσεις Διοικητικού Δικαίου (3^η έκδοση) – Συγγραφέας: Βλ. Παπαρηγορίου – Εκδόσεις: Σάκκουλας, Αθήνα – Θεσσαλονίκη, 2006

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Κωδικός Αριθμός: 700203

Εξάμηνο Σπουδών: Α', ΥΠ.

Διδάσκων: Χ. Οικονομίδης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Το μάθημα αποτελείται από 5 μέρη. Το Μέρος 1 αναφέρεται στην οικονομική επιστήμη, στα εργαλεία της οικονομικής ανάλυσης, στην ζήτηση, στην προσφορά και στην αγορά. Το Μέρος 2 αναφέρεται στις ελαστικότητες ζήτησης και προσφοράς, στις επιλογές του καταναλωτή και στις αποφάσεις ζήτησης, στις αποφάσεις προσφοράς των επιχειρήσεων. Το Μέρος 3 αναφέρεται στο κόστος και στην προσφορά. Το Μέρος 4 αναφέρεται στο χρήμα και στις τράπεζες και το Μέρος 5 αναφέρεται στην Νομισματική και στην δημοσιονομική πολιτική και συγκεκριμένα στο υπόδειγμα IS-LM.

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

- Εισαγωγή στην οικονομική. D.Begg, G. Vernasca, S. Fisher, R. Dornbusch. Εκδόσεις Κριτική 3^η Έκδοση 2015

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ

Κωδικός Αριθμός: 700219
Εξάμηνο Σπουδών: Α', ΥΠ.
Διδάσκουσα: Ευαγ. Μπάλτα

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Το μάθημα αυτό σκοπεί να εισάγει τους φοιτητές του πρώτου εξαμήνου στις βασικές έννοιες που αφορούν τη δημόσια διοίκηση, την οργάνωση και τη λειτουργία της. Στο πλαίσιο αυτό, η μελέτη της διοίκησης, ως κλάδος της Διοικητικής Επιστήμης, εστιάζεται αφενός μεν στη θεσμική ανάλυση της διοικητικής πραγματικότητας, αφετέρου δε στην οντολογική διάσταση των διοικητικών θεσμών και οργάνων στην Ελλάδα, με αναφορά στους αντίστοιχους διοικητικούς θεσμούς άλλων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στο προσωπικό της Δημόσιας Διοίκησης, ιδίως δε στην αποστολή των δημοσίων υπαλλήλων ως φορέων διοικητικής λειτουργίας.

ΔΙΑΝΕΜΟΜΕΝΟ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

- Εισαγωγή στη Δημόσια Διοίκηση, - Συγγραφέας: Στ. Κτιστάκη, εκδ. Παπαζήση, 2014.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟ ΔΙΚΑΙΟ

Κωδικός Αριθμός: 700229
Εξάμηνο Σπουδών: Α', ΥΠ.
Διδάσκοντες: Α. Χάνος- Ελ. Βόγκλης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Το μάθημα περιλαμβάνει τις εξής θεματικές: Έννοια του δικαίου – Χαρακτήρας του δικαίου ως κανονιστικού κοινωνικού φαινομένου – Θεμελιώδη χαρακτηριστικά γνωρίσματα του σύγχρονου δικαίου – Διάκριση του δικαίου από άλλους κοινωνικούς κανόνες – Νομικές διατάξεις, κανόνες δικαίου και δικαιοκές αρχές – Πηγές του δικαίου – Κλάδοι του δικαίου: Η διάκριση σε ιδιωτικό και δημόσιο δίκαιο και η διεθνής έννομη τάξη.

Β' ΕΞΑΜΗΝΟ

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ (Διοικητική Οργάνωση του Κράτους, Πηγές και Συστήματα Οργάνωσης)

Κωδικός Αριθμός: 700007
Εξάμηνο Σπουδών: Β', ΥΠ.
Διδάσκων: Μ. Μουστάκας

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Στα πλαίσια του μαθήματος αυτού εξετάζονται τα διάφορα συστήματα διοικητικής οργάνωσης του Κράτους (το συγκεντρωτικό σύστημα, το αποκεντρωτικό σύστημα, το σύστημα της αυτοτελούς υπηρεσίας, το σύστημα της αυτοδιοίκησης κ.τ.λ.). Επίσης, στο ίδιο μάθημα μελετώνται τα όργανα της Κεντρικής Κρατικής Διοίκησης (Πρόεδρος της Δημοκρατίας, Κυβέρνηση κ.τ.λ.), τα όργανα της Περιφερειακής Κρατικής Διοίκησης, τα όργανα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και εκείνα των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) της καθ' ύλην Αυτοδιοίκησης.

ΔΙΑΝΕΜΟΜΕΝΑ – ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΑ

➤ Δημητρίου Κόρσου, Διοικητικό Δίκαιο, Γενικό Μέρος, Τέταρτη Έκδοση, Εκδόσεις Σάκκουλα, Αθήνα-Θεσσαλονίκη, 2013.

ΑΡΧΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ

Κωδικός Αριθμός: 700010
Εξάμηνο Σπουδών: Β', ΥΠ.
Διδάσκων: Ι. Φίλος

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Σκοπός του μαθήματος είναι η εισαγωγή στις θεμελιώδεις Λογιστικές έννοιες, στις Βασικές Λογιστικές Αρχές και Παραδοχές καθώς και στις Βασικές Τεχνικές της Λογιστικής.

Στα πλαίσια του μαθήματος διδάσκονται οι ακόλουθες κύριες ενότητες:

1. Οικονομικές Μονάδες – Επιχειρήσεις
2. Ο ρόλος του Λογιστικού Πληροφοριακού Συστήματος και οι χρήστες της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης
3. Η έννοια και ο προσδιορισμός της Οικονομικής Κατάστασης
4. Ο Ισολογισμός και η ταξινόμηση των στοιχείων του
5. Η θεμελιώδης Λογιστική Ισότητα και η έννοια των Ιδίων Κεφαλαίων
6. Οι μεταβολές των περιουσιακών στοιχείων

7. Η λειτουργία του βασικού Λογιστικού Κυκλώματος (Λογαριασμοί και η ανάπτυξη τους σε επίπεδα, Ημερολόγιο, Καθολικό, Ισοζύγιο, Οικονομικές Καταστάσεις)
8. Λογιστικός προσδιορισμός του Οικονομικού Αποτελέσματος: Η έννοια και η λογιστική παρακολούθηση των Εσόδων – Εξόδων
9. Οι Λογαριασμοί Αποτελεσμάτων (Εκμετάλλευσης /Χρήσης)

ΔΙΑΝΕΜΟΜΕΝΑ – ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΑ

- Α. Τσάμης: Εισαγωγή στη Χρηματοοικονομική Λογιστική, τόμος Ι (ελεύθερης πρόσβασης στο σύστημα «ΠΑΝΔΗΜΟΣ»)

ΜΙΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ Ι

Κωδικός Αριθμός   700035

Εξάμηνο Σπουδών   Β' Υπ.

Διδάσκων: Διδάσκων μέσω ΕΣΠΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Σκοπός του μαθήματος είναι να παρουσιάσει τα αναλυτικά εργαλεία που χρησιμοποιούνται προκειμένου να ερμηνευθούν θέματα που αφορούν την Μικροοικονομική ανάλυση. Στην αρχή επιχειρείται μια εισαγωγή στη Μικροοικονομική, και εξετάζεται η έννοια της προσφοράς και της ζήτησης καθώς και η ελαστικότητα. Στη συνέχεια, μελετάται το μοντέλο μιας συγκεκριμένης αγοράς και η θεωρία του καταναλωτή. Πιο συγκεκριμένα, αναλύεται η γραμμή εισοδηματικού περιορισμού, οι προτιμήσεις του καταναλωτή και η έννοια της χρησιμότητας, οι καμπύλες αδιαφορίας και τέλος η άριστη επιλογή. Επίσης, εξετάζεται πως μεταβάλλεται η επιλογή του καταναλωτή για ένα αγαθό όταν μεταβάλλεται η τιμή του αλλά και ειδικά θέματα όπως τα αγαθά Giffen. Τέλος, παρουσιάζεται το αποτέλεσμα υποκατάστασης και το εισοδηματικό αποτέλεσμα (εξίσωση Slutsky, εξίσωση Hicks), ενώ γίνεται εισαγωγή στη θεωρία παραγωγής.

ΔΙΑΝΕΜΟΜΕΝΑ – ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΑ

- Besanko, D., Braeutigam, R., Μικροοικονομική, Εκδόσεις Gutenberg, Αθήνα 2009.
- Varian, H., Μικροοικονομική. Μια Σύγχρονη Προσέγγιση, Εκδόσεις Κριτική, Αθήνα 1992.

- Chacholiades, M., Μικροοικονομική (Τόμος II), Εκδόσεις Κριτική, Αθήνα 1990.

ΑΣΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ (Γενικές Αρχές)

Κωδικός Αριθμός: 700121

Εξάμηνο Σπουδών: Β' , ΥΠ.

Διδάσκων: Ελ. Βόγκλης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Έννοια και λειτουργία του δικαίου - πηγές - κανόνες δικαίου. Τα πρόσωπα και τα χαρακτηριστικά τους: φυσικά πρόσωπα - νομικά πρόσωπα. Δικαίωμα: έννοια - διακρίσεις - γένεση - κτήση - αλλοίωση - απώλεια - άσκηση. Δικαιοπραξίες: είδη - κατάρτιση - ακυρότητα - ακυρωσία - ερμηνεία. Ερμηνεία των κανόνων δικαίου. Αιρέσεις - προθεσμίες. Γενικές ρήτρες. Προστασία της Προσωπικότητας. Πλάνη - Απάτη - Απειλή. Ευθύνη από διαπραγματεύσεις. Αντιπροσώπευση. Γενικοί Όροι Συναλλαγών. Ο χρόνος στο δίκαιο.

ΔΙΑΝΕΜΟΜΕΝΟ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

- Γενικές Αρχές Αστικού Δικαίου - Συγγραφέας: Απ. Γεωργιάδης – Εκδόσεις: Αντ. Σάκκουλας, 1999

ΓΕΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΕΙΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ (Οργανωτικό Μέρος I)

Κωδικός Αριθμός: 700147

Εξάμηνο Σπουδών: Β' , ΥΠ.

Διδάσκοντες: Ηλ. Νικολόπουλος - Π. Παπαδάκη

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Η διάκριση των Κρατών. Ενιαία και σύνθετα κράτη. Ομοσπονδιακά Κράτη και ομοσπονδία Κρατών. Τα όργανα του Κράτους. Η έννοια του πολιτεύματος και η ιστορική του εξέλιξη. Το Κοινοβουλευτικό πολίτευμα. Το Προεδρικό πολίτευμα. Το ημιπροεδρικό πολίτευμα. Το σύστημα της Συνελεύσεως. Τα προσόντα εκλογιμότητας και τα κωλύματα των βουλευτών. Η νομική θέση των βουλευτών. Οι αρμοδιότητες της Βουλής. Η αναθεώρηση του Συντάγματος. Η άσκηση του κοινοβουλευτικού ελέγχου. Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας : προσόντα, εκλογή, αρμοδιότητες, αναπλήρωση, ευθύνη.

Η Κυβέρνηση: ανάδειξη και αρμοδιότητες, ο Πρωθυπουργός και το Υπουργικό Συμβούλιο.

ΔΙΑΝΕΜΟΜΕΝΟ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

➤ Γενική Πολιτειολογία και Συνταγματικό Δίκαιο II. Συγγραφέας: Α. Ράϊκος, 5^η έκδοση, Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα 2018

ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Κωδικός Αριθμός: 700193

Εξάμηνο Σπουδών: Β', ΥΠ.

Διδάσκοντες: Ε. Μπέσιλα- Βήκα - Λ. Μπαμπαλιούτας

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

- Η Συνταγματική κατοχύρωση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στην Ελλάδα και στην αλλοδαπή.
- Ο σύγχρονος ρόλος της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στην Ευρωπαϊκή Ένωση (Επιτροπή Περιφερειών).
- Αρμοδιότητες, Διοίκηση Ο.Τ.Α.. Πρωτοβάθμιοι και Δευτεροβάθμιοι Ο.Τ.Α.. Αυτοτέλεια των Ο.Τ.Α.. Άσκηση Τοπικής Δημόσιας Διοίκησης. Επιχειρηματική δραστηριότητα των ΟΤΑ. Δημοτικές, Κοινοτικές Επιχειρήσεις, προγραμματικές συμβάσεις κ.λ.π.
- Η διαπραγμάτευση , η διαφάνεια και η συμμετοχική διαχείριση στην Τοπική Αυτοδιοίκηση
- Οι διοικητικές ικανότητες των στελεχών της Τοπικής Αυτοδιοίκησης
- Η δομή των συλλογικών οργάνων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης
- Συγκεντρωτικό, Αποκεντρωτικό Σύστημα Δημόσιας Διοίκησης
- Έλεγχος στο πρόσωπο και στις πράξεις των οργάνων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης

ΔΙΑΝΕΜΟΜΕΝΟ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

➤ Τοπική Αυτοδιοίκηση, τόμος Ι, Γ έκδοση , Συγγραφέας: Ε. Μπέσιλα-Βήκα , Εκδόσεις: Σάκκουλας , Αθήνα –Θεσ/νίκη 2010

ΔΗΜΟΣΙΟ ΔΙΕΘΝΕΣ ΔΙΚΑΙΟ

Κωδικός Αριθμός: 700078

Εξάμηνο Σπουδών: Β' , ΥΠ.

Διδάσκων: Μέσω προγράμματος ΕΣΠΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Το Διεθνές Δίκαιο και η διεθνής κοινότητα, η κωδικοποίηση του Διεθνούς Δικαίου. Τα υποκείμενα του Διεθνούς Δικαίου (κράτος, διεθνείς οργανισμοί, άτομα).

Οι διεθνείς δραστηριότητες των κρατών, η προβληματική της αναγνώρισης.

Οι σχέσεις Διεθνούς και εσωτερικού δικαίου, ο δυαδισμός και ο μονισμός: διαφορετικές όψεις του ίδιου προβλήματος.

Οι πηγές του Διεθνούς Δικαίου.

Το διεθνές έθιμο (έννοια, διαμόρφωση , είδη, λειτουργικότητα εθίμου).

Οι διεθνείς συνθήκες (σύναψη, προϋποθέσεις, συμφωνίες απλοποιημένης μορφής, επιφυλάξεις, αποτελέσματα, λήξη , αναστολή ισχύος, απρόβλεπτη και ριζική μεταβολή των συνθηκών). Οι επικουρικές πηγές.

Βασικές έννοιες του δικαίου της θάλασσας (εσωτερικά ύδατα, αιγιαλίτιδα ζώνη, συνορεύουσα ζώνη, υφαλοκρηπίδα, Αποκλειστική Οικονομική Ζώνη).

Ο ΟΗΕ (σκοπός, οργάνωση, μέλη, το διεθνές δικαστήριο των Ηνωμένων Εθνών).

ΔΙΑΝΕΜΟΜΕΝΟ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

Εμμ. Ρούκουνα, Δημόσιο Διεθνές Δίκαιο, εκδ. Νομική Βιβλιοθήκη

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΑ

Ιωάννου, Οικονομίδη, Ροζάκη, Φατούρου, Δημόσιο Διεθνές Δίκαιο (θεωρία των πηγών)

Γ' ΕΞΑΜΗΝΟ

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ (Δίκαιο Δημοσίων Υπαλλήλων)

Κωδικός Αριθμός: 700014

Εξάμηνο Σπουδών: Γ' , ΥΠ.

Διδάσκων: Μ. Μουστάκας

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Στο μάθημα αυτό αναλύονται σ' ένα Πρώτο και σ' ένα Δεύτερο Μέρος αντιστοίχως οι πηγές του Δημοσιοϋπαλληλικού Δικαίου και η Δημιουργία της Δημοσιοϋπαλληλικής Σχέσης, σ' ένα Τρίτο Μέρος οι Υποχρεώσεις, οι Περιορισμοί και τα Κωλύματα των Δημοσίων Υπαλλήλων, σ' ένα Τέταρτο Μέρος τα Δικαιώματά τους, στη συνέχεια σ' ένα Πέμπτο Μέρος οι Υπηρεσιακές Μεταβολές τους. Κατόπιν, εξετάζονται, μεταξύ άλλων, το Πειθαρχικό Δίκαιο που τους διέπει, η λύση της Δημοσιοϋπαλληλικής Σχέσης, καθώς και τα Συλλογικά Όργανα που δρουν στο πλαίσιο του Δημοσιοϋπαλληλικού Δικαίου (Υπηρεσιακά, Πειθαρχικά Συμβούλια κ.τ.λ.).

ΔΙΑΝΕΜΟΜΕΝΟ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

➤ Θεοδ. Ι. Παναγόπουλου, Δημόσιο Υπαλληλικό Δίκαιο, Η' έκδ., Εκδόσεις Σταμούλη Α.Ε., Αθήνα, 2014

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΔΙΚΑΙΟ

Κωδικός Αριθμός: 700017

Εξάμηνο Σπουδών: Γ', ΥΠ.

Διδάσκων: Δ. Παπαγιάννης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Από τις Ευρωπαϊκές Κοινοότητες στην Ευρωπαϊκή Ένωση και από το Ευρωπαϊκό Σύνταγμα στη συνθήκη της Λισαβόνας. Η πορεία της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης. Από τη διακυβερνητικότητα στην υπερεθνικότητα.

Η πολιτειακή αρχιτεκτονική της Ευρωπαϊκής Ένωσης - Οι οργανωτικές βάσεις του ενωσιακού οικοδομήματος. Τα κράτη μέλη και οι πολίτες ως βάσεις του οικοδομήματος. Η διττή νομιμοποίηση. Τα ατομικά δικαιώματα, η ευρωπαϊκή ιθαγένεια, η κατανομή των αρμοδιοτήτων, η αρχή της επικουρικότητας και της αναλογικότητας, το αξιακό σύστημα της Ένωσης.

Η οργανωτική διάρθρωση της Ένωσης. Τα κύρια όργανα. (Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, το Συμβούλιο, η Επιτροπή, το Κοινοβούλιο, το Δικαστήριο, το Ελεγκτικό Συνέδριο). Τα επικουρικά όργανα. (Η ΟΚΕ και η Επιτροπή των Περιφερειών). Τα ειδικά όργανα. (Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων).

Η ενωσιακή έννομη τάξη. Η αυτονομία της έννομης τάξης, πεδία εφαρμογής του ενωσιακού δικαίου, οι πηγές του ενωσιακού δικαίου – πρωτογενές, παράγωγο ενωσιακό δίκαιο, οι διεθνείς συνθήκες – η εφαρμογή των ενωσιακών πράξεων. Η

σχέση της ενωσιακής με την εθνική έννομη τάξη. Υπεροχή και αμεσότητα του ενωσιακού κανόνα. Η ενωσιακή και η διεθνής έννομη τάξη. Η Ε.Ε. στο διεθνή χώρο. Η διεθνής προσωπικότητα, η σύναψη διεθνών συνθηκών, η σύνδεση τρίτων χωρών. Το δημοσιονομικό σύστημα και ο κοινοτικός προϋπολογισμός.

ΔΙΑΝΕΜΟΜΕΝΟ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

- Δον. Παπαγιάννη, Ευρωπαϊκό Δίκαιο, 5^η έκδοση, Νομική Βιβλιοθήκη, 2016

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΑ

- Ευγ. Σαχπεκίδου, Ευρωπαϊκό Δίκαιο, 2^η εκδ. εκδ. Σάκκουλα 2013.
- Αστ. Πλιάκος, Το Δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Θεσμικό και Ουσιαστικό Δίκαιο, Νομική Βιβλιοθήκη, 2012
- Βασ. Χριστιανός, Εισαγωγή στο Δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Νομική Βιβλιοθήκη, 2012.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Κωδικός Αριθμός: 700022

Εξάμηνο Σπουδών: Γ', ΥΠ.

Διδάσκων: Χ. Οικονομίδης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Η έννοια της κρατικής πολιτικής - Η έννοια της οικονομικής πολιτικής - Οι σχέσεις της οικονομικής πολιτικής με τη θετική και δεοντολογική οικονομική - Οι φορείς της οικονομικής πολιτικής - Οι γενικές επιδιώξεις, οι σκοποί και οι στόχοι της οικονομικής πολιτικής: Ταξινόμηση των σκοπών της οικονομικής πολιτικής σε συγκυριακούς και διαρθρωτικούς, τρόποι ποσοτικοποίησης των σκοπών ή έκφρασης των στόχων της οικονομικής πολιτικής - Τα μέσα και τα μέτρα της οικονομικής πολιτικής: Ταξινόμηση των μέσων της οικονομικής πολιτικής - Πολιτική οργάνωση και οικονομική πολιτική - Η Λογική της Οικονομικής Πολιτικής - Τα βασικά χαρακτηριστικά της οικονομικής πολιτικής - Ποσοτική και ποιοτική οικονομική πολιτική - Τα υποδείγματα οικονομικής πολιτικής - Το περίγραμμα της οικονομικής πολιτικής - Οι περιορισμοί του οικονομικού συστήματος - Η αποτελεσματικότητα των μέσων της οικονομικής πολιτικής - Η έννοια της συνεπούς οικονομικής πολιτικής. Εισαγωγή στην έννοια και το περιεχόμενο των βασικών σκοπών της οικονομικής πολιτικής με έμφαση στην περίπτωση της ελληνικής οικονομίας - Επιδιωκόμενες και πραγματικές τιμές των στόχων της οικονομικής

πολιτικής - Η έννοια της άριστης οικονομικής πολιτικής - Η οικονομική πολιτική στα πλαίσια της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης - Τα οφέλη και το κόστος της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης.

ΔΙΑΝΕΜΟΜΕΝΟ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

➤ Οικονομική Πολιτική - Συγγραφέας: Ι. Βαβούρας, Εκδόσεις: Παπαζήση, Αθήνα, 2013.

ΘΕΜΕΛΙΩΔΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ (ΓΕΝΙΚΟ ΜΕΡΟΣ)

Κωδικός Αριθμός: 700157

Εξάμηνο Σπουδών: Γ', ΥΠ.

Διδάσκοντες: Π. Παπαδάκη – Αντ. Χάνος, .

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Έννοια, διάκριση και νομική φύση των θεμελιωδών δικαιωμάτων. Η ιστορία της συνταγματικής κατοχύρωσης και η διεθνής προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Οι αρχές του επιτακτικού χαρακτήρα και της άμεσης ισχύος των συνταγματικών διατάξεων για τα θεμελιώδη δικαιώματα. Οι φορείς και οι αποδέκτες, οι περιορισμοί, η συρροή και η σύγκρουση των θεμελιωδών δικαιωμάτων. Η παραίτηση από τα θεμελιώδη δικαιώματα. Η συνταγματική προστασία της ανθρώπινης αξιοπρέπειας. Το δικαίωμα ελεύθερης ανάπτυξης της προσωπικότητας και της συμμετοχής στην κοινωνική, οικονομική και πολιτική ζωή της Χώρας.

ΔΙΑΝΕΜΟΜΕΝΑ – ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΑ

➤ Συνταγματικό δίκαιο, τόμος ΙΙΙ - Θεμελιώδη Δικαιώματα, Συγγραφέας : Αθ. Ράϊκος, εκδ. Νομική Βιβλιοθήκη 2018

ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟ ΚΑΙ ΕΚΛΟΓΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ

Κωδικός Αριθμός: 700200

Εξάμηνο Σπουδών: Γ', ΥΠ.

Διδάσκοντες: Ηλ. Νικολόπουλος -Πολ. Παπαδάκη

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Αναλύονται: Η θέση και οι αρμοδιότητες του Προέδρου της Βουλής, οι κυριότερες εκλογικές αρχές και τα εκλογικά συστήματα, καθώς και το ισχύον εκλογικό σύστημα

στην Ελλάδα. Ακολουθώς γίνεται συγκριτική ανάλυση και αναλύεται ο θεσμός του Προέδρου των Κοινοβουλίων στο Ηνωμένο Βασίλειο και στις ΗΠΑ (θεσμός των Speakers). Τέλος γίνεται μια σύντομη εισαγωγή στα κωλύματα εκλογιμότητας, στα όργανα και τον τρόπο εξελέγξεως των προσόντων των βουλευτών και των εκλογικών αποτελεσμάτων μετά από εκλογές ή δημοψήφισμα.

ΔΙΑΝΕΜΟΜΕΝΟ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

➤ Ο θεσμός του Προέδρου της Βουλής - Συμβολή στο Συγκριτικό Συνταγματικό Δίκαιο, Εκδόσεις Αντ.Σάκκουλα, 1987 Συγγραφέας : Ηλίας Νικολόπουλος

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΑ

Σχετικά με το Εκλογικό Δίκαιο προτείνεται το σύγγραμμα Γενική Πολιτειολογία και Συνταγματικό Δίκαιο, τ. Ι, Συγγραφέας : Αθαν. Ράικος και επίσης υλικό από τα συγγράμματα του ίδιου συγγραφέα:

- Δικονομικό Εκλογικό Δίκαιο ,
- Ο έλεγχος του κύρους των βουλευτικών και των ευρωβουλευτικών εκλογών(Συμπληρώματα 1-8, στη βασική έκδοση του Δικονομικού Εκλογικού Δικαίου)

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ

Κωδικός Αριθμός: 700170

Εξάμηνο Σπουδών: Γ', ΥΠ

Διδάσκοντες: Ε. Μπέσιλα- Βήκα – Ξ. Κοντιάδης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Το δικαίωμα αναφοράς στην Ελλάδα και στην Αλλοδαπή. Ο θεσμός του Ombudsman. Η θεωρία των Ανεξάρτητων Αρχών και η αποτελεσματικότητά τους στην προστασία των πολιτών. Οργάνωση, Διοίκηση και Συνταγματική κατοχύρωσή τους. Εξετάζονται αναλυτικά οι σημαντικότερες Ανεξάρτητες Διοικητικές Αρχές στην Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση. Αποτίμηση του έργου τους ως προς την βελτίωση των σχέσεων κράτους- πολίτη, μέσα από τις ετήσιες εκθέσεις που καταθέτουν οι Ανεξάρτητές Αρχές. Ο συνήγορος του πολίτη .

ΔΙΑΝΕΜΟΜΕΝΑ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΑ

➤ Έλεγχος Διοίκησης τόμος Α, έκδοση Β', Συγγραφέας: Ε. Μπέσιλα -Μακρίδη, Εκδόσεις: Σάκκουλας, Αθήνα-Θεσ/νίκη 2011

ΙΣΤΟΡΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΘΕΩΡΙΩΝ

Κωδικός Αριθμός: 700204

Εξάμηνο Σπουδών: Γ', ΥΠ.

Διδάσκων: Θ. Μαριόλης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Στη βάση του μονοτομεακού και του διτομεακού (μισθιακό εμπόρευμα - εμπόρευμα πολυτελείας) Ρικαρδιανού υποδείγματος αναπτύσσονται οι αρχές των βασικών Σχολών της Πολιτικής Οικονομίας, ήτοι Κλασική, Μαρξιστική, Νεοκλασική, Αυστριακή, (Μετα-) Κεϋνσιανή, Στραφφαϊανή (ή Σύγχρονη Κλασική). Στόχος είναι η παραγωγή των θετικών και αντιθετικών σχέσεων, οι οποίες υφίστανται μεταξύ αυτών των Σχολών.

ΔΙΑΝΕΜΟΜΕΝΟ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

➤ Δοκίμια στη Λογική Ιστορία της Πολιτικής Οικονομίας, Θεόδωρος Μαριόλης, Αθήνα, Matura.

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

Από τα οποία επιλέγεται ένα (1)

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Κωδικός Αριθμός: 700088

Εξάμηνο Σπουδών: Γ', ΥΕ

Διδάσκων: Αντ. Χάνος

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Στόχος του μαθήματος είναι η γνωριμία και εξοικείωση των φοιτητών με βασικά ζητήματα της νομικής μεθόδου. Εξετάζονται οι έννοιες της ερμηνείας και κατανόησης των νομικών διατάξεων, καθώς και της εφαρμογής του δικαίου. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην ανάλυση των ειδών ερμηνείας του δικαίου και των μεθόδων διακρίβωσης και πλήρωσης των κενών του, καθώς και στην κατανόηση της δομής και λειτουργίας του δικανικού συλλογισμού.

ΔΙΑΝΕΜΟΜΕΝΟ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

- Κώστας Σταμάτης, Μεθοδολογία του Δικαίου. Θεμελίωση των νομικών κρίσεων, Εκδόσεις Σάκκουλα (Αθήνα – Θεσσαλονίκη) 2016

ΑΣΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ (ΕΝΟΧΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ)

Κωδικός Αριθμός: 700148

Εξάμηνο Σπουδών: Γ', ΥΕ.

Διδάσκων: Ελ. Βόγκλης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Εισαγωγή στο δίκαιο των συμβάσεων. Υποχρέωση παροχής - αδυναμία παροχής - υπερημερία δανειστή και οφειλέτη - πλημμελής εκπλήρωση της ενοχής - οι αρχές των αμφοτεροβαρών συμβάσεων - η απόσβεση των ενοχών - η εκχώρηση των απαιτήσεων - η ενοχή εις ολόκληρον - υποχρεώσεις εκ του νόμου - αρχή της καλής πίστης - αρχή της σχετικότητας των ενοχών - αδικοπραξίες - αδικαιολόγητος πλουτισμός - διαρκείς ενοχές - ασφάλειες των πιστώσεων

ΔΙΑΝΕΜΟΜΕΝΑ – ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΑ

- Μιχ. Σταθόπουλος, Επιτομή Γενικού Ενοχικού Δικαίου, 2004.
- Απ. Γεωργιάδης, Ενοχικό Δίκαιο (Γενικό Μέρος), 1999.

ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ

Κωδικός Αριθμός: 700221

Εξάμηνο Σπουδών Γ' ΥΕ.

Διδάσκοντες: Λ. Μπαμπαλιούτας - Αιμ. Παπάζογλου

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Η ιστορική έρευνα, ανάλυση, ερμηνεία και εξέλιξη των διοικητικών συστημάτων της Χώρας. Η έρευνα και παρουσίαση από την άποψη της συνταγματικής, αλλά και της νομοθετικής κατοχύρωσης των υφισταμένων διοικητικών συστημάτων και η ανάλυση των επιμέρους ρυθμίσεων. Η παρουσίαση και η εξέταση των επιπτώσεων της διοικητικής οργάνωσης του Κράτους, σε οργανωσιακό, πολιτικό, οικονομικό-δημοσιονομικό και κοινωνικό επίπεδο, αλλά και στο επίπεδο της προστασίας των θεμελιωδών δικαιωμάτων των διοικουμένων. Η αναφορά στις διοικητικές δομές των σύγχρονων ευρωπαϊκών Κρατών σε όλα τα επίπεδα και την επίδραση αυτών, στον

τρόπο άσκησης και στην ποιότητα της Ελληνικής Δημόσιας Διοίκησης στα πλαίσια της ανάπτυξης του Κράτους. Η παρουσίαση του «διοικητικού φαινομένου» στα πλαίσια της σύγχρονης «διοικητικής μεταρρύθμισης», αλλά και των μορφών ελέγχου της διοικήσεως (εσωτερικός, ενδιάμεσος και εξωτερικός) στα πλαίσια της σύγχρονης διοίκησης του Κράτους, σε σχέση και με τις μορφές ελέγχου στα λοιπά Κράτη, ιδίως της Ε.Ε. Η επίδραση που ασκεί η Ε.Ε. στη διαμόρφωση της Ελληνικής Δημόσιας Διοίκησης, τόσο υπό τη θεσμική άποψη, όσο και από την άποψη της σύγχρονης διοικητικής επιστήμης προς την επίτευξη της περιφερειακής ανάπτυξης.

ΔΙΑΝΕΜΟΜΕΝΟ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

➤ «Το σύγχρονο θεσμικό πλαίσιο της Ελληνικής Δημόσιας Διοίκησης», Τόμος Α', συγγραφέας: Λάμπρος Π. Μπαμπαλιούτας, 2007, εκδ. Σάκκουλα (Αθήνα - Θεσσαλονίκη).

Δ' ΕΞ Α Μ Η Ν Ο

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ (Δίκαιο Διοικητικών Πράξεων)

Κωδικός Αριθμός: 700020

Εξάμηνο Σπουδών: Δ', ΥΠ.

Διδάσκουσα: Χρ. Μουκίου

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

I) Τα μέσα νομικής δράσεως της δημόσιας διοικήσεως. Εισαγωγικές παρατηρήσεις. Ατομική διοικητική πράξη, έννοια αυτής. Η σπουδαιότητα της ατομικής διοικητικής πράξης, ο διοικητικός καταναγκασμός. Κατηγορίες ατομικών διοικητικών πράξεων. Πράξεις ιδιωτικής διαχειρίσεως. Κυβερνητικές πράξεις, Πρόσθετοι ορισμοί.

II) Νόμιμοι όροι έκδοσης της ατομικής διοικητικής πράξης.

III) Τυπικές προϋποθέσεις: Νόμιμοι υπόσταση του οργάνου. Γενικές αρχές συναφείς προς την σύσταση, συγκρότηση, σύνθεση και λειτουργία αυτού. Αρμοδιότης του οργάνου. Τύποι της διοικητικής πράξεως.

IV) Ουσιαστικές προϋποθέσεις: Συμφωνία του περιεχομένου της διοικητικής πράξης προς το νόμο. Χρονικά όρια ισχύος των διοικητικών πράξεων. Έναρξη και λήξη της ισχύος αυτών. Η ανάκληση των διοικητικών πράξεων. Η ελαττωματική διοικητική

V) Ο έλεγχος των πράξεων της διοικήσεως. Είδη ελέγχου. Διοικητικός ιεραρχικός έλεγχος. Διοικητικές προσφυγές. Άτυπη ή χαριστική προσφυγή. Αίτηση θεραπείας ή ιεραρχική. Ενδικοφανής προσφυγή. Διαφορές μεταξύ άτυπων και τυπικών διοικητικών προσφυγών

➤ Διοικητικό Δίκαιο (Γενικό Μέρος), Συγγραφέας: Δ. Κόρσος – Εκδόσεις: Αντ. Σάκουλας, 2005

➤ Οι προσφυγές κατά πράξεων της Διοικήσεως ενώπιον των Διοικητικών Αρχών,
Συγγραφέας: Μ.-Ε. Κόρσου–Παναγοπούλου – Εκδόσεις: Αντ. Ν. Σάκκουλας, Αθήνα,
2000

Κωδικός Αριθμός: 700027

Εξάμηνο Σπουδών: Δ', ΥΠ.

Διδάσκων: Ν. Καραβίτης

Η Δημόσια Οικονομική ως κλάδος της Οικονομικής Επιστήμης.

Καταναμητική αποτελεσματικότητα και ο μηχανισμός των τιμών. Δημόσια αγαθά, μικτά αγαθά, ατελείς αγορές και ο ρόλος του δημόσιου τομέα. Διανομή του εισοδήματος και ο ρόλος του δημόσιου τομέα.

Ο πολιτικός τρόπος λήψης αποφάσεων. Συστήματα λήψης συλλογικών αποφάσεων. Ο διάμεσος ψηφοφόρος, οι ομάδες συμφερόντων, οι πολιτικές αρχές και η δημόσια διοίκηση. Παροχή των δημόσιων και μικτών αγαθών και συνθήκες αριστοποίησης κατανομής των πόρων. Ορισμός του δημόσιου τομέα. Τα μέσα άσκησης της δημοσιονομικής πολιτικής. Ορισμοί των δημοσιονομικών μεγεθών. Ο Προϋπολογισμός. Οι δημόσιες επιχειρήσεις.

Χαρακτηριστικά και λειτουργίες της φορολογίας. Η κατανομή του φορολογικού βάρους. Φοροδιαφυγή, φοροαποφυγή και μετακύλιση φόρων.

45

- Γεωργακόπουλος, Θ. Α. (2005) «Εισαγωγή στη Δημόσια Οικονομική» Εκδόσεις Μπένου, Αθήνα.
- Καραβίτης, Ν. Η. (2008) «Δημόσιο Έλλειμμα και Χρέος» Διόνικος, Αθήνα.

ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ Ι

Κωδικός Αριθμός: 700051

Εξάμηνο Σπουδών: Δ', ΥΠ.

Διδάσκων: Μέσω προγράμματος ΕΣΠΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Το μάθημα αποτελείται από 6 μέρη. Το Μέρος 1 αναφέρεται στη εισαγωγή στη μακροοικονομική και συγκεκριμένα ποιο είναι το αντικείμενο της μακροοικονομικής, με τι ασχολούνται οι μακροοικονομολόγοι και σε τι διαφωνούν. Το Μέρος 2 αναφέρεται στις ποσοτικές μετρήσεις και στην διάρθρωση της εθνικής οικονομίας, συγκεκριμένα στους Εθνικούς λογαριασμούς, στην μέτρηση του προϊόντος, του εισοδήματος και της δαπάνης, στο Ακαθάριστο εγχώριο προϊόν, στην αποταμίευση και στον πλούτο, το πραγματικό ΑΕΠ, στους δείκτες τιμών, στον πληθωρισμό και στα επιτόκια. Το Μέρος 3 αναφέρεται στην παραγωγικότητα, στο προϊόν και στην απασχόληση και συγκεκριμένα στην συνάρτηση παραγωγής, στην ζήτηση εργασίας, στην προσφορά εργασίας, στην ισορροπία στην αγορά εργασίας, στην ανεργία και στο νομό του Okun. Το Μέρος 4 αναφέρεται στην κατανάλωση, στην αποταμίευση, στην επένδυση και στην ισορροπία στη αγορά αγαθών. Το Μέρος 5 αναφέρεται στο τι είναι χρήμα, στην διάρθρωση χαρτοφυλακίου και στην ζήτηση περιουσιακών στοιχείων, στην ζήτηση χρήματος, στην ισορροπία της αγοράς περιουσιακών στοιχείων και στην αύξηση της προσφοράς χρήματος και στον πληθωρισμός. Το Μέρος 6 αναφέρεται στο υπόδειγμα IS-LM/AD-AS το οποίο είναι ένα γενικό πλαίσιο μακροοικονομικής ανάλυσης.

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

- Μακροοικονομική. Α. Abel, B. Bernanke, D. Croushore Εκδόσεις Κριτική 2010.

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ Ι

Κωδικός Αριθμός: 700123

Εξάμηνο Σπουδών: Δ', ΥΠ.

Διδάσκων: Γ. Πετράκος

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Σκοπός του μαθήματος είναι η κατανόηση και η χρήση βασικών εννοιών και εφαρμογών της Στατιστικής και των Πιθανοτήτων. Καλύπτονται θέματα της θεωρίας πιθανοτήτων και των κατανομών τυχαίων μεταβλητών, όπως θεωρία συνόλων, συνδυαστική ανάλυση, ορισμοί και εφαρμογές της θεωρίας πιθανοτήτων, δεσμευμένη πιθανότητα, και ανεξαρτησία ενδεχομένων, θεώρημα Bayes και θεώρημα ολικής πιθανότητας, μέτρα, κατανομές διακριτών τυχαίων μεταβλητών (Bernoulli, διωνυμική, Poisson, γεωμετρική, αρνητική διωνυμική, υπεργεωμετρική), κατανομές συνεχών τυχαίων μεταβλητών (ομοιόμορφη, κανονική, εκθετική). Δίνεται έμφαση στην παρουσίαση και επίλυση προβλημάτων – εφαρμογών στατιστικής σε πολλούς διαφορετικούς τομείς της επαγγελματικής, επιστημονικής, κοινωνικής και καθημερινής μας ζωής.

ΔΙΑΝΕΜΟΜΕΝΑ – ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΑ

- Εφαρμογές της Θεωρίας Πιθανοτήτων με τη χρήση της R, συγγραφέας: Γιώργος Πετράκος, Εκδ. Τσότρας

ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΛΗΨΗ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ

Κωδικός Αριθμός: 700230

Εξάμηνο Σπουδών: Δ', ΥΠ.

Διδάσκων: Ξ. Κοντιάδης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Αναλύονται τα κέντρα και οι διαδικασίες λήψης αποφάσεων στο σύγχρονο δημοκρατικό κράτος δικαίου. Εξετάζεται ο κύκλος δημόσιας πολιτικής και οι σχετικές θεωρητικές προσεγγίσεις. Παρουσιάζονται τα όργανα συντονισμού του κυβερνητικού έργου, καθώς και τα επιμέρους στάδια της προκοινοβουλευτικής νομοθετικής διαδικασίας.

Κύριες θεματικές ενότητες:

- θεωρίες λήψης αποφάσεων
- κέντρα λήψης αποφάσεων, πολιτικό σύστημα και παίκτες αρνησικυρίας

- ο κύκλος δημόσιας πολιτικής
- ο συντονισμός του κυβερνητικού έργου
- διοικητικό σύστημα και νομοθέτηση
- μελέτη περιπτώσεων.

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΑ

- Ε.Ε. Κοντιάδης, *Ελλειμματική δημοκρατία*, εκδ. Σιδέρης, Αθήνα 2009.
- Ε. Κοντιάδης/Χ. Ανθόπουλος (επιμ.), *Κρίση του ελληνικού πολιτικού συστήματος*, εκδ. Παπαζήσης, Αθήνα 2008.
- Α. Μακρυδημήτρης/Μ.-Η. Πραβίτα, *Δημόσια Διοίκηση. Στοιχεία διοικητικής οργάνωσης*, εκδ. Σάκκουλας, 2012.
- Γ. Τσεμπελής, *Παίκτες αρνησικυρίας*, εκδ. Παπαζήσης, Αθήνα 2008.
- J. Chevallier, *Διοικητική επιστήμη*, εκδ. Αντ. Ν. Σάκκουλας, Αθήνα-Κομοτηνή 1993.

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

Από τα οποία επιλέγεται ένα (1)

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ

Κωδικός Αριθμός: 700016

Εξάμηνο Σπουδών: Δ', ΥΕ.

Διδάσκων: (Διδάσκων μέσω ΕΣΠΑ)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Ο Οικονομικός Προγραμματισμός, σαν ορθολογική διαδικασία κατανομής των διαθέσιμων παραγωγικών μέσων για την επίτευξη των επιδιωκόμενων στόχων έχει εφαρμογή τόσο στις αναπτυγμένες όσο και στις υπό ανάπτυξη οικονομίες. Ιδιαίτερα στις τελευταίες δεκαετίες, έχει καταστεί ένα από τα σημαντικότερα μέσα για την επίτευξη υψηλών ρυθμών οικονομικής μεγέθυνσης και διαρθρωτικών κοινωνικοοικονομικών μεταβολών.

Αναλυτικότερα, το περιεχόμενο του μαθήματος εστιάζεται στα εξής: Έννοια και Ρόλος – Διάκριση – Χρονική Διάσταση – Σκοποί – Μέσα του Οικονομικού Προγραμματισμού. Οικονομικός Προγραμματισμός και υποδείγματα Οικονομικής Πολιτικής. Εφικτότητα – Συνέπεια – Αριστοποίηση των Οικονομικών Προγραμμάτων, Γραμμικός μη Γραμμικός Προγραμματισμός, Συναρτήσεις πολλών μεταβλητών, πολλαπλασιαστές

Lagrange. Έμφαση δίνεται στον μικροοικονομικό προγραμματισμό, που αποβλέπει στην επιλογή των συγκεκριμένων σχεδίων επένδυσης με σκοπό την πραγματοποίηση των γενικών στόχων του μακροοικονομικού προγραμματισμού.

Στα πλαίσια αυτά η δομή του μαθήματος αποτελείται από τρεις ενότητες: Στην πρώτη, εξαντλείται σε θεωρητικό επίπεδο το περιεχόμενο των παραπάνω αναφορών, ενώ στην δεύτερη και τρίτη ενότητα, αναπτύσσονται τα μαθηματικά εργαλεία που χρησιμοποιούνται τόσο κατά το στάδιο κατασκευής των οικονομικών προγραμμάτων, όσο και κατά την διαδικασία αριστοποίησης αυτών.

ΔΙΑΝΕΜΟΜΕΝΟ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

➤ Οικονομική Πολιτική: Θεωρητική Εισαγωγή, Μέρος Β' (Β' Συμπληρωμένη έκδοση), Συγγραφέας Ι. Βαβούρας, Εκδόσεις Παπαζήση, 1991.

ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΠΟΡΩΝ

Κωδικός Αριθμός: 700094

Εξάμηνο Σπουδών: Δ', ΥΕ

Διδάσκων: Β. Κέφης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Το μάθημα «**Διοίκηση Ανθρωπίνων Πόρων**» ανήκει στο είδος των διοικητικών μαθημάτων με ιδιαίτερη θεμελιακή και διεπιστημονική βάση. Θέτει ως άμεση προτεραιότητα τη προσφορά γνώσεων και υπεύθυνης πληροφόρησης για τις αρχές, τις ιδέες και τις τεχνικές που αναφέρονται στην ορθολογική διαχείριση του σημαντικότερου πόρου μιας σύγχρονης ιδιωτικής οικονομικής μονάδας ή ενός δημόσιου οργανισμού, του ανθρώπινου δυναμικού. Είναι ο κλάδος της διοικητικής επιστήμης που έχει ως βασική προτεραιότητα τη δημιουργία ενός άριστου εργασιακού περιβάλλοντος με την ουσιαστική αξιοποίηση του ανθρώπινου κεφαλαίου (στελεχών και εργαζομένων) προς όφελος τόσο της επιχείρησης όσο και του κοινωνικού συνόλου.

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

➤ Wayne Mondy, R., (2016), Διοίκηση Ανθρωπίνων Πόρων, 11^η έκδ., εκδ. Τζιόλα, Αθήνα.

Κατά τη διάρκεια των διαλέξεων διανέμεται επιστημονικό υλικό από την ελληνική και ξένη βιβλιογραφία, από διεθνώς αναγνωρισμένα journals και από πηγές πληροφόρησης του Διαδικτύου.

ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΩΝ ΘΕΣΜΩΝ

Κωδικός Αριθμός: 700116

Εξάμηνο Σπουδών: Δ', ΥΕ.

Διδάσκοντες: Αιμ. Παπάζογλου- Μητροπούλου - Σπ. Πολυμέρης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Στο πλαίσιο του μαθήματος γίνεται η διερεύνηση του περιεχομένου της «διοίκησης πολιτισμικών θεσμών» ως σύγχρονης εξειδίκευσης της Διοικητικής Επιστήμης, αφενός με την αναφορά στη σημασιολογική εξέλιξη των θεμελιωδών εννοιών, αφετέρου με την παρουσίαση των εφαρμογών της Διοικητικής Επιστήμης στους επιμέρους τομείς του πολιτισμού. Δίδεται έμφαση στις ιδιαιτερότητες που εμφανίζονται στη διοίκηση των διαφόρων πολιτισμικών θεσμών και τους σύγχρονους προβληματισμούς του χώρου.

Το περιεχόμενο του μαθήματος διαιρείται στα μέρη:

α) στο πρώτο μέρος επιχειρείται ο ορισμός των θεμελιωδών εννοιών, που αναφέρονται στο αντικείμενο.

β) η προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς και του πολιτιστικού περιβάλλοντος όπως αυτή διαμορφώνεται σε αποφάσεις δικαστηρίων και ιδιαίτερα του ΣτΕ.

γ) στο τρίτο περιγράφονται ευρωπαϊκοί και ελληνικοί πολιτισμικοί θεσμοί (δημόσιοι και ιδιωτικοί-δημοτικοί κ.α.), οι μέθοδοι διοίκησής τους, οι ιδιαιτερότητες που προκύπτουν ανά τομέα πολιτισμού και οι αναπόφευκτοι προβληματισμοί που εμφανίζονται από την ολοένα αυξανόμενη ανάγκη εφαρμογής της Διοικητικής Επιστήμης στον πολιτιστικό τομέα. Δίδεται ιδιαίτερη έμφαση στο θεσμικό πλαίσιο, στους κανονισμούς λειτουργίας και στην αποτελεσματικότητα των πολιτιστικών φορέων. Η προστασία του Πολιτισμικού Περιβάλλοντος από το Συμβούλιο της Επικρατείας.

Αναλυτικότερα:

ΟΡΙΣΜΟΙ ΕΝΝΟΙΩΝ-ΘΕΩΡΙΕΣ

Πολιτιστική Διοίκηση/Διαχείριση, Πολιτισμικοί Θεσμοί, Πολιτισμός/Κουλτούρα, Πολιτιστική Ανάπτυξη και Πολιτική, Πολιτιστική Ταυτότητα, Πολιτιστική Υποδομή, Πολιτιστικά Αγαθά, Πολιτιστικές Δραστηριότητες, Πολιτιστική Επικοινωνία, Πολιτιστική Κληρονομιά, Πολιτιστικός Τουρισμός, Πολιτιστική Αποκέντρωση, Πολιτιστικός Εκδημοκρατισμός, Πολιτιστική Δημοκρατία.

ΤΟ ΣΥΓΧΡΟΝΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Ευρωπαϊκοί πολιτιστικοί θεσμοί, Κεντρικοί Ελληνικοί πολιτισμικοί θεσμοί
Πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια Αυτοδιοίκηση.

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΙ ΦΟΡΕΙΣ - ΔΙΟΙΚΗΣΗ - ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ (διερευνώνται οι εφαρμογές των
οκτώ βασικών λειτουργιών της διοίκησης κατά περίπτωση).

Πολιτιστικά Κέντρα, Μουσεία, Πινακοθήκες, Σύλλογοι, Κινηματογράφοι κ.α.

ΣΥΓΧΡΟΝΟΙ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΙ

Πολιτιστικά δίκτυα, Πολιτισμός και σύγχρονες τεχνολογικές εφαρμογές.

ΔΙΑΝΕΜΟΜΕΝΑ – ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΑ

- Πολιτισμική Διαχείριση και Περιφερειακή Ανάπτυξη, Ευγενία Μπιτσάνη,
Διόνικος 2005
- Τοπική Αυτοδιοίκηση ΙΙΙ, Ε. Μπέσιλα-Βήκα, Σάκκουλας 2008

Ε' ΕΞΑΜΗΝΟ

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ

Από τα οποία επιλέγονται τέσσερα (4)

**Προσοχή: Η επιλογή που θα γίνει θα ισχύσει για όλη τη διάρκεια των
σπουδών και μέχρι τη λήψη του πτυχίου.**

ΜΙΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ ΙΙ

Κωδικός Αριθμός: 700097

Εξάμηνο Σπουδών: Ε', ΥΠ.

Διδάσκων: Διδάσκων μέσω ΕΣΠΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Στο μάθημα αυτό αρχίζουμε με τη μελέτη της συμπεριφοράς της επιχείρησης και τη θεωρία παραγωγής και κόστους. Στόχος είναι η ανάλυση της συμπεριφοράς των επιχειρήσεων που μεγιστοποιούν τα κέρδη τους, τόσο σε ανταγωνιστικό όσο και σε μη ανταγωνιστικό περιβάλλον αγοράς. Θα διαχωρίσουμε το πρόβλημα της μεγιστοποίησης του κέρδους σε δύο μέρη, το πρόβλημα της ελαχιστοποίησης του κόστους παραγωγής μιας οποιαδήποτε ποσότητας προϊόντος και στη συνέχεια θα δούμε πως επιλέγεται το πλέον κερδοφόρο επίπεδο προϊόντος. Θα μελετήσουμε πως προκύπτει η καμπύλη

προσφοράς μιας ανταγωνιστικής επιχείρησης από τη συνάρτηση κόστους της, χρησιμοποιώντας το μοντέλο της μεγιστοποίησης του κέρδους. Τέλος, θα διερευνήσουμε την καμπύλη προσφοράς του κλάδου. Ακολούθως εξετάζουμε τη δομή διαφόρων μορφών αγοράς (μονοπώλιο, μονοψώνιο, ολογοπώλιο, μονοπωλιακός ανταγωνισμός).

ΔΙΑΝΕΜΟΜΕΝΑ – ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΑ

- Besanko, D., Braeutigam, R., Μικροοικονομική, Εκδόσεις Gutenberg, Αθήνα 2009.
- Varian, H., Μικροοικονομική. Μια Σύγχρονη Προσέγγιση, Εκδόσεις Κριτική, Αθήνα 1992.
- Chacholiades, M., Μικροοικονομική (Τόμος II), Εκδόσεις Κριτική, Αθήνα 1990.

ΔΙΕΘΝΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ Ι

Κωδικός Αριθμός: 700098

Εξάμηνο Σπουδών: Ε', ΥΠ.

Διδάσκων: Θ. Μαριόλης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Αντικείμενο του μαθήματος είναι ο προσδιορισμός των βασικών νομοτελειών και χαρακτηριστικών του Διεθνούς Οικονομικού Συστήματος. Έτσι, αναπτύσσονται και διερευνώνται (i) ο νόμος του συγκριτικού πλεονεκτήματος και οι σχέσεις του με τον νόμο του απολύτου πλεονεκτήματος, (ii) η ευστάθεια του Διεθνούς Οικονομικού Συστήματος, (iii) οι επιπτώσεις του διεθνούς εμπορίου στις καταναλωτικές δυνατότητες και στην κατανομή του εισοδήματος, (iv) ο ρόλος των οικονομιών κλίμακας και του ατελούς ανταγωνισμού, και, τέλος (v) οι κύριες μορφές δασμολογικής και μη δασμολογικής πολιτικής.

Η ανάλυση βασίζεται στο υπόδειγμα του D.Ricardo και, εν συνεχεία, στα υποδείγματα των νεοκλασικών οικονομολόγων (E.Heckscher, B.Ohlin, P.A. Samuelson, R.W. Jones), ενώ παράλληλα υποδεικνύονται τα εσωτερικά όρια όλων αυτών των υποδειγμάτων και η αναγκαιότητα μελέτης του αντικειμένου εντός ενός υποδείγματος που θέτει, εξ αρχής, στο επίκεντρο της ανάλυσης τόσο το ρόλο των αναπαραγόμενων μέσων παραγωγής, όσο και τη διαδικασία της κατανομής και μεγέθυνσης του εισοδήματος, δηλ. του υποδείγματος που ανέπτυξαν ο Piero Sraffa και οι μαθητές του (S.Parrinello, I.Steedman, J.S.Metcalf, L.Mainwaring) και το οποίο οδήγησε, από τα

μέσα της δεκαετίας του 1970, στη συγκρότηση της λεγόμενης «Σραφφαϊανής ή Μοντέρνας Κλασικής Θεωρίας του Διεθνούς Εμπορίου».

ΔΙΑΝΕΜΟΜΕΝΟ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

➤ Krugman, P.R., Obstfeld, M., Melitz, M.J., Διεθνής Οικονομική. Θεωρία και Πολιτική, Αθήνα, εκδόσεις Κριτική

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ II

Κωδικός Αριθμός: 700125

Εξάμηνο Σπουδών: Ε', ΥΠ.

Διδάσκων: Γ. Πετράκος

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Σκοπός του μαθήματος είναι να δοθούν οι βασικές αρχές της Επαγωγικής Στατιστικής και συγκεκριμένα στοιχεία Δειγματοληψίας, Εκτιμητικής και Ελέγχου Υποθέσεων. Οι έννοιες και οι μέθοδοι αυτοί αποτελούν τη βάση κάθε Στατιστικής έρευνας που στόχο την εξαγωγή συμπερασμάτων από δείγμα για πληθυσμό (Στατιστικές έρευνες-ΕΣΥΕ, Έρευνες αγοράς, Δημοσκοπήσεις, Exit Polls, κ.λπ. Επίσης αποτελεί ουσιαστικό προαπαιτούμενο για την εισαγωγή στην Οικονομετρία και τη γενικότερη μελέτη στοχαστικών μοντέλων. Διδάσκονται τα ακόλουθα θέματα: Α. Δείγματα και Δειγματικές κατανομές: Βασικές έννοιες (Δείγμα, Πληθυσμός, Παράμετροι, κλπ.), Παράγωγες κατανομές (χ^2 , t-student, F), Κεντρικό οριακό θεώρημα. Β. Εκτιμητική: Μονότιμη σημειακή εκτίμηση (Αμεροληψία, μέσο τετραγωνικό σφάλμα, Φράγμα Cramer-Rao, Επάρκεια, Συνέπεια, ασυμπτωτικές ιδιότητες, Μέθοδοι εύρεσης εκτιμητριών, Διαστήματα εμπιστοσύνης για πληθυσμιακούς μέσους, διασπορές και συναρτήσεις αυτών (διαφορές, λόγοι). Γ. Έλεγχος Στατιστικών Υποθέσεων: Βασικές έννοιες (σφάλματα, επίπεδα, ισχύς, υποθέσεις, κλπ.), Λήμμα Neyman-Pearson, Μέθοδος μέγιστης πιθανοφάνειας, έλεγχοι για πληθυσμιακές παραμέτρους όπως μέσοι, ποσοστά, διασπορές και συναρτήσεις αυτών.

ΔΙΑΝΕΜΟΜΕΝΟ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

➤ Ανάλυση δεδομένων με χρήση R, Συγγραφέας: Δημήτρης Φουσκάκης Εκδ.: Τσότρας

ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΤΥΠΟΠΟΙΗΣΗ

Κωδικός Αριθμός: 700149

Εξάμηνο Σπουδών: Ε', ΥΠ.

Διδάσκων:

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Στόχος του μαθήματος είναι η παρουσίαση βασικών θεμάτων των Ελληνικών Λογιστικών Προτύπων (ΕΛΠ) – τα οποία αποτελούν το βασικό υπόβαθρο για την κατάρτιση και τη χρήση των Λογιστικών Καταστάσεων των οικονομικών μονάδων στην Ελλάδα- τόσο σε επίπεδο θεωρίας όσο και πρακτικής εφαρμογής.

Στα πλαίσια του μαθήματος διδάσκονται οι ακόλουθες βασικές ενότητες:

1. Χρηματοοικονομική Πληροφόρηση από τις λογιστικές καταστάσεις.
2. Το οικονομικό-λογιστικό πλαίσιο στην Ελλάδα.
3. Περί της λογιστικής τυποποίησης-λογιστικού σχεδιασμού στην Ελλάδα
4. Λογιστική σύμφωνα με τα ΕΛΠ (Ενσώματα και άυλα μη κυκλοφορούντα (πάγια) περιουσιακά στοιχεία, Αποθέματα, Χρηματοοικονομικά και λοιπά περιουσιακά στοιχεία, Καθαρή Θέση, Υποχρεώσεις, Έξοδα και ζημιές, Έσοδα και κέρδη, Ειδικά Λογιστικά Θέματα -Λογιστική τέλους χρήσεως)
5. Παρουσίαση των λογαριασμών στις δημοσιευόμενες Οικονομικές Καταστάσεις σύμφωνα με τα ΕΛΠ
6. Γενική Άσκηση Εφαρμογής των ΕΛΠ.

ΔΙΑΝΕΜΟΜΕΝΑ – ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΑ

➤ Αλ. Αποστόλου (2015), «Ανάλυση Λογιστικών Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων » [ηλεκτρ. βιβλ.]. Το σύγγραμμα είναι ανοικτής πρόσβασης ,αναπτύχθηκε από το Σύνδεσμο Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών (Σ.Ε.Α.Β.) και ευρίσκεται στην διεύθυνση <http://repository.kallipos.gr/handle/11419/3760>. Χρήσιμα για το παρόν μάθημα τα Κεφάλαια 2, και το Παράρτημα 1

ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΚΟΙΝΑ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΙΣ ΔΥΟ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ

Από τα οποία επιλέγονται δύο (2)

ΑΣΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ (Εμπράγματο Δίκαιο)

Κωδικός Αριθμός: 700064

Εξάμηνο Σπουδών: Ε', ΥΕ.

Διδάσκων: Ελ. Βόγκλης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Αρχές του εμπραγμάτου δικαίου. Σχέση ενοχικού και εμπραγμάτου δικαίου – Έννοια του πράγματος - Κυριότητα – Νομή – Κατοχή – Πραγματικές και Προσωπικές Δουλείες – Δημοσιότητα εμπράγματων δικαιωμάτων – Εμπράγματα ασφάλεια: υποθήκη, ενέχυρο – Συγκυριότητα – Χρησικτησία - Οριζόντια και κάθετη ιδιοκτησία

ΔΙΑΝΕΜΟΜΕΝΑ – ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΑ

- Απόστολος Γεωργιάδης, Εμπράγματο Δίκαιο, 2010
- ΑΣΤΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ Εκδόσεις ΝΟΜΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ

Κωδικός Αριθμός: 700095

Εξάμηνο Σπουδών: Ε', ΥΕ.

Διδάσκων:

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Σκοπός του μαθήματος είναι η ανάπτυξη και η διαδικασία αντιμετώπισης ειδικών θεμάτων της Χρηματοοικονομικής Λογιστικής με εμβάθυνση σε εξειδικευμένες Λογιστικές Διαδικασίες που αναφέρονται στις ακόλουθες ενότητες:

1. Ενδεχόμενες υποχρεώσεις ή προβλέψεις
2. Ενδεχόμενες απομειώσεις
3. Περιουσιακά στοιχεία τρίτων
4. Ανόργανα αποτελέσματα
5. Συμφωνίες λογιστικών βιβλίων – Διόρθωση λαθών
6. Τα δικαιολογητικά των λογιστικών εγγραφών
7. Λογιστικές εγγραφές τέλους χρήσης
8. Η κατάσταση Ταμειακών Ροών
9. Κατάρτιση Οικονομικών Καταστάσεων

10. Ασκήσεις του βιβλίου επί των ανωτέρω (στο βιβλίο περιλαμβάνονται και οι λύσεις των ασκήσεων)

ΔΙΑΝΕΜΟΜΕΝΑ – ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΑ

- Γ. Αληφαντής, Χρηματοοικονομική Λογιστική,(Τόμος Α') Εκδόσεις Διπλογραφία, 2015
- **Σημειώσεις** (οικονομικές καταστάσεις, άρθρα και λοιπό υλικό διανεμόμενο στην τάξη)

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΦΥΣΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΩΝ ΠΟΡΩΝ

Κωδικός Αριθμός: 700117

Εξάμηνο Σπουδών: Ε', ΥΕ

Διδάσκων: Β. Κέφης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Η φύση και η ενέργεια αποτελούν ζωτικότερα στοιχεία της ζωής μας. Το συγκεκριμένο μάθημα με τον θεμελιακό-διεπιστημονικό χαρακτήρα του προετοιμάζει και ευαισθητοποιεί τους φοιτητές-μελλοντικούς λήπτες αποφάσεων-για θέματα που αφορούν το οικολογικό πρόβλημα, τη προστασία του περιβάλλοντος και τη διαχείριση των φυσικών και ενεργειακών πόρων. Παράλληλα επιβεβαιώνει τη σχέση μεταξύ τριών επιστημονικών πεδίων, της **οικονομικής επιστήμης**, της **διοικητικής επιστήμης** και της **επιστήμης του περιβάλλοντος**.

ΔΙΑΝΕΜΟΜΕΝΟ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

- Ανδρεοπούλου Ζ.-Αραμπατζής Γ.-Πολύζος Σ.,κ.ά., (2008), Φυσικοί πόροι, περιβάλλον και ανάπτυξη, εκδ. Τζιόλα, Αθήνα
- Κατά τη διάρκεια των εισηγήσεων θα χρησιμοποιηθεί επιπλέον εκπαιδευτικό υλικό από την ελληνική και ξένη βιβλιογραφία, από ελληνικά και διεθνή journals, από περιβαλλοντικές μελέτες επιχειρήσεων και οργανισμών καθώς και από πηγές πληροφόρησης του Διαδικτύου.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟ ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ

Κωδικός Αριθμός: 700124

Εξάμηνο Σπουδών: Ε', ΥΕ.

Διδάσκοντες: Αγγ. Μώλος - Χρ. Χριστοπούλου

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Το μάθημα αυτό περιλαμβάνει την έννοια της εμπορικής πράξης, τις διακρίσεις των εμπορικών πράξεων, τα κριτήρια εμπορικότητας, αναλυτική παράθεση των αντικειμενικά εμπορικών πράξεων, τις συνέπειες της εμπορικής ιδιότητας, τις κατηγορίες των εμπόρων, συνοπτική παρουσίαση των εμπορικών εταιριών, την έννοια του καταναλωτή κατά το ημεδαπό και ενωσιακό δίκαιο, την έννοια των ΓΟΣ, την προστασία έναντι καταχρηστικών ΓΟΣ, την έννοια των αξιογράφων, συνοπτική παρουσίαση των χαρακτηριστικών τους και της λειτουργίας τους, συνοπτική παρουσίαση της συναλλαγματικής και της επιταγής.

ΔΙΑΝΕΜΟΜΕΝΟ – ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

➤ Θ. Χατζηγάγιος, Εισαγωγή στο Εμπορικό Δίκαιο, Β' έκδοση, 2016, ΕΚΔΟΣΕΙΣ: Ε.&Δ. ΑΝΙΚΟΥΛΑ - Ι. ΑΛΕΞΙΚΟΣ ΟΕ

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Κωδικός Αριθμός: 700194

Εξάμηνο Σπουδών: Ε', ΥΕ

Διδάσκων: Β. Κέφης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Η ικανότητα μακροπρόθεσμου σχεδιασμού και μεγιστοποίησης της απόδοσης αποτελεί θεμελιώδη αναγκαιότητα για τα σύγχρονα διοικητικά στελέχη. Το μάθημα «Στρατηγικές Ανάπτυξης Επιχειρήσεων» βοηθά στην ανάπτυξη αναλυτικών και σχεδιαστικών ικανοτήτων από τους ηγέτες των ομάδων. Από την έρευνα, τη συλλογή πληροφοριακών στοιχείων και την εκπόνηση ενός στρατηγικού σχεδίου (strategic plan) έως την αναθεώρηση και την αναπροσαρμογή του, όλα τα θέματα εφαρμογής και εξέλιξης μιας επιτυχημένης στρατηγικής εξηγούνται με όσο το δυνατόν μεγαλύτερη σαφήνεια και πληρότητα.

ΔΙΑΝΕΜΟΜΕΝΑ – ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΑ

➤ Παπαδάκης Β. Μ., (2016), Στρατηγική των Επιχειρήσεων: Ελληνική και Διεθνής Εμπειρία, 7^η έκδοση, τόμος Α', εκδ. Μπένου, Αθήνα.

- Johnson G.-Scholes K.-Whittington R., (2011), Βασικές Αρχές Στρατηγικής των Επιχειρήσεων, επιμ. Ν. Κωνσταντόπουλος, μεταφ. Η. Νικολάου, εκδ. Κριτική, Αθήνα.
- Κατά τη διάρκεια των διαλέξεων χρησιμοποιείται επιπλέον εκπαιδευτικό υλικό από την ελληνική και ξένη βιβλιογραφία, από ελληνικά και διεθνή επιστημονικά περιοδικά και journals καθώς και από πηγές του Διαδικτύου.

Ε' ΕΞΑΜΗΝΟ

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΘΕΣΜΩΝ

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ

Από τα οποία επιλέγονται τέσσερα (4)

Προσοχή: Η επιλογή που θα γίνει θα ισχύσει για όλη τη διάρκεια των σπουδών και μέχρι τη λήψη του πτυχίου

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ (Γενικές Αρχές)

Κωδικός Αριθμός: 700058

Εξάμηνο Σπουδών: Ε', ΥΠ.

Διδάσκουσες : Χρ. Μουκίου – Αν. Μαρκαντωνάτου -Σκαλτσά

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

I. Οι δεσπόζουσες στο Διοικητικό Δίκαιο γενικές αρχές. Γενικές Παρατηρήσεις. Η λειτουργικότητα των γενικών αρχών. Ο ρόλος και η λειτουργία τους στη νομολογία του ΣτΕ και στην κοινοτική έννομη τάξη.

II. Η αρχή της νομιμότητας της Διοικήσεως. Η αρχή της αδιαλείπτου λειτουργίας των δημοσίων υπηρεσιών. Η αρχή της ισότητας. Η αρχή της αμεροληψίας της Διοικήσεως. Η αρχή της αιτιολογίας των διοικητικών πράξεων. Η αρχή της ακροάσεως του διοικουμένου. Η αρχή της μη αναδρομικής ισχύος των διοικητικών πράξεων. Η αρχή της ευλόγου αναλογίας μέσου προς σκοπό. Η σημασία τους στη νομολογία του ΣτΕ και στη νομολογία του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΔΕΚ).

Η αρχή της νομικής ασφάλειας, περιεχόμενο, εκδηλώσεις και νομολογία του ΣτΕ και του ΔΕΚ.

Άλλες γενικές αρχές του Διοικητικού Δικαίου. Αρχή της προστατευόμενης εμπιστοσύνης. Θεμελιώδη δικαιώματα.

III. Ποια η νομική φύση και ποιο το κύρος των γενικών αρχών του Διοικητικού Δικαίου.
IV. Θεμελιώδεις έννοιες του Διοικητικού Δικαίου. Η έννοια της δημόσιας εξουσίας. Η γενική αρχή της νομιμότητας της διοικήσεως. Δέσμια αρμοδιότητα και διακριτική ευχέρεια της διοίκησης. Δικαίωμα του διοικητικού δικαίου (Δημόσια εξ' υποκειμένου έννομη σχέση του διοικητικού δικαίου).

ΔΙΑΝΕΜΟΜΕΝΑ – ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΑ

- Διοικητικό Δίκαιο, Γενικό Μέρος - Συγγραφέας: Δ. Κόρσος - Εκδόσεις: Αντ. Σάκκουλας, Αθήνα, 2005.
- Γενικές αρχές στη νομολογία του ΣτΕ και του ΔΕΚ – Συγγραφέας: Α. Μαρκαντωνάτου –Σκαλτσά – Εκδόσεις: Σάκκουλα, Αθήνα – Θεσ/κη, 2007.

ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ (Δημόσιο Λογιστικό)

Κωδικός Αριθμός: 700059
Εξάμηνο Σπουδών: Ε', ΥΠ.
Διδάσκων: Β. Κουγέας

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Το μάθημα στοχεύει στην ανάλυση των βασικών εννοιών και στοιχείων του εφαρμοζόμενου δημοσιονομικού συστήματος στην Ελλάδα και ειδικότερα των κανόνων του δημόσιου λογιστικού (Σύνταγμα, Κώδικας Δημόσιου Λογιστικού, σχετική ευρωπαϊκή νομοθεσία). Εξετάζονται τα στάδια του κρατικού προϋπολογισμού [κατάρτιση, έγκριση, εκτέλεση, έλεγχος] και οι εμπλεκόμενοι σε αυτά φορείς [Κοινοβούλιο, Υπουργείο Οικονομικών / Διοίκηση, Ελεγκτικό Συνέδριο, Ευρωπαϊκή Ένωση] και όργανα. Επίσης, επιχειρείται η προσέγγιση της έννοιας της νομιμοποίησης της δημοσιονομικής δραστηριότητας του Κράτους.

ΔΙΑΝΕΜΟΜΕΝΑ – ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΑ

- Ν. Μπάρμπα, Στοιχεία Δημοσιονομικού Δικαίου, Σάκκουλας, 2016
- Β. Κουγέα, Οι αρχές του κοινοτικού προϋπολογισμού και η εφαρμογή τους, Νομική Βιβλιοθήκη, 2008.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Κωδικός Αριθμός: 700178
Εξάμηνο Σπουδών: Δ', ΥΕ.
Διδάσκων: Ξ. Κοντιάδης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Στο μάθημα εξετάζονται οι αρχές οργάνωσης και διοίκησης των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης, υγείας και πρόνοιας στην Ελλάδα, με αφετηρία την αναφορά στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του ελληνικού κοινωνικού κράτους. Αναλύεται η ιστορική εξέλιξη της κοινωνικής διοίκησης και παρουσιάζεται η διοικητική διάρθρωση του συστήματος κοινωνικής ασφάλειας.

Κύριες ενότητες: Εξέλιξη και μεταρρύθμιση του κράτους πρόνοιας. Η επίδραση του εξωτερικού περιβάλλοντος: δημογραφικές εξελίξεις και δημοοικονομικά δεδομένα. Εννοιολογικές αποσαφηνίσεις: Κράτος πρόνοιας, κοινωνικό κράτος, κοινωνική πολιτική, κοινωνική διοίκηση. Μηχανισμοί κοινωνικής προστασίας. Το ευρωπαϊκό κοινωνικό πρότυπο. Κριτήρια διάκρισης μεταξύ κοινωνικής ασφάλισης και κοινωνικής πρόνοιας. Οργανωτική διάρθρωση της κοινωνικής διοίκησης.

ΔΙΑΝΕΜΟΜΕΝΑ – ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΑ

- Ξ. Κοντιάδης, Εισαγωγή στην κοινωνική διοίκηση και τους θεσμούς κοινωνικής προστασίας, εκδ. Παπαζήση, Αθήνα 2008.
- Ξ. Κοντιάδης/Θ. Τσέκος, Η αναδιάρθρωση της κοινωνικής διοίκησης σε τοπικό επίπεδο., εκδ. Παπαζήση, Αθήνα 2008.
- Ξ. Κοντιάδης, Συνταγματικές εγγυήσεις και θεσμική οργάνωση του συστήματος κοινωνικής ασφάλειας, εκδ. Αντ. Ν. Σακκουλας, Αθήνα-Κομοτηνή 2004.
- Π. Παπαρηγοπούλου-Πεχλιβανίδη, Δίκαιο Κοινωνικής Ασφάλισης, εκδ. Νομική Βιβλιοθήκη, 2016..

ΘΕΜΕΛΙΩΔΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ (ΕΙΔΙΚΟ ΜΕΡΟΣ)

Κωδικός Αριθμός: 700179
Εξάμηνο Σπουδών: Ε', ΥΠ.
Διδάσκουσες: Π. Παπαδάκη – Φ. Παναγοπούλου

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Στο μάθημα αυτό διδάσκονται: Η γενική αρχή της ισότητας (ιστορία, νομική φύση, φορείς και περιεχόμενο του δικαιώματος) και ορισμένα ειδικά ατομικά δικαιώματα, όπως το δικαίωμα στη ζωή, την τιμή και την ελευθερία, το δικαίωμα στην ιθαγένεια και η κατοχύρωση της προσωπικής ελευθερίας (εξετάζονται η ιστορία, η νομική φύση τους, η συνταγματική κατοχύρωση των δικαιωμάτων στην Ελλάδα, στην αλλοδαπή και σε διεθνείς συνθήκες, οι φορείς και οι αποδέκτες αυτών). Το ζήτημα του επιτρεπτού της έκδοσης αλλοδαπού για τη δράση του υπέρ της ελευθερίας στην Ελλάδα και την αλλοδαπή.

ΔΙΑΝΕΜΟΜΕΝΑ – ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΑ

- Γενετική Τεχνολογία και Θεμελιώδη Δικαιώματα - Συγγραφέας: Ισμ. Κριάρη-Κατράνη, Εκδόσεις: Σάκκουλας Ο.Ε., 2000.
- Οι γαλλικές Διακηρύξεις των Δικαιωμάτων του 18^{ου} αιώνα, Συγγραφέας: Ηλ. Νικολόπουλος, εκδ. Αντ. Ν. Σάκκουλα, 1991
- Ράικος Αθαν., Συνταγματικό Δίκαιο, τ. ΙΙΙ, Θεμελιώδη δικαιώματα, εκδ. Νομική Βιβλιοθήκη, 2011
- Στα πλαίσια των παραδόσεων δίνεται υλικό σχετικό με τα κάθε φορά εξεταζόμενα δικαιώματα, π. χ. δικαστικές αποφάσεις ή γνωμοδοτήσεις ή άλλα επιστημονικά άρθρα, δημοσιευμένα σε νομικά περιοδικά (έντυπα ή ηλεκτρονικά)

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΙΙ

Κωδικός Αριθμός: 700220

Εξάμηνο Σπουδών: Ε' , ΥΠ.

Διδάσκουσα: Στ. Κτιστάκη

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Αντικείμενο του μαθήματος είναι η μελέτη του διοικητικού φαινομένου και η παρουσίαση της Επιστήμης της Διοίκησης ως εφαρμοσμένης επιστήμης. Πέραν της αναπτύξεως των απόψεων κάθε σχετικού θεωρητικού ρεύματος (γραφειοκρατικός ιδεότυπος του Weber, μηχανιστική θεωρία του Taylor, θεωρία των οργανώσεων και βασικές αρχές του New Public Management), στο μάθημα επιχειρείται η συσχέτιση των διαφορετικών απόψεων με το κοινό αντικείμενο μελέτης που είναι η σύγχρονη διοικητική πραγματικότητα. Προς το σκοπό αυτό, πραγματοποιούνται και εισηγήσεις

φοιτητών σε θεματικές που αναδεικνύουν τη σημασία των θεωρητικών μεθόδων διοίκησης στην αντιμετώπιση προβλημάτων της Ελληνικής Δημόσιας Διοίκησης.

Ενδεικτικά αναφέρονται οι θεματικές των εργασιών: - Ο λαβύρινθος της γραφειοκρατίας: Δημόσια Διοίκηση και επιχειρηματικότητα στην Ελλάδα - Δημόσια και ιδιωτική σφαίρα στην Ελλάδα. Η περίπτωση των ΣΔΙΤ - Το Νέο Δημόσιο Μάνατζμεντ στην Ελληνική Δημόσια Διοίκηση - Διαφάνεια και Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση - Η καλή διακυβέρνηση σαν δημόσια πολιτική στη σύγχρονη εποχή.

ΔΙΑΝΕΜΟΜΕΝΟ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

➤ Εισαγωγή στη Διοικητική Επιστήμη - Συγγραφέας: Στ. Κτιστάκη, εκδ. Παπαζήση, 2009

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΚΟΙΝΑ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΙΣ ΔΥΟ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ

Από τα οποία επιλέγονται υποχρεωτικά δύο (2)

ΑΣΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ (Εμπράγματο Δίκαιο)

Κωδικός Αριθμός: 700064

Εξάμηνο Σπουδών: Ε', ΥΕ.

Διδάσκων: Ελ. Βόγκλης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Αρχές του εμπραγμάτου δικαίου. Σχέση ενοχικού και εμπραγμάτου δικαίου – Έννοια του πράγματος – Κυριότητα – Νομή – Κατοχή – Πραγματικές και Προσωπικές Δουλείες – Δημοσιότητα εμπράγματων δικαιωμάτων – Εμπράγματα ασφάλεια: υποθήκη, ενέχυρο – Συγκυριότητα – Χρησικτησία - Οριζόντια και κάθετη ιδιοκτησία

ΔΙΑΝΕΜΟΜΕΝΑ – ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΑ

- Απόστολος Γεωργιάδης, Εμπράγματο Δίκαιο, 2010
- ΑΣΤΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ Εκδόσεις ΝΟΜΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ

Κωδικός Αριθμός: 700095

Εξάμηνο Σπουδών: Ε', ΥΕ.

Διδάσκων:

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Σκοπός του μαθήματος είναι η ανάπτυξη και η διαδικασία αντιμετώπισης ειδικών θεμάτων της Χρηματοοικονομικής Λογιστικής με εμβάθυνση σε εξειδικευμένες Λογιστικές Διαδικασίες που αναφέρονται στις ακόλουθες ενότητες:

11. Ενδεχόμενες υποχρεώσεις ή προβλέψεις
12. Ενδεχόμενες απομειώσεις
13. Περιουσιακά στοιχεία τρίτων
14. Ανόργανα αποτελέσματα
15. Συμφωνίες λογιστικών βιβλίων – Διόρθωση λαθών
16. Τα δικαιολογητικά των λογιστικών εγγραφών
17. Λογιστικές εγγραφές τέλους χρήσης
18. Η κατάσταση Ταμειακών Ροών
19. Κατάρτιση Οικονομικών Καταστάσεων
20. Ασκήσεις του βιβλίου επί των ανωτέρω (στο βιβλίο περιλαμβάνονται και οι λύσεις των ασκήσεων)

ΔΙΑΝΕΜΟΜΕΝΑ – ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΑ

- Γ. Αληφαντής, Χρηματοοικονομική Λογιστική,(Τόμος Α') Εκδόσεις Διπλογραφία, 2015
- **Σημειώσεις** (οικονομικές καταστάσεις, άρθρα και λοιπό υλικό διανεμόμενο στην τάξη)

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΦΥΣΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΩΝ ΠΟΡΩΝ

Κωδικός Αριθμός: 700117

Εξάμηνο Σπουδών: Ε', ΥΕ

Διδάσκων: Β. Κέφης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Η φύση και η ενέργεια αποτελούν ζωτικότερα στοιχεία της ζωής μας. Το συγκεκριμένο μάθημα με τον θεμελιακό-διεπιστημονικό χαρακτήρα του προετοιμάζει και ευαισθητοποιεί τους φοιτητές-μελλοντικούς λήπτες αποφάσεων-για θέματα που αφορούν το οικολογικό πρόβλημα, τη προστασία του περιβάλλοντος και τη διαχείριση των φυσικών και ενεργειακών πόρων. Παράλληλα επιβεβαιώνει τη σχέση μεταξύ τριών

επιστημονικών πεδίων, της **οικονομικής επιστήμης**, της **διοικητικής επιστήμης** και της **επιστήμης του περιβάλλοντος**.

ΔΙΑΝΕΜΟΜΕΝΟ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

- Ανδρεοπούλου Ζ.-Αραμπατζής Γ.-Πολύζος Σ.,κ.ά., (2008), Φυσικοί πόροι, περιβάλλον και ανάπτυξη, εκδ. Τζιόλα, Αθήνα
- Κατά τη διάρκεια των εισηγήσεων θα χρησιμοποιηθεί επιπλέον εκπαιδευτικό υλικό από την ελληνική και ξένη βιβλιογραφία, από ελληνικά και διεθνή journals, από περιβαλλοντικές μελέτες επιχειρήσεων και οργανισμών καθώς και από πηγές πληροφόρησης του Διαδικτύου.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟ ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ

Κωδικός Αριθμός: 700124

Εξάμηνο Σπουδών: Ε', ΥΕ.

Διδάσκοντες: Αγγ. Μώλος - Χρ. Χριστοπούλου

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Το μάθημα αυτό περιλαμβάνει την έννοια της εμπορικής πράξης, τις διακρίσεις των εμπορικών πράξεων, τα κριτήρια εμπορικότητας, αναλυτική παράθεση των αντικειμενικά εμπορικών πράξεων, τις συνέπειες της εμπορικής ιδιότητας, τις κατηγορίες των εμπορών, συνοπτική παρουσίαση των εμπορικών εταιριών, την έννοια του καταναλωτή κατά το ημεδαπό και ενωσιακό δίκαιο, την έννοια των ΓΟΣ, την προστασία έναντι καταχρηστικών ΓΟΣ, την έννοια των αξιογράφων, συνοπτική παρουσίαση των χαρακτηριστικών τους και της λειτουργίας τους, συνοπτική παρουσίαση της συναλλαγματικής και της επιταγής.

ΔΙΑΝΕΜΟΜΕΝΟ – ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

- Θ. Χατζηγάγιος, Εισαγωγή στο Εμπορικό Δίκαιο, Β' έκδοση, 2016, ΕΚΔΟΣΕΙΣ: Ε.&Δ. ΑΝΙΚΟΥΛΑ - Ι. ΑΛΕΞΙΚΟΣ ΟΕ

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Κωδικός Αριθμός: 700194

Εξάμηνο Σπουδών: Ε', ΥΕ

Διδάσκων: Β. Κέφης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Η ικανότητα μακροπρόθεσμου σχεδιασμού και μεγιστοποίησης της απόδοσης αποτελεί θεμελιώδη αναγκαιότητα για τα σύγχρονα διοικητικά στελέχη. Το μάθημα «Στρατηγικές Ανάπτυξης Επιχειρήσεων» βοηθά στην ανάπτυξη αναλυτικών και σχεδιαστικών ικανοτήτων από τους ηγέτες των ομάδων. Από την έρευνα, τη συλλογή πληροφοριακών στοιχείων και την εκπόνηση ενός στρατηγικού σχεδίου (strategic plan) έως την αναθεώρηση και την αναπροσαρμογή του, όλα τα θέματα εφαρμογής και εξέλιξης μιας επιτυχημένης στρατηγικής εξηγούνται με όσο το δυνατόν μεγαλύτερη σαφήνεια και πληρότητα.

ΔΙΑΝΕΜΟΜΕΝΑ – ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΑ

- Παπαδάκης Β. Μ., (2016), Στρατηγική των Επιχειρήσεων: Ελληνική και Διεθνής Εμπειρία, 7^η έκδοση, τόμος Α', εκδ. Μπένου, Αθήνα.
- Johnson G.-Scholes K.-Whittington R., (2011), Βασικές Αρχές Στρατηγικής των Επιχειρήσεων, επιμ. Ν. Κωνσταντόπουλος, μεταφ. Η. Νικολάου, εκδ. Κριτική, Αθήνα.
- Κατά τη διάρκεια των διαλέξεων χρησιμοποιείται επιπλέον εκπαιδευτικό υλικό από την ελληνική και ξένη βιβλιογραφία, από ελληνικά και διεθνή επιστημονικά περιοδικά και journals καθώς και από πηγές του Διαδικτύου.

ΣΤ' ΕΞΑΜΗΝΟ

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ

Από τα οποία επιλέγονται τέσσερα (4)

Προσοχή: Η επιλογή που θα γίνει θα ισχύσει για όλη τη διάρκεια των σπουδών και μέχρι τη λήψη του πτυχίου.

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ

Κωδικός Αριθμός: 700023

Εξάμηνο Σπουδών: ΣΤ', ΥΠ.

Διδάσκων:

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Αντικείμενο του μαθήματος είναι η εμβάθυνση στις λογιστικές έννοιες που αποτέλεσαν πεδίο μελέτης κατά τη διάρκεια του μαθήματος Χρηματοοικονομική Λογιστική Ι.

Αναλυτικά, στα πλαίσια του μαθήματος, θα διδαχθούν οι ακόλουθες ενότητες:

1. Αποθέματα

Απογραφή, Συστήματα παρακολούθησης αποθεμάτων (Διαρκής και Περιοδική απογραφή), κόστος πωληθέντων, Μέθοδοι αποτίμησης αποθεμάτων, Αποτίμηση αποθεμάτων (κατά τα ΕΛΠ), Λογιστική παρακολούθηση αποθεμάτων, Κόστος αγοράς αποθεμάτων, Τιμολογιακή αξία, Ειδικά Έξοδα αγορών, Προσδιορισμός κόστους πωληθέντων, Προσδιορισμός αποτελέσματος από την αγορά και πώληση αποθεμάτων, Λογαριασμός Μικτού Αποτελέσματος

2. Ενσώματα και άυλα μη κυκλοφορούντα (πάγια) περιουσιακά στοιχεία

Ακινήτοποιήσεις, Ενσώματα Πάγια, Άυλα Πάγια, Λογιστικός χειρισμός επέκτασης-προσθήκης- βελτίωσης-συντήρησης & επισκευών, Απώκτηση Παγίων (Κόστος κτήσεως Ενσώματων & Άυλων Παγίων), Εκμετάλλευση Παγίων (Αποσβέσεις-Γενικές αρχές λογισμού αποσβέσεων), Απομάκρυνση Παγίων (Πώληση, Ανταλλαγή, Καταστροφή), Συμμετοχές (Σχέσεις μητρικής –θυγατρικής)

3. Χρηματοοικονομικά και λοιπά περιουσιακά στοιχεία

Απαιτήσεις & Διαθέσιμα Πελάτες, επισφαλείς απαιτήσεις, Γραμμάτια εισπρακτέα (Αξιοποίηση, είσπραξη), Μεταβατικοί λογαριασμοί, Έξοδα επόμενων χρήσεων, Εσοδα χρήσεως εισπρακτέα

4. Υποχρεώσεις (Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις, Προβλέψεις (Σχηματισμός-Χρησιμοποίηση) Δημιουργία Υποχρεώσεων (από εμπορικές πιστώσεις, από Τραπεζικά Δάνεια, από διάφορες πιστώσεις) Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις, Μεταβατικοί λογαριασμοί Παθητικού

5. Έξοδα και ζημιές, Έσοδα και κέρδη

6. Εισαγωγή στο κύκλωμα των Λογαριασμών Τάξεως και της Λογιστικής του Συναλλάγματος

ΔΙΑΝΕΜΟΜΕΝΑ – ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΑ

- Τσάμης Α.: Εισαγωγή στη Χρηματοοικονομική Λογιστική, τόμος ΙΙ (Ειδικά λογιστικά θέματα) (Ελεύθερης πρόσβασης στο « ΠΑΝΔΗΜΟΣ»)
- Επιλογές Συγγραμμάτων (ΕΥΔΟΕΟΣ)

ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Κωδικός Αριθμός: 700037
Εξάμηνο Σπουδών: ΣΤ', ΥΠ.
Διδάσκουσα: Ολ. Κλήμη- Καμινάρη

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Η ανάλυση της διαδικασίας διαμόρφωσης της οικονομικής πολιτικής, των εννοιών της γραφειοκρατίας, παραοικονομίας, φοροδιαφυγής διακυβέρνησης και της διαφθοράς και των επιπτώσεών της στην οικονομική πολιτική. Η εξέταση των εννοιών της σταθερότητας του γενικού επιπέδου των τιμών και του πληθωρισμού, το ζήτημα της μέτρησης του πληθωρισμού, οι σχέσεις πληθωρισμού και ανεργίας, τα αίτια του πληθωρισμού. Το φαινόμενο του στασιμοπληθωρισμού. Η εξέταση των εννοιών της πλήρους απασχόλησης και της ανεργίας, η μέτρηση της ανεργίας, τα είδη της ανεργίας. Η ανάλυση των διεθνών λογαριασμών της οικονομίας και συγκεκριμένα του ισοζυγίου πληρωμών και της διεθνούς επενδυτικής θέσης και των προβλημάτων με τα οποία συνδέονται. Η εξέταση του προβλήματος της οικονομικής μεγέθυνσης. Όλα τα παραπάνω ζητήματα αναλύονται με αναφορά στις χώρες-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ειδικότερα στην Ελλάδα. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην ανάλυση της διαμόρφωσης της οικονομικής στο πλαίσιο της ΟΝΕ, της νέας οικονομικής διακυβέρνησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των μηχανισμών χρηματοδοτικής ενίσχυσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

ΔΙΑΝΕΜΟΜΕΝΟ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

- Οικονομική Πολιτική - Συγγραφέας: Ι. Βαβούρας, Εκδόσεις: Παπαζήση, Αθήνα, 2013.

ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΟΛΙΚΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ

Κωδικός Αριθμός: 700159
Εξάμηνο Σπουδών: ΣΤ' (για τη κατεύθυνση Δημόσιας Οικονομικής) και Η' (για τη κατεύθυνση Δημοσίων Θεσμών), ΥΠ
Διδάσκων: Β. Κέφης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Το μάθημα «**Διοίκηση Ολικής Ποιότητας**» εντάσσεται στο είδος των διοικητικών μαθημάτων με ιδιαίτερη θεμελιακή και διεπιστημονική βάση. Θέτει ως άμεση προτεραιότητα τη προσφορά γνώσεων και υπεύθυνης πληροφόρησης για τις αρχές, τις ιδέες, τις μεθόδους και τις τεχνικές της Ολικής Ποιότητας, στοιχεία τα οποία κάνουν τις σύγχρονες επιχειρηματικές μονάδες περισσότερο ευέλικτες και καινοτόμες (**καινοτομία**: όρος ο οποίος προσεγγίζεται διεξοδικά κατά τη διάρκεια των παραδόσεων). Προϋπόθεση για μια ολοκληρωμένη αποτύπωση του συγκεκριμένου γνωστικού πεδίου είναι η ενδελεχής προσέγγιση των μεθόδων μέτρησης και των πιστοποιητικών (ISO, EMAS, κ.ά) ποιότητας.

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

➤ Διοίκηση Ολικής Ποιότητας. Θεωρία και Πρότυπα-Συγγραφέας: Β. Κέφης, εκδ. Κριτική, Αθήνα, 2014.

Στις διαλέξεις χρησιμοποιείται επιπλέον εκπαιδευτικό υλικό από την ελληνική και ξένη επιστημονική βιβλιογραφία, από αναγνωρισμένα journals και από πηγές του Διαδικτύου ενώ επιλύονται case studies (περιπτωσιακές μελέτες) συναφή με το γνωστικό αντικείμενο του μαθήματος.

ΔΙΕΘΝΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΠΡΟΤΥΠΑ

Κωδικός Αριθμός: 700198

Εξάμηνο Σπουδών: ΣΤ', ΥΠ.

Διδάσκων:

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Σκοπός του μαθήματος είναι η ανάπτυξη και η διαδικασία αντιμετώπισης των βασικών θεμάτων που αναφέρονται στα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα (ΔΛΠ) και στα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης (ΔΠΧΠ) ιδίως κατά τη μετατροπή από τα αντίστοιχα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα προς αυτά.

Οι σχετικές αναφορές στα ανωτέρω θέματα καλύπτονται ως ακολούθως:

1. Εισαγωγή στα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα (ΔΛΠ) και στα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης (ΔΠΧΠ)
2. Οι κύριες διαφορές των ΔΛΠ/ΔΠΧΠ από τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα (ΕΛΠ)
3. Παγια και χρηματοδοτική μίσθωση (financial leasing)

4. Άλλα περιουσιακά στοιχεία
5. Προβλέψεις και Απομειώσεις
6. Αναβαλλόμενοι φόροι
7. Λοιπά θέματα προτύπων (συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη, πληροφορίες Σημειώσεων, εμφάνιση κατασκευαστικών συμβολαίων κλπ)
8. Παραδείγματα μετατροπής από ΕΛΠ σε ΔΛΠ/ΔΠΧΠ
9. Συνήθη σφάλματα κατά τη μετατροπή από ΕΛΠ σε ΔΛΠ/ΔΠΧΠ
10. Εκτιμήσεις της διοίκησης και ο ρόλος εκτιμητών, αναλογιστών και ελεγκτών στην εφαρμογή των ΔΛΠ/ΔΠΧΠ

ΔΙΑΝΕΜΟΜΕΝΑ – ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΑ

- **Φίλος, Α. Αποστόλου:** «Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα: Θεωρητική Προσέγγιση και Εφαρμογές Μετατροπής», εκδόσεις Κλειδάριθμος 2010
- **Σημειώσεις** (οικονομικές καταστάσεις, άρθρα και λοιπό υλικό διανεμόμενο στην τάξη)

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΙΙ

Κωδικός Αριθμός: 700207

Εξάμηνο Σπουδών: ΣΤ', ΥΠ.

Διδάσκων: Γρηγ. Κόρδας

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Σκοπός του μαθήματος είναι η περαιτέρω εμβάθυνση στα Μαθηματικά για φοιτητές της Οικονομικής κατεύθυνσης με έμφαση στην Γραμμική Άλγεβρα και τον Διαφορικό Λογισμό με πολλές μεταβιβάσεις.

Α. ΓΡΑΜΜΙΚΗ ΑΛΓΕΒΡΑ

Διανυσματικοί χώροι, Γραμμικές απεικονήσεις, Μήτρες, Ορίζουσες, Ιδιοτιμές και Ιδιοδιανύσματα, Γραμμικές Εξισώσεις, Λύση συστημάτων γραμμικών εξισώσεων, Μέθοδος Ελαχίστων Τετραγώνων.

Β. ΣΥΝΑΡΤΗΣΕΙΣ ΠΟΛΛΩΝ ΜΕΤΑΒΛΗΤΩΝ

Βασικές έννοιες, Οικονομικές συναρτήσεις, Παραγωγή, Εφαρμογές, Ακρότατα, Δεσμευμένα ακρότατα, Γραμμικά προγράμματα.

ΔΙΑΝΕΜΟΜΕΝΑ – ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΑ

Πρόσκληση στα Μαθηματικά Οικονομικών και Διοικητικών Επιστημών (τόμος Β'), Συγγραφέας: Μ. Λουκάκης - Εκδόσεις: Σοφία.

➤ Οικονομικά Μαθηματικά - Συγγραφέας: Ν. Μυλωνάς- Γ. Σαραφόπουλος – Εκδόσεις: Τζιόλα.

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΙΣ ΔΥΟ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ

Από τα οποία επιλέγονται υποχρεωτικά (2)

ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ (Εισαγωγή στο Δίκαιο των Εταιρειών)

Κωδικός Αριθμός: 700071

Εξάμηνο Σπουδών: ΣΤ', ΥΕ

Διδάσκοντες: Αγγ. Μπώλος – Χρ. Χριστοπούλου

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Σκοπός του μαθήματος αυτού είναι να παρουσιάσει και να αναλύσει στους φοιτητές το θεσμό του δικαίου των εταιρειών και την διαχρονική εξέλιξή του με έμφαση στις σύγχρονες μορφές εταιρειών.

Στο μάθημα παρουσιάζονται όλα τα είδη των εταιρειών που ρυθμίζονται από το Ελληνικό Δίκαιο, δηλαδή η Ομόρρυθμη εταιρεία (Ο.Ε.), η Ετερόρρυθμη Εταιρεία (Ε.Ε.), η Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης (Ε.Π.Ε.), η Ανώνυμη Εταιρεία (Α.Ε.) και το νέο εταιρικό μόρφωμα της Ιδιωτικής Κεφαλαιουχικής Εταιρείας (Ι.Κ.Ε.) καθώς επίσης και τα Ευρωπαϊκά εταιρικά μορφώματα της Ευρωπαϊκής Εταιρείας (S.E.) και του Ευρωπαϊκού Ομίλου Οικονομικού Σκοπού (Ε.Ο.Ο.Σ.).

Αναλύονται τα σχετικά με την ίδρυσή τους, τη λειτουργία τους, τη λύση τους καθώς και τα σχετικά με την ευθύνη των μελών τους.

ΔΙΑΝΕΜΟΜΕΝΟ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

«Δίκαιο των εμπορικών εταιριών» Ν. Μπασαγιάννη και Β. Θεοδοροπούλου, Εκδόσεις ΝΟΜΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ, 5η έκδοση, 2016

ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ

Κωδικός Αριθμός: 700103

Εξάμηνο Σπουδών: ΣΤ', ΥΕ.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Κατά την ανάπτυξη του μαθήματος επιχειρείται η προσέγγιση της επίδρασης των ευρωπαϊκών φορολογικών κανόνων στην εθνική φορολογική νομοθεσία: α) της επίδρασης των κανόνων με θετικό περιεχόμενο (εναρμόνιση) και β) επίδραση των κανόνων με αρνητικό περιεχόμενο (απαγορεύσεις). Εισαγωγικά, εξετάζονται και αναλύονται οι κανόνες και αρχές άσκησης της φορολογικής εξουσίας του Κράτους, τα αρμόδια όργανα και οι σχετικές διαδικασίες, η έννοια του φόρου και οι διακρίσεις του, όπως και το πεδίο του φορολογικού δικονομικού δικαίου. Επίσης, εξετάζονται ζητήματα όπως η εθνική φορολογική κυριαρχία και η ευρωπαϊκή ολοκλήρωση, η καταπολέμηση της φοροδιαφυγής και της φοροαποφυγής και η εξάλειψη της διπλής φορολογίας.

ΔΙΑΝΕΜΟΜΕΝΑ - ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΑ

- Θ. Φορτσάκη, *Φορολογικό Δίκαιο*, Νομική Βιβλιοθήκη, 2013
- Β. Κουγέα, *Οι πηγές του Ευρωπαϊκού Φορολογικού Δικαίου*, Νομική Βιβλιοθήκη, 2012

ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ-ΑΝΑΛΥΣΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Κωδικός Αριθμός: 700135

Εξάμηνο Σπουδών: ΣΤ', ΥΕ

Υπεύθυνος: Γ. Πετράκος

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Στο μάθημα αυτό επιχειρείται μια εισαγωγή στη γλώσσα προγραμματισμού R και η χρήση της στην ανάλυση πραγματικών και πολλές φορές μεγάλου όγκου δεδομένων (big data) με μεθόδους από την περιγραφική και επαγωγική στατιστική. 1. Εγκατάσταση R – πλοήγηση, help, libraries, packages. Εισαγωγή Δεδομένων, Τύποι δεδομένων και μεταβλητών. 2. Περιγραφικά μέτρα (θέσης, διασποράς, λοξότητας, κύρτωσης, συσχέτισης) 3. Διαγράμματα (Ιστόγραμμα, Θηκόγραμμα, Ραβδόγραμμα, Πίττα, Διάγραμμα) 4. Πιθανότητες – Συνδυαστική (Υπολογισμοί στην R) 5. Διακριτές κατανομές (Διωνυμική, Poisson) Προσομοίωση, Υπολογισμοί, Διαγράμματα 6. Συνεχείς κατανομές (Κανονική, t, χ^2) Υπολογισμός πιθανοτήτων, Κατασκευή πινάκων, Προσομοίωση, Διαγράμματα. 7. Διαστήματα Εμπιστοσύνης – Έλεγχοι Υποθέσεων.

ΔΙΑΝΕΜΟΜΕΝΟ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

- Ανάλυση δεδομένων με χρήση R, Συγγραφέας: Δημήτρης Φουσκάκης, Εκδ.: Τσότρας

ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Κωδικός Αριθμός: 700161

Εξάμηνο Σπουδών: ΣΤ', ΥΕ

Διδάσκοντες: Ε. Βήκα – Λ. Μπαμπαλιούτας

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Στο πλαίσιο του μαθήματος αυτού διδάσκεται ο ρόλος της εσωτερικής επικοινωνίας στους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Διαφορές μεταξύ δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, μέθοδοι επικοινωνίας, εμπόδια στην επικοινωνία, γραφειοκρατία, νέες μέθοδοι επικοινωνίας). Επίσης διδάσκεται η μέτρηση παραγωγικότητας στους ΟΤΑ, η Διοίκηση μέσω Στόχων στην Τοπική Αυτοδιοίκηση καθώς και η εφαρμογή ανασχεδιασμού της οργάνωσης των διαδικασιών σ' αυτήν.

Επιπλέον, στο πλαίσιο του μαθήματος αυτού εξετάζονται ο προγραμματισμός και η πολιτική που αναπτύσσουν οι ΟΤΑ α' και β' βαθμού καθώς και οι μέθοδοι οργάνωσης των υπηρεσιών και των νομικών τους προσώπων.

ΔΙΑΝΕΜΟΜΕΝΟ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

- Τοπική Αυτοδιοίκηση, τόμος II, Συγγραφέας: Ευρ. Μπέσιλα-Βήκα, Εκδόσεις Σάκκουλα, Αθήνα - Θεσσαλονίκη, 2011

ΔΙΚΑΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ

Κωδικός Αριθμός: 7000187

Εξάμηνο Σπουδών: ΣΤ', ΥΕ

Διδάσκων: Διδάσκων μέσω ΕΣΠΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Στο πλαίσιο του μαθήματος αυτού αναλύονται τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του Δικαίου Περιβάλλοντος ως κλάδου του Δικαίου, αλλά και το συναφές με αυτό Δίκαιο της Πολεοδομίας. Ειδικότερα, αναλύονται οι θέσεις τους στο πλαίσιο των λοιπών κλάδων του Δικαίου, οι πηγές τους σε επίπεδο διεθνούς, ευρω-ενωσιακής και εθνικής

έννομης τάξης, οι βασικές αρχές τους, καθώς και τα εργαλεία περιβαλλοντικής πολιτικής.

ΔΙΑΝΕΜΟΜΕΝΑ – ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΑ

➤ Δίκαιο Περιβάλλοντος, Συγγραφέας: Θεόδωρος Ι. Παναγόπουλος , 4^η Έκδοση, Εκδόσεις: Σταμούλη Α.Ε., Αθήνα 2004

ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Κωδικός Αριθμός: 700222

Εξάμηνο Σπουδών: ΣΤ', ΥΕ

Διδάσκοντες: Π. Παπαδάκη – Ν. Μηλιώνης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Στο μάθημα αυτό διδάσκεται η συνταγματική ιστορία της Ελλάδας, από το Σύνταγμα του Ρήγα Φεραίου και τα πρώτα επαναστατικά Συντάγματα έως σήμερα, ειδικά ζητήματα που απασχολούν τη Γεν. Πολιτειολογία και το Συνταγματικό Δίκαιο, όπως η συνταγματική δικαιοσύνη και τα συστήματα ελέγχου της συνταγματικότητας των νόμων, το ζήτημα της κυριαρχίας στο σύγχρονο κράτος και οι περιορισμοί αυτής από την ένταξη των κρατών σε διεθνείς οργανισμούς και ομοσπονδίες, όπως π.χ. στην Ευρωπαϊκή Ένωση, ζητήματα ίδρυσης, κατοχύρωσης και λειτουργίας διαφόρων θεσμών στο ελληνικό σύνταγμα, η εξέλιξη των θεσμών του κοινωνικού κράτους και του κράτους δικαίου.

ΔΙΑΝΕΜΟΜΕΝΑ - ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΑ

- Δ. Καλτσώνης, Συνταγματική Ιστορία της Ελλάδας (1821-2001), εκδ. ΚΨΜ
  - Η νομική θεωρία της επανάστασης, 2014. Συγγραφέας: Πολυξένη Παπαδάκη (σε ηλεκτρονική μορφή από το σύστημα Πάνδημος του Παντείου)
  - Γενική Πολιτειολογία και Συνταγματικό Δίκαιο, Τόμοι Ι, ΙΙ, ΙΙΙ – Συγγραφέας: Αθ. Ράϊκος, εκδ. Νομική Βιβλιοθήκη
- Η ύλη ορίζεται και από άλλα διανεμηθέντα συγγράμματα, ανάλογα με την εκάστοτε διαμόρφωση των θεματικών του μαθήματος, καθώς και από άλλες πηγές (βιβλιοθήκη, διαδίκτυο, νομολογιακές πηγές).

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ ΣΤΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ

Κωδικός Αριθμός: 700223

Εξάμηνο Σπουδών: ΣΤ', ΥΕ

Διδάσκων: Σπ. Πολυμέρης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Το μάθημα εισάγει στην τεχνολογία της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης με μια σε βάθος εξέταση της εξέλιξης στο χώρο της διακυβέρνησης και των νέων προκλήσεων που αφορούν στο νέο δημόσιο μάνατζμεντ και στην παροχή υπηρεσιών και πληροφοριών προς τους πολίτες ηλεκτρονικά, 24 ώρες τη ημέρα, επτά ημέρες την εβδομάδα. Τα διάφορα θέματα που εξετάζονται είναι: (1) οι τρέχουσες προκλήσεις και τάσεις στην ηλεκτρονική διακυβέρνηση (2) η ανάπτυξη εφαρμογών για την παρουσία της διοίκησης στο διαδίκτυο (3) η αξιολόγηση των αναγκών της διοίκησης (4) οι εφαρμογές παροχής υπηρεσιών και η δυνατότητα συναλλαγών με τους πολίτες αλλά και μεταξύ των υπηρεσιών (5) η άσκηση αποτελεσματικής διοίκησης μέσω της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης (6) ο βραχυπρόθεσμος και μακροπρόθεσμος σχεδιασμός και χρηματοδότηση και (7) η ηλεκτρονική δημοκρατία.

ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΔΙΚΑΙΟΥ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Κωδικός Αριθμός: 700231

Εξάμηνο Σπουδών: ΣΤ', ΥΕ.

Διδάσκοντες: Θ. Μαριόλης - Αντ. Χάνος - Γ. Πετράκος - Ελ. Βόγκλης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Το μάθημα συνδιδάσκεται από Καθηγητές του Τομέα Δικαίου και του Τομέα Οικονομίας, και αποσκοπεί στην συνθετική εξέταση, σε πρότυπο και ερευνητικό επίπεδο, της αλληλεπίδρασης Δικαίου-Οικονομίας, αξιοποιώντας το διεπιστημονικό αντικείμενο του Τμήματος και τις σπουδές των φοιτητών σε νομικά και οικονομικά πεδία.

Αντικείμενο αποτελούν τα κοινά ζητήματα δικαίου και οικονομίας τόσο σε επίπεδο εργαλείων ερμηνείας και ανάπτυξης που παρέχει η οικονομική στην νομική επιστήμη, και το αντίστροφο, όσο και σε επίπεδο περιορισμών που τίθενται από το δίκαιο στην

οικονομία, και το αντίστροφο. Η διδασκαλία περιλαμβάνει συνδυαστική αναφορά σε θεωρία και πράξη, σε εθνικό και διεθνικό επίπεδο.

Εξετάζονται, ειδικότερα, η θεωρία των δίκαιων τιμών και της διανομής του κοινωνικού εισοδήματος, η θεωρία της οικονομικής ανάλυσης του δικαίου, οι εφαρμογές της θεωρίας πιθανοτήτων και του στατιστικού ελέγχου σε νομικές υποθέσεις, ο ρόλος των οικονομικών κριτηρίων κατά τη νομική αξιολόγηση, η σημασία της οικονομικής λειτουργίας των συμβάσεων, η αποτελεσματικότητα της ρύθμισης των τομέων της οικονομίας, και ο περιορισμός των ατομικών δικαιωμάτων σε συνθήκες οικονομικής κρίσης.

Οι παραδόσεις καταλήγουν με διοργάνωση ετήσιου διήμερου ανοικτού σεμιναρίου, στο οποίο δύνανται να μετέχουν προπτυχιακοί και μεταπτυχιακοί φοιτητές.

ΔΙΑΝΕΜΟΜΕΝΟ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

North, D. C. (2006) *Θεσμοί, Θεσμική Αλλαγή και Οικονομική Επίδοση*, Αθήνα, Παπαζήσης.

ΠΡΟΣΘΕΤΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Αριστοτέλης (2006) *Ηθικά Νικομάχεια*, Τόμοι 1-2, Θεσσαλονίκη, Εκδόσεις Ζήτηρος.

Γέμτος, Π. (2001) *Οικονομία και Δίκαιο*, Τόμοι Α-Β, Αθήνα, Σάκκουλας.

Πασουκάνης, Ε. ([1924] 1977) *Μαρξισμός και Δίκαιο*, Αθήνα, Οδυσσέας.

Πετράκος, Γ. (2017) *Εφαρμογές της Θεωρίας Πιθανοτήτων με τη Χρήση της R*, Αθήνα, Εκδόσεις Τσότρας.

ΣΤ' ΕΞΑΜΗΝΟ

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΘΕΣΜΩΝ

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ

Από τα οποία επιλέγονται υποχρεωτικά (4)

Προσοχή: Η επιλογή που θα γίνει θα ισχύσει για όλη τη διάρκεια των σπουδών και μέχρι τη λήψη του πτυχίου

ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ (ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΟ)

Κωδικός Αριθμός: 700065

Εξάμηνο Σπουδών: ΣΤ', ΥΠ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Αντικείμενο του μαθήματος είναι η σύγκριση διαφόρων κρατικών θεσμών σε άλλα Συντάγματα, η κατοχύρωση των θεμελιωδών δικαιωμάτων στα Συντάγματα των χωρών της Δύσης και η συγκριτική εξέταση αυτών. Αναλύονται επίσης:

Αντιπροσωπευτικό και ημιαντιπροσωπευτικό σύστημα. Έννοια και διακρίσεις.

Οι θεσμοί της λαϊκής νομοθετικής και συνταγματικής πρωτοβουλίας στην Ελβετία και τις αμερικανικές Πολιτείες (States). Η έννοια άμεσης, έμμεσης και μικτής δημοκρατίας. Έννοια και μορφές δημοψηφίσματος. Ο θεσμός της λαϊκής αρνησικυρίας και οι θεσμοί ελέγχου των πράξεων των κυβερνώντων. Ατομική ανάκληση δημόσιου λειτουργού. Συλλογική ανάκληση Βουλής ή κυβέρνησης.

ΔΙΑΝΕΜΟΜΕΝΑ – ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΑ

- Ο Θεσμός της Λαϊκής Νομοθετικής και Συνταγματικής Πρωτοβουλίας Συγγραφέας: Ηλ. Νικολόπουλος - Εκδόσεις: Αντ. Σάκκουλας, Αθήνα, 1997
- Η νομική θεωρία της επανάστασης. Συγγραφέας: Πολυξένη Παπαδάκη, 2014, σε ελεύθερη πρόσβαση από το σύστημα «Πάνδημος» της βιβλιοθήκης του Παντείου

ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ

Κωδικός Αριθμός: 700103

Εξάμηνο Σπουδών: ΣΤ', ΥΠ.

Διδάσκων: Β. Κουγέας

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Κατά την ανάπτυξη του μαθήματος επιχειρείται η προσέγγιση της επίδρασης των ευρωπαϊκών φορολογικών κανόνων στην εθνική φορολογική νομοθεσία: α) της επίδρασης των κανόνων με θετικό περιεχόμενο (εναρμόνιση) και β) επίδραση των κανόνων με αρνητικό περιεχόμενο (απαγορεύσεις). Εισαγωγικά, εξετάζονται και αναλύονται οι κανόνες και αρχές άσκησης της φορολογικής εξουσίας του Κράτους, τα αρμόδια όργανα και οι σχετικές διαδικασίες, η έννοια του φόρου και οι διακρίσεις του, όπως και το πεδίο του φορολογικού δικονομικού δικαίου. Επίσης, εξετάζονται ζητήματα όπως η εθνική φορολογική κυριαρχία και η ευρωπαϊκή ολοκλήρωση, η καταπολέμηση της φοροδιαφυγής και της φοροαποφυγής και η εξάλειψη της διπλής φορολογίας.

ΔΙΑΝΕΜΟΜΕΝΑ - ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΑ

- Θ. Φορτσάκη, *Φορολογικό Δίκαιο*, Νομική Βιβλιοθήκη, 2013
- Β. Κουγέα, *Οι πηγές του Ευρωπαϊκού Φορολογικού Δικαίου*, Νομική Βιβλιοθήκη, 2012.

ΤΡΑΠΕΖΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ

Κωδικός Αριθμός: 700114

Εξάμηνο Σπουδών: Ζ', ΥΠ

Διδάσκοντες: Α. Μώλος - Χρ. Χριστοπούλου

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Στο εν λόγω μάθημα εξετάζονται ζητήματα του δικαίου της τραπεζικής εποπτείας, όπως αυτή έχει διαμορφωθεί κυρίως μέσα από το ενωσιακό δίκαιο, ενώ δίνεται έμφαση στο δίκαιο των τραπεζικών συμβάσεων. Πιο συγκεκριμένα, διδάσκονται ζητήματα που σχετίζονται με το σύνολο των τραπεζικών συμβάσεων, όπως λ.χ. το γενικό και ειδικό τραπεζικό απόρρητο, οι υποχρεώσεις πληροφόρησης των τραπεζών, η χρήση προδιατυπωμένων Γενικών Όρων Συναλλαγών (ΓΟΣ) στις συναλλαγές μεταξύ τραπεζών και καταναλωτών, ενώ αναλύονται μια σειρά από τραπεζικές εργασίες και ειδικότερες μορφές τραπεζικών συμβάσεων, όπως λ.χ. η καταναλωτική πίστη, οι καταθετικές συμβάσεις, οι σύγχρονες μορφές πιστώσεων και εξασφαλίσεων αυτών.

ΔΙΑΝΕΜΟΜΕΝΑ –ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΑ

- Σ. Ψυχομάνης, *Εγχειρίδιο Τραπεζικού Δικαίου*, 2^η έκδοση, 2016
- Ν. Ρόκας - Χρ. Γκόρτσος, *Στοιχεία Τραπεζικού Δικαίου - Δημόσιο & Ιδιωτικό Τραπεζικό Δίκαιο*, 3^η έκδοση, 2016

ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ

Κωδικός Αριθμός: 700153

Εξάμηνο Σπουδών: ΣΤ', ΥΠ.

Διδάσκουσα: Χρ. Χριστοπούλου

ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Κωδικός Αριθμός: 700184

Εξάμηνο Σπουδών: ΣΤ', ΥΠ

Διδάσκουσες: Αιμ. Παπάζογλου - Μ. Βενετσανοπούλου

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Στο μάθημα εξετάζεται η ελληνική τουριστική πολιτική, τα χαρακτηριστικά της υφιστάμενης κατάστασης, η εξέλιξη και το επίπεδο ανάπτυξης του τουρισμού στην Ελλάδα. Αναπτύσσονται οι βασικές έννοιες σχετικά με τη διοίκηση, οργάνωση, και διαχείριση προσωπικού στις τουριστικές επιχειρήσεις. Επισημαίνονται οι θετικές και αρνητικές συνέπειες του τουρισμού, αναλύεται το θεσμικό του πλαίσιο και διερευνάται η συμβολή του στην Περιφερειακή και Οικονομική ανάπτυξη της χώρας. Τέλος αναπτύσσονται όλες οι εναλλακτικές - ειδικές μορφές τουρισμού καθώς και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τους. Επίσης, παρουσιάζεται και η πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το τουρισμό, οι Ευρωπαϊκές δράσεις υπέρ του Τουρισμού, οι Διεθνείς Τουριστικοί Οργανισμοί, η σπουδαιότητα της Τουριστικής Εκπαίδευσης και η προβολή του τουριστικού προϊόντος.

ΔΙΑΝΕΜΟΜΕΝΟ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

➤ Η κρατική συμβολή στον Τουρισμό - Εναλλακτικές Μορφές Τουρισμού - Συγγραφέας: Μ. Βενετσανοπούλου – Εκδόσεις: Interbooks, 2006

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΙΣ ΔΥΟ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ

Από τα οποία επιλέγονται υποχρεωτικά (2)

ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ (Εισαγωγή στο Δίκαιο των Εταιρειών)

Κωδικός Αριθμός: 700071

Εξάμηνο Σπουδών: ΣΤ', ΥΕ

Διδάσκοντες: Αγγ.Μώλος- Χρ. Χριστοπούλου

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Σκοπός του μαθήματος αυτού είναι να παρουσιάσει και να αναλύσει στους φοιτητές το θεσμό του δικαίου των εταιρειών και την διαχρονική εξέλιξη του με έμφαση στις σύγχρονες μορφές εταιρειών.

Στο μάθημα παρουσιάζονται όλα τα είδη των εταιρειών που ρυθμίζονται από το Ελληνικό Δίκαιο, δηλαδή η Ομόρρυθμη εταιρεία (Ο.Ε.), η Ετερόρρυθμη Εταιρεία (Ε.Ε.), η Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης (Ε.Π.Ε.), η Ανώνυμη Εταιρεία (Α.Ε.) και το νέο εταιρικό μόρφωμα της Ιδιωτικής Κεφαλαιουχικής Εταιρείας (Ι.Κ.Ε.) καθώς επίσης και τα Ευρωπαϊκά εταιρικά μορφώματα της Ευρωπαϊκής Εταιρείας (S.E.) και του Ευρωπαϊκού Ομίλου Οικονομικού Σκοπού (Ε.Ο.Ο.Σ.).

Αναλύονται τα σχετικά με την ίδρυσή τους, τη λειτουργία τους, τη λύση τους καθώς και τα σχετικά με την ευθύνη των μελών τους.

ΔΙΑΝΕΜΟΜΕΝΟ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

«Δίκαιο των εμπορικών εταιριών» Ν. Μπασαγιάννη και Β. Θεοδοροπούλου, Εκδόσεις ΝΟΜΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ, 5η έκδοση, 2016

ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ-ΑΝΑΛΥΣΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Κωδικός Αριθμός: 700135

Εξάμηνο Σπουδών: ΣΤ', ΥΕ

Διδάσκων: Γ. Πετράκος

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Στο μάθημα αυτό επιχειρείται μια εισαγωγή στη γλώσσα προγραμματισμού R και η χρήση της στην ανάλυση πραγματικών και πολλές φορές μεγάλου όγκου δεδομένων (big data) με μεθόδους από την περιγραφική και επαγωγική στατιστική. 1. Εγκατάσταση R – πλοήγηση, help, libraries, packages. Εισαγωγή Δεδομένων, Τύποι δεδομένων και μεταβλητών. 2. Περιγραφικά μέτρα (θέσης, διασποράς, λοξότητας, κύρτωσης, συσχέτισης) 3. Διαγράμματα (Ιστόγραμμα, Θηκόγραμμα, Ραβδόγραμμα, Πίττα, Διάγραμμα) 4. Πιθανότητες – Συνδυαστική (Υπολογισμοί στην R) 5. Διακριτές κατανομές (Διωνυμική, Poisson) Προσομοίωση, Υπολογισμοί, Διαγράμματα 6. Συνεχείς κατανομές (Κανονική, t , χ^2) Υπολογισμός πιθανοτήτων, Κατασκευή πινάκων, Προσομοίωση, Διαγράμματα. 7. Διαστήματα Εμπιστοσύνης – Έλεγχοι Υποθέσεων.

ΔΙΑΝΕΜΟΜΕΝΟ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

➤ Ανάλυση δεδομένων με χρήση R, Συγγραφέας: Δημήτρης Φουσκάκης, Εκδ.: Τσότρας

ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Κωδικός Αριθμός: 700161

Εξάμηνο Σπουδών: ΣΤ', ΥΕ

Διδάσκοντες: Ε. Βήκα – Λ. Μπαμπαλιούτας

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Στο πλαίσιο του μαθήματος αυτού διδάσκεται ο ρόλος της εσωτερικής επικοινωνίας στους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Διαφορές μεταξύ δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, μέθοδοι επικοινωνίας, εμπόδια στην επικοινωνία, γραφειοκρατία, νέες μέθοδοι επικοινωνίας). Επίσης διδάσκεται η μέτρηση παραγωγικότητας στους ΟΤΑ, η Διοίκηση μέσω Στόχων στην Τοπική Αυτοδιοίκηση καθώς και η εφαρμογή ανασχεδιασμού της οργάνωσης των διαδικασιών σ' αυτήν.

Επιπλέον, στο πλαίσιο του μαθήματος αυτού εξετάζονται ο προγραμματισμός και η πολιτική που αναπτύσσουν οι ΟΤΑ α' και β' βαθμού καθώς και οι μέθοδοι οργάνωσης των υπηρεσιών και των νομικών τους προσώπων.

ΔΙΑΝΕΜΟΜΕΝΟ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

➤ Τοπική Αυτοδιοίκηση, τόμος II, Συγγραφέας: Ευρ. Μπέσιλα-Βήκα, Εκδόσεις Σάκκουλα, Αθήνα - Θεσσαλονίκη, 2011

ΔΙΚΑΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ

Κωδικός Αριθμός: 7000187

Εξάμηνο Σπουδών: ΣΤ', ΥΕ

Διδάσκων: Διδάσκων μέσω ΕΣΠΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Στο πλαίσιο του μαθήματος αυτού αναλύονται τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του Δικαίου Περιβάλλοντος ως κλάδου του Δικαίου, αλλά και το συναφές με αυτό Δίκαιο της Πολεοδομίας. Ειδικότερα, αναλύονται οι θέσεις τους στο πλαίσιο των λοιπών κλάδων του Δικαίου, οι πηγές τους σε επίπεδο διεθνούς, ευρω-ενωσιακής και εθνικής έννομης τάξης, οι βασικές αρχές τους, καθώς και τα εργαλεία περιβαλλοντικής πολιτικής.

ΔΙΑΝΕΜΟΜΕΝΑ – ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΑ

- Δίκαιο Περιβάλλοντος, Συγγραφέας: Θεόδωρος Ι. Παναγόπουλος , 4^η Έκδοση, Εκδόσεις: Σταμούλη Α.Ε., Αθήνα 2004

ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΕΙΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Κωδικός Αριθμός: 700222

Εξάμηνο Σπουδών: ΣΤ', ΥΕ

Διδάσκοντες: Π. Παπαδάκη - Ν. Μηλιώνης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Στο μάθημα αυτό διδάσκεται η συνταγματική ιστορία της Ελλάδας, από το Σύνταγμα του Ρήγα Φεραίου και τα πρώτα επαναστατικά Συντάγματα έως σήμερα, ειδικά ζητήματα που απασχολούν τη Γεν. Πολιτειολογία και το Συνταγματικό Δίκαιο, όπως η συνταγματική δικαιοσύνη και τα συστήματα ελέγχου της συνταγματικότητας των νόμων, το ζήτημα της κυριαρχίας στο σύγχρονο κράτος και οι περιορισμοί αυτής από την ένταξη των κρατών σε διεθνείς οργανισμούς και ομοσπονδίες, όπως π.χ. στην Ευρωπαϊκή Ένωση, ζητήματα ίδρυσης, κατοχύρωσης και λειτουργίας διαφόρων θεσμών στο ελληνικό σύνταγμα, η εξέλιξη των θεσμών του κοινωνικού κράτους και του κράτους δικαίου.

ΔΙΑΝΕΜΟΜΕΝΑ - ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΑ

- Η νομική θεωρία της επανάστασης, 2014. Συγγραφέας: Πολυξένη Παπαδάκη (σε ηλεκτρονική μορφή από το σύστημα Πάνδημος του Παντείου)
- Γενική Πολιτειολογία και Συνταγματικό Δίκαιο, Τόμοι Ι, ΙΙ, ΙΙΙ – Συγγραφέας: Αθ. Ράϊκος, εκδ. Νομική Βιβλιοθήκη
- Η ύλη ορίζεται και από άλλα διανεμηθέντα συγγράμματα, ανάλογα με την εκάστοτε διαμόρφωση των θεματικών του μαθήματος, καθώς και από άλλες πηγές(βιβλιοθήκη , διαδίκτυο, νομολογιακές πηγές).

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ ΣΤΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ

Κωδικός Αριθμός: 700223

Εξάμηνο Σπουδών: ΣΤ', ΥΕ

Διδάσκων: Σπ. Πολυμέρης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Το μάθημα εισάγει στην τεχνολογία της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης με μια σε βάθος εξέταση της εξέλιξης στο χώρο της διακυβέρνησης και των νέων προκλήσεων που αφορούν στο νέο δημόσιο μάνατζμεντ και στην παροχή υπηρεσιών και πληροφοριών προς τους πολίτες ηλεκτρονικά, 24 ώρες τη ημέρα, επτά ημέρες την εβδομάδα. Τα διάφορα θέματα που εξετάζονται είναι: (1) οι τρέχουσες προκλήσεις και τάσεις στην ηλεκτρονική διακυβέρνηση (2) η ανάπτυξη εφαρμογών για την παρουσία της διοίκησης στο διαδίκτυο (3) η αξιολόγηση των αναγκών της διοίκησης (4) οι εφαρμογές παροχής υπηρεσιών και η δυνατότητα συναλλαγών με τους πολίτες αλλά και μεταξύ των υπηρεσιών (5) η άσκηση αποτελεσματικής διοίκησης μέσω της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης (6) ο βραχυπρόθεσμος και μακροπρόθεσμος σχεδιασμός και χρηματοδότηση και (7) η ηλεκτρονική δημοκρατία.

ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΔΙΚΑΙΟΥ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Κωδικός Αριθμός: 700231

Εξάμηνο Σπουδών: ΣΤ', ΥΕ.

Διδάσκοντες: Θ. Μαριόλης - Αντ. Χάνος - Γ. Πετράκος - Ελ. Βόγκλης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Το μάθημα συνδιδάσκεται από Καθηγητές του Τομέα Δικαίου και του Τομέα Οικονομίας, και αποσκοπεί στην συνθετική εξέταση, σε πρότυπο και ερευνητικό επίπεδο, της αλληλεπίδρασης Δικαίου-Οικονομίας, αξιοποιώντας το διεπιστημονικό αντικείμενο του Τμήματος και τις σπουδές των φοιτητών σε νομικά και οικονομικά πεδία.

Αντικείμενο αποτελούν τα κοινά ζητήματα δικαίου και οικονομίας τόσο σε επίπεδο εργαλείων ερμηνείας και ανάπτυξης που παρέχει η οικονομική στην νομική επιστήμη, και το αντίστροφο, όσο και σε επίπεδο περιορισμών που τίθενται από το δίκαιο στην οικονομία, και το αντίστροφο. Η διδασκαλία περιλαμβάνει συνδυαστική αναφορά σε θεωρία και πράξη, σε εθνικό και διεθνικό επίπεδο.

Εξετάζονται, ειδικότερα, η θεωρία των δίκαιων τιμών και της διανομής του κοινωνικού εισοδήματος, η θεωρία της οικονομικής ανάλυσης του δικαίου, οι εφαρμογές της θεωρίας πιθανοτήτων και του στατιστικού ελέγχου σε νομικές υποθέσεις, ο ρόλος των οικονομικών κριτηρίων κατά τη νομική αξιολόγηση, η σημασία της οικονομικής

λειτουργίας των συμβάσεων, η αποτελεσματικότητα της ρύθμισης των τομέων της οικονομίας, και ο περιορισμός των ατομικών δικαιωμάτων σε συνθήκες οικονομικής κρίσης.

Οι παραδόσεις καταλήγουν με διοργάνωση ετήσιου διήμερου ανοικτού σεμιναρίου, στο οποίο δύνανται να μετέχουν προπτυχιακοί και μεταπτυχιακοί φοιτητές.

ΔΙΑΝΕΜΟΜΕΝΟ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

North, D. C. (2006) *Θεσμοί, Θεσμική Αλλαγή και Οικονομική Επίδοση*, Αθήνα, Παπαζήσης.

ΠΡΟΣΘΕΤΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Αριστοτέλης (2006) *Ηθικά Νικομάχεια*, Τόμοι 1-2, Θεσσαλονίκη, Εκδόσεις Ζήτηρος.

Γέμτος, Π. (2001) *Οικονομία και Δίκαιο*, Τόμοι Α-Β, Αθήνα, Σάκκουλας.

Πασουκάνης, Ε. ([1924] 1977) *Μαρξισμός και Δίκαιο*, Αθήνα, Οδυσσέας.

Πετράκος, Γ. (2017) *Εφαρμογές της Θεωρίας Πιθανοτήτων με τη Χρήση της R*, Αθήνα, Εκδόσεις Τσότρας.

Ζ' ΕΞΑΜΗΝΟ

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ

Από τα οποία επιλέγονται υποχρεωτικά (4)

Προσοχή: Η επιλογή που θα γίνει θα ισχύσει για όλη τη διάρκεια των σπουδών και μέχρι τη λήψη του πτυχίου.

ΘΕΩΡΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΜΕΓΕΘΥΝΣΗΣ

Κωδικός Αριθμός: 700041

Εξάμηνο Σπουδών: Ζ', ΥΠ

Διδάσκων: Χ. Οικονομίδης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Αντικείμενο του μαθήματος είναι οι μοντέρνες θεωρίες της οικονομικής μεγέθυνσης. Το ερώτημα που επιχειρούν να απαντήσουν, ερώτημα που αναδύεται εντός της κευνσιανής προβληματικής, είναι κατά πόσο και κάτω από ποιες προϋποθέσεις μπορεί να επιτευχθεί ένας σταθερός ρυθμός οικονομικής μεγέθυνσης με πλήρη απασχόληση του επενδυμένου κεφαλαίου και της εργασίας και χωρίς πληθωρισμό. Σκοπός του

μαθήματος είναι η παρουσίαση, η διερεύνηση και η κριτική προσέγγιση των κεντρικών υποθέσεων, λογικών κατασκευών, αποτελεσμάτων και συμπερασμάτων των θεωριών και μοντέλων της οικονομικής μεγέθυνσης που κυριάρχησαν τα τελευταία χρόνια στην οικονομική επιστήμη. 143 Οι θεωρίες που εξετάζουμε έχουν ως σημείο αναφοράς το άρθρο του Harrod (1939), το οποίο αποτελεί "μία δοκιμαστική απόπειρα να δοθεί το περίγραμμα μιας "δυναμικής θεωρίας", αν και η εξέταση της διαδικασίας και των προϋποθέσεων υπό τις οποίες επιτυγχάνεται και διατηρείται η οικονομική μεγέθυνση, καθώς και η προσπάθεια ανίχνευσης των μακροχρόνιων τάσεων του οικονομικού συστήματος συγκρότησαν έναν από τους κεντρικούς πυρήνες της ανάλυσης των Κλασικών και του Marx. Ύστερα, από μια συνοπτική εισαγωγή σε αυτό το γενικό πλαίσιο προβληματισμού και την έκθεση ορισμένων προϋποθέσεων θεωρητικού και μεθοδολογικού χαρακτήρα, που διευκολύνει την ανάλυση, προχωρούμε στην παρουσίαση και επεξεργασία ορισμένων μοντέλων μεγέθυνσης όπως αυτά των Harrod, Domar, του Νεοκλασικού μονοτομεακού και διτομεακού, του Feldman και του Kaldor.

ΔΙΑΝΕΜΟΜΕΝΟ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

➤ Jones, H.G., *Εισαγωγή στις Σύγχρονες Θεωρίες Οικονομικής Μεγέθυνσης*, Αθήνα, Κριτική 1993

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ Ι

Κωδικός Αριθμός: 700106

Εξάμηνο Σπουδών: Ζ', ΥΠ

Διδάσκων: Διδάσκων μέσω ΕΣΠΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Σκοπός του μαθήματος είναι να προσφέρει επαρκή κατανόηση στο θεματικό πεδίο των επενδύσεων και των μορφών χρηματοδότησης, μέσα σε ένα περιβάλλον ραγδαίων εξελίξεων.

Οι εξελίξεις αυτές συνδέονται με το περιεχόμενο των επενδύσεων, που πραγματοποιούνται με απόκτηση περιουσιακών στοιχείων (assets) σε υλική μορφή (real assets) ή με δημιουργία χρηματοοικονομικών δικαιωμάτων και απαιτήσεων (financial assets), μέσω των οποίων ικανοποιούνται οι μελλοντικοί επενδυτικοί στόχοι (investment goals/objectives). Παράλληλα, γίνεται διαχωρισμός μεταξύ άμεσης και έμμεσης

επένδυσης, καθώς και εσωτερικών και εξωτερικών πηγών χρηματοδότησης (external financing).

Οι περιορισμένοι πόροι, αλλά και η παράμετρος του χρόνου (resources/time constraints) θέτουν θέμα κατάλληλης επιλογής των επενδύσεων, ώστε να επιτευχθεί το καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα για τους επενδυτές (βελτιστοποίηση του αποτελέσματος), με συνθήκες περιορισμένων πόρων και αβεβαιότητας.

Η διδασκαλία επικεντρώνεται στα βασικά χαρακτηριστικά και το περιβάλλον των επενδύσεων καθώς και στις σύγχρονες προκλήσεις (πρόβλημα της αντιπροσώπευσης και εταιρική διακυβέρνηση) και στα κριτήρια αξιολόγησης και επιλογής των επενδύσεων για τη διαμόρφωση των χαρτοφυλακίων από τον επενδυτή. Επίσης, περιλαμβάνει τις αρχές και τις διάφορες μορφές χρηματοδότησης και τις χρηματοοικονομικές αγορές (χρήματος, κεφαλαίου και παραγώγων) όπου συναλλάσσονται οι επενδυτές, προκειμένου να υλοποιήσουν τους επενδυτικούς τους στόχους. Τέλος, αναλύονται οι έννοιες αποτίμησης αξίας, το κόστος κεφαλαίου, η θεωρία κεφαλαιακής διάρθρωσης και η μερισματική θεωρία και πολιτική.

ΔΙΑΝΕΜΟΜΕΝΑ – ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΑ

- Σημειώσεις μαθήματος

ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ

Κωδικός Αριθμός: 700107

Εξάμηνο Σπουδών: Ζ', ΥΠ

Διδάσκων: Ι. Φίλος

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Σκοπός του μαθήματος είναι η παρουσίαση του θεωρητικού, αλλά και του νομοθετικού και κανονιστικού πλαισίου διενέργειας εσωτερικού και εξωτερικού ελέγχου επί των οικονομικών καταστάσεων των εταιρειών και οργανισμών, με ιδιαίτερη έμφαση σε θέματα ανάλυσης κινδύνων και εφαρμογής διεθνών και ελληνικών ελεγκτικών προτύπων.

Στα πλαίσια του μαθήματος διδάσκονται οι ακόλουθες βασικές ενότητες:

1. Εισαγωγή στην Ελεγκτική - Κατηγορίες ελέγχων και ελεγκτών
2. Πλαίσιο αρχών και προτύπων Ελεγκτικής
3. Ελεγκτικός κίνδυνος και ουσιαστικότητα

4. Κίνδυνοι, μέτρα ελέγχου (controls) και ελεγκτικά βήματα
5. Σύστημα εσωτερικού ελέγχου, Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας
6. Προγράμματα ελέγχου
7. Εισαγωγή στην ελεγκτική δειγματοληψία
8. Ελεγκτική μαρτυρία και τεκμηρίωση, Φύλλα ελέγχου, Εκθέσεις ελέγχου
9. Η οργάνωση της υπηρεσίας εσωτερικού ελέγχου
10. Ο έλεγχος της απάτης
11. Η σχέση της μηχανογράφησης με την ελεγκτική
12. Η εξέλιξη του ελεγκτικού επαγγέλματος, πιστοποιήσεις ελεγκτών.
13. Αναμόρφωση οικονομικών καταστάσεων ως συνέπεια παρατηρήσεων ελεγκτών

ΔΙΑΝΕΜΟΜΕΝΑ – ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΑ

- Σύγχρονη Ελεγκτική, Κ. Καραμάνης, εκδόσεις ΟΠΑ, 2008
- **Σημειώσεις** (οικονομικές καταστάσεις, άρθρα και λοιπό υλικό διανεμόμενο στην τάξη)

ΟΙΚΟΝΟΜΕΤΡΙΑ Ι

Κωδικός Αριθμός: 700109

Εξάμηνο Σπουδών: Ζ', ΥΠ

Διδάσκων: Γρ. Κόρδας

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Σκοπός του μαθήματος είναι να δοθούν οι βασικές αρχές της θεωρίας των Γραμμικών μοντέλων και της εφαρμογής τους σε οικονομικές έρευνες. Οι εφαρμογές επεκτείνονται σε πολλούς άλλους τομείς και χρησιμοποιούνται σε κοινωνικές, ιατρικές, επιχειρησιακές και εν γένει επιστημονικές έρευνες.

A. ΑΠΛΗ ΓΡΑΜΜΙΚΗ ΠΑΛΛΙΝΔΡΟΜΗΣΗ

Βασικές έννοιες, μέθοδος ελαχίστων τετραγώνων, εκτιμήσεις και έλεγχοι βασικών υποθέσεων.

B. ΠΟΛΛΑΠΛΗ ΓΡΑΜΜΙΚΗ ΠΑΛΛΙΝΔΡΟΜΗΣΗ

Μέθοδοι και κριτήρια επιλογής βέλτιστου γραμμικού μοντέλου, έλεγχος υπολοίπων, εκτιμήσεις και έλεγχοι βασικών υποθέσεων, βασικές χρήσεις των γραμμικών μοντέλων.

Γ. ΠΑΡΑΒΙΑΣΕΙΣ ΤΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ ΤΟΥ ΚΛΑΣΙΚΟΥ ΓΡΑΜΜΙΚΟΥ ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΟΣ

Μη Γραμμικότητα, Ετεροσκεδαστικότητα, Αυτοσυσχέτιση, Ενδογένεια, Πολυσυγγραμμικότητα.

ΔΙΑΝΕΜΟΜΕΝΑ – ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΑ

- Εισαγωγή στην Οικονομετρία (τόμοι 1 & 2) - Συγγραφέας: Γ. Χρήστου - Εκδόσεις: Gutenberg
- Εισαγωγή στην Οικονομετρία – Ασκήσεις - Συγγραφέας: Γ. Χρήστου - Εκδόσεις: Gutenberg

ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ

Κωδικός Αριθμός: 700162

Εξάμηνο Σπουδών: Ζ', ΥΠ

Διδάσκων: Β. Κουγέας

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Βασικός σκοπός του μαθήματος είναι η ανάδειξη της επίδρασης των ευρωπαϊκών δημοσιονομικών κανόνων στη εθνική δημοσιονομική νομοθεσία και η σχέση μεταξύ τους. Ειδικότερα, επιχειρείται η προσέγγιση βασικών στοιχείων του ευρωπαϊκού δημοσιονομικού συστήματος [προϋπολογισμός, αρχές, όργανα] στο πρωτογενές και παράγωγο ευρωπαϊκό δίκαιο και οι μεταβολές που αυτό έχει επιφέρει στο εθνικό Δημόσιο Λογιστικό. Αναλύονται σημαντικές αλλαγές που έχουν πραγματοποιηθεί στο πλαίσιο του εκσυγχρονισμού των κανόνων του δημόσιου λογιστικού, προκειμένου οι έννοιές του να εναρμονισθούν προς αυτές της κοινοτικής διαχείρισης, αλλά και για να είναι αποτελεσματική η ευρωπαϊκή δημοσιονομική εποπτεία.

ΔΙΑΝΕΜΟΜΕΝΑ – ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΑ

- Β. Κουγέα, *Οι αρχές του κοινοτικού προϋπολογισμού και η εφαρμογή τους*, Νομική Βιβλιοθήκη, 2008
- Ν. Μπάρμπα, *Στοιχεία Δημοσιονομικού Δικαίου*, Σάκκουλας, 2016.

ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΙΣ ΔΥΟ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ

Από τα οποία επιλέγονται υποχρεωτικά (3)

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΤΩΝ ΕΝΟΠΟΙΗΣΕΩΝ

Κωδικός Αριθμός: 700046

Εξάμηνο Σπουδών: Ζ', ΥΕ.

Διδάσκουσα: Ολ. Κλήμη-Καμινάρη

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Η Οικονομική των Διεθνών Ενοποιήσεων, είναι εξειδικευμένος κλάδος της Οικονομικής Επιστήμης και ασχολείται με τη διερεύνηση του φαινομένου των διακρατικών οικονομικών ενοποιήσεων.

Αντικείμενο του μαθήματος αποτελούν οι διάφορες μορφές ή τύποι οικονομικής ενοποίησης, αναλύονται οι στρατηγικές σχηματισμού τους, οι σκοποί στους οποίους αποβλέπουν, οι παράγοντες οι οποίοι τις προκαλούν και αξιολογείται η σημασία τους και, τέλος, αναλύεται η θεωρία των Διεθνών Οικονομικών Ενοποιήσεων του Viner και διερευνώνται οι οικονομικές επιπτώσεις της επιβολής δασμών.

Επίσης εξετάζεται η ευρωπαϊκή ολοκλήρωση, το νομικό και οικονομικό πλαίσιο της τελωνειακής ένωσης και της οικονομικής και νομισματικής ένωσης και η ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς. Τέλος, αναπτύσσεται μία οριζόντια και μία τομεακή πολιτική της Ε.Ε..

ΔΙΑΝΕΜΟΜΕΝΑ – ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΑ

- Οικονομική των Διεθνών Ενοποιήσεων, Συγγραφέας: Στ. Θεοφανίδης – Εκδόσεις: Παπαζήση, Αθήνα
- Ευρωπαϊκή Ένωση, Δίκαιο, Οικονομία, Πολιτικές 13^η έκδοση, Συγγραφέας: Ν. Μούσης – Εκδόσεις: Παπαζήση, 2015

ΔΙΚΑΙΟ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Κωδικός Αριθμός: 700062

Εξάμηνο Σπουδών: Ζ', ΥΕ.

Διδάσκων: Διδάσκων μέσω ΕΣΠΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Ι) Τα νέα συστήματα διοικητικής οργάνωσης. Λόγοι υιοθέτησης, γνωρίσματα και όρια του οικονομικού ανταγωνισμού. Διακρίσεις των νέων συστημάτων. Α) Ίδρυση αυτοτελών ΝΠΔΔ. Β) Παραχώρηση δημόσιας υπηρεσίας. Μορφές και διαδικασία. Γενική ρύθμιση για τις Συμβάσεις – Συμπράξεις. Επέμβαση σε ιδιωτική Επιχείρηση δημοσίου συμφέροντος. Ενίσχυση ιδιωτικών Επιχειρήσεων. Αναγκαστικοί συνεταιρισμοί. Ίδρυση Επιχειρήσεων μικτής οικονομίας. “Κοινωνικοποίηση”. Επιχείρηση του δημόσιου Τομέα. Ο δημόσιος Τομέας. “Η αποκρατικοποίηση” και η “ιδιωτικοποίηση”.

ΙΙ) Η Δημόσια Επιχείρηση. Έννοια και εξέλιξη της Δημόσιας Επιχείρησης. Διακρίσεις. Διαφορές από την ιδιωτική και από εκείνες της μικτής οικονομίας. Το νομικό καθεστώς της Δημόσιας Επιχείρησης. Ίδρυση με νόμο. Οι επιχειρήσεις των ΟΤΑ. Οι συμπράξεις των Δημοσίων Επιχειρήσεων. Διοικητική οργάνωση και λειτουργία της Δημόσιας Επιχείρησης. Διοικητική αυτοτέλεια και τα όριά της. Όργανα και υπηρεσιακή κατάσταση αυτών. Η ευθύνη της Δημόσιας Επιχείρησης και των οργάνων της. Άσκηση εποπτείας και ελέγχου επί της λειτουργίας της Δημόσιας Επιχείρησης. Διάκριση εποπτείας και ελέγχου. Είδη ελέγχου. Όργανα ελέγχου.

ΔΙΑΝΕΜΟΜΕΝΟ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

➤ Ελληνικό Διοικητικό Δίκαιο – Συγγραφέας: Α. Τάχος – Εκδόσεις: Σάκκουλα, Αθήνα – Θεσ/κη, 2008

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Κωδικός Αριθμός: 700134

Εξάμηνο Σπουδών: Ζ', ΥΕ

Διδάσκων: Γ. Πετράκος

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Στο μάθημα αυτό επιχειρείται μία εισαγωγή στα πληροφοριακά συστήματα διοίκησης από τη σκοπιά διαχείρισης (MIS). Σκοπός του μαθήματος είναι να παρουσιάσει και να αναλύσει διαφορετικούς τύπους σύγχρονων πληροφοριακών συστημάτων που χρησιμοποιούνται από οργανισμούς και επιχειρήσεις σήμερα. Επιπλέον, εισάγονται τεχνικά θέματα που αφορούν στον σχεδιασμό, την ανάπτυξη και τη διαχείριση αυτών των συστημάτων. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην ανάλυση, σχεδιασμό και

βελτιστοποίηση των business processes των δημοσίων οργανισμών με τη χρήση σύγχρονων πληροφοριακών συστημάτων

ΔΙΑΝΕΜΟΜΕΝΑ – ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΑ

- Πληροφοριακά Συστήματα, συγγραφέας: Αναστάσιος Τασόπουλος
Εκδ.: Σταμούλης
- Πληροφοριακά Συστήματα Διοίκησης – Άνθρωποι, τεχνολογία, διαδικασίες, συγγραφέας: P. Wallace, Εκδ.: Κριτική

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ

Κωδικός Αριθμός: 700192

Εξάμηνο Σπουδών: Ζ', ΥΕ

Διδάσκων: Λ. Μπαμπαλιούτας

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Η ελληνική δημόσια διοίκηση και οι πτυχές της σύγχρονης διοικητικής μεταρρύθμισης. Οι εφαρμογές της διοικητικής επιστήμης στα επιμέρους επίπεδα άσκησης δημόσιας διοίκησης και στην παραγωγή επιτελικών στελεχών που θα αναλάβουν την προώθηση των διοικητικών δράσεων που θα είναι συμβατές με τη διοικητική μεταρρύθμιση. Η διοικητική μεταρρύθμιση στο σύγχρονο περιβάλλον. Μεταρρυθμιστικοί θεσμοί σε τοπικό-αναπτυξιακό πλαίσιο. Ο έλεγχος νομιμότητας επί των κρατικών οργάνων και η εποπτεία νομιμότητας επί των αυτοδιοικούμενων οργανισμών σε όλα τα επίπεδα διοίκησης (σε ειδικότερους τομείς όπως η διαχείριση των οικονομικών, η σύναψη δημοσίων συμβάσεων και η εκτέλεσή τους, η σύμπραξη του δημοσίου με τον ιδιωτικό τομέα, το οργανωτικό πλαίσιο και η κατανομή αρμοδιοτήτων κ.αλ.). Η ανάλυση των αναπτυξιακών προγραμμάτων σε συνδυασμό με την άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας, ιδίως σε περιφερειακό επίπεδο. Οι επιμέρους πτυχές της διοίκησης προσωπικού, στο επίπεδο των υπηρεσιακών μεταβολών. Η ανάπτυξη επιμέρους θεμάτων ευθύνης του προσωπικού του δημοσίου τομέα.

ΔΙΑΝΕΜΟΜΕΝΟ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

- «Το σύγχρονο θεσμικό πλαίσιο της Ελληνικής Δημόσιας Διοίκησης», Τόμος Β', συγγραφέας: Λάμπρος Π. Μπαμπαλιούτας, 2013, εκδ. Σάκκουλα (Αθήνα - Θεσσαλονίκη)

ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Κωδικός Αριθμός: 700196

Εξάμηνο Σπουδών: Ζ', ΥΕ

Διδάσκοντες: Αιμ. Πατάζογλου- Μητροπούλου- Σπ. Πολυμέρης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Αντικείμενο του μαθήματος είναι η προσέγγιση του τρόπου οργάνωσης και διοίκησης του εκπαιδευτικού μας συστήματος καθώς και η διαπίστωση των ρόλων που επιτελούν στην εκπαιδευτική διαδικασία. Η δομή του εκπαιδευτικού συστήματος.

Στο περιεχόμενο του εντάσσονται τρία μέρη: το πρώτο αναφέρεται στις λειτουργίες της εκπαιδευτικής διοίκησης, στο δεύτερο αναλύεται η έννοια του δημοσίου υπαλλήλου και παραθέτονται στοιχεία για την υπηρεσιακή κατάσταση, τα καθήκοντα και τα δικαιώματα καθώς και τις ευθύνες του διδακτικού προσωπικού και το τρίτο περιλαμβάνει τη διοικητική πρακτική.

Συμπληρωματικά παρουσιάζονται μελέτες περιπτώσεων (case studies) από τυπικά χαρακτηριστικά προβλήματα τα οποία σχετίζονται με τέτοιες υποθέσεις, όπως διοικητική συμπεριφορά, ανθρώπινες σχέσεις και ανάπτυξη γραφειοκρατικών δραστηριοτήτων.

Το μάθημα συμβάλλει στην ανάλυση του διοικητικού φαινομένου, ως αντικείμενου της διοικητικής επιστήμης και στην κατανόηση του τρόπου προσέγγισής του.

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η Δημόσια Εκπαίδευση αποτελεί μέρος της Δημόσιας Διοίκησης είναι προφανής η αναγκαιότητα μελέτης της οργανωτικής και διοικητικής δομής του εκπαιδευτικού μας συστήματος, ως αντιπροσωπευτικού μοντέλου της κρατικής διοίκησης.

ΔΙΑΝΕΜΟΜΕΝΑ-ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΑ

- Οργάνωση και Διοίκηση της Εκπαίδευσης - Συγγραφέας: Χρ. Σαϊτης – Εκδόσεις: Χρ. Σαϊτης, 2002
- Σημειώσεις Μαθήματος

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΧΗ

Κωδικός Αριθμός: 700212

Εξάμηνο Σπουδών: Ζ', ΥΕ

Διδάσκουσα: Ολ. Κλήμη –Καμινάρη

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Αντικείμενο του μαθήματος αποτελεί η νομισματική ένωση και το κόστος και τα οφέλη από την άσκηση κοινής νομισματικής πολιτικής. Συνοπτικά παρουσιάζεται η θεωρία των άριστων νομισματικών περιοχών. Αναφορά γίνεται, επίσης, στην ευρωπαϊκή πορεία προς την οικονομική και νομισματική ένωση και στον σχεδιασμό, τους στόχους και τον ρόλο της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

Τέλος, αναφορά γίνεται στον στόχο της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής της Ε.Ε., που τέθηκε με τη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, και ειδικότερα στην κοινή περιφερειακή και κοινωνική πολιτική της Ε.Ε.

ΔΙΑΝΕΜΟΜΕΝΑ – ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΑ

- De Grauwe, P. (2001), Τα Οικονομικά της Νομισματικής Ένωσης, εκδ. Παπαζήση, Αθήνα.
- Μούσης, Ν. (2015), Ευρωπαϊκή Ένωση. Δίκαιο, Οικονομία, Πολιτικές, 13^η έκδοση, εκδ. Παπαζήση, Αθήνα

ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΣΤΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ

Κωδικός Αριθμός: 700236

Εξάμηνο Σπουδών: Ζ', ΥΕ

Διδάσκουσα: Ευαγ. Μπάλτα

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Αντικείμενο του μαθήματος αποτελεί η σύγχρονη έννοια και προβληματική της διακυβέρνησης στη Δημόσια Διοίκηση, η οποία λειτουργεί ως παράγων άσκησης δημόσιας εξουσίας και λήψης αποφάσεων στις δημόσιες υποθέσεις. Στο πλαίσιο αυτό, εξετάζεται η σχέση της διακυβέρνησης, τόσο κατά τον σχεδιασμό όσο και κατά την υλοποίηση των δημοσίων πολιτικών, με το δημοκρατικό κράτος και τις καταστατικές αρχές που πρέπει να διέπουν αυτό, όπως η αρχή του κοινωνικού κράτους δικαίου, της διαφάνειας, της ισότητας, της αποδοτικότητας, καθώς και τα κριτήρια αξιολόγησης της «καλής διακυβέρνησης».

Επίσης, αναλύονται τα πεδία εφαρμογής της διακυβέρνησης στη δημόσια διοίκηση, τα οποία συνίστανται κυρίως στη ρύθμιση των αρμοδιοτήτων με σκοπό τη διοικητική αποτελεσματικότητα, τον έλεγχο και την εποπτεία των παρεχόμενων υπηρεσιών, τη διοίκηση του ανθρώπινου κεφαλαίου, τη διαχείριση της πληροφορίας στο πλαίσιο της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, προς ενίσχυση της αποδοτικότητας και μείωσης της γραφειοκρατίας, καθώς και τον προϋπολογισμό και την ευρύτερη παρακολούθηση των δημοσιονομικών μεγεθών.

Τέλος, επιχειρείται η παρουσίαση των επικρατέστερων σύγχρονων μορφών «διακυβέρνησης», όπως είναι, μεταξύ άλλων, η «Χρηστή Διακυβέρνηση» (Good Governance) και το «Νέο Δημόσιο Μάνατζμεντ» (New Public Management), οι οποίες αναγνωρίζονται ως βασικό εργαλείο επίτευξης της διοικητικής μεταρρύθμισης.

ΔΙΑΝΕΜΟΜΕΝΑ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΑ

Σημειώσεις μαθήματος και λοιπό υλικό διανεμόμενο στην τάξη

Η ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΣΤΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ

Κωδικός Αριθμός: 700237

Εξάμηνο Σπουδών: Ζ', ΥΕ

Διδάσκουσα: Φ. Παναγοπούλου

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Σκοπός του μαθήματος είναι η διδασκαλία του νέου νομοθετικού καθεστώτος της προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στη δημόσια διοίκηση. Το μάθημα πραγματεύεται τις εξής ενότητες:

- Η έννοια των προσωπικών δεδομένων και η συνταγματική κατοχύρωση του δικαιώματος προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα
- Το νέο θεσμικό πλαίσιο προστασίας δεδομένων βάσει του Γενικού Κανονισμού Προστασίας Δεδομένων 2016/679/ΕΕ
- Βασικές αρχές προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα
- Οι νομιμοποιητικές βάσεις επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων

- Τα ανανεωμένα δικαιώματα για τους πολίτες και οι ενισχυμένες υποχρεώσεις των υπευθύνων επεξεργασίας
- Η αρχή της διαφάνειας στη δημόσια διοίκηση και η πρόσβαση στα δημόσια έγγραφα
- Τα ανοικτά δεδομένα
- Δημόσιο συμφέρον και προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα
- Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν
- Η ασφάλεια και η εμπιστευτικότητα κατά την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα
- Διαχείριση οικονομικών δεδομένων και φορολογική πολιτική
- Το νέο καθεστώς των κυρώσεων
- Ο θεσμός του υπευθύνου προστασίας δεδομένων στη δημόσια διοίκηση
- Ο θεσμός του μάρτυρα δημοσίου συμφέροντος
- Η διαδικασία συμμόρφωσης της διοίκησης στο νέο νομοθετικό πλαίσιο

Ζ' ΕΞΑΜΗΝΟ
ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΘΕΣΜΩΝ
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ

Από τα οποία επιλέγονται τέσσερα (4)

Προσοχή: Η επιλογή που θα γίνει θα ισχύσει για όλη τη διάρκεια των σπουδών και μέχρι τη λήψη του πτυχίου.

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ

Κωδικός Αριθμός: 700074

Εξάμηνο Σπουδών: Ζ', ΥΠ

Διδάσκοντες: Μ. Μουστάκας - Στ. Κτιστάκη

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Γενικές γνώσεις περί διοικητικής δικαιοσύνης και ειδικότερα περιγραφή και ανάλυση των τυπικών προϋποθέσεων της αιτήσεως ακυρώσεως στο ΣτΕ

ΔΙΑΝΕΜΟΜΕΝΑ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΑ

- Εισηγήσεις Διοικητικού Δικονομικού Δικαίου, Τόμ. Β' ,Τεύχ. Α' , Συγγραφέας: Δ. Κόρσος, Εκδόσεις: Αντ. Σάκκουλας, 1986
- Πανεπιστημιακές παραδόσεις, Συγγραφέας: Μ. Κόρσου - Παναγοπούλου

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΔΙΚΑΙΟ (Ενωσιακές Ελευθερίες)

Κωδικός Αριθμός: 700075

Εξάμηνο Σπουδών: Ζ', ΥΠ

Διδάσκων: Δ. Παπαγιάννης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Η έννοια της εσωτερικής αγοράς. Οι γενικές αρχές που διέπουν τη λειτουργία των ενωσιακών ελευθεριών. Πεδία εφαρμογής. Οι εξαιρέσεις. Οι εξαιρούμενοι τομείς.

Η ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων. Η τελωνειακή ένωση. (Οι δασμοί, τα τέλη, το κοινό δασμολόγιο). Οι ποσοτικοί περιορισμοί και τα μέτρα με ισοδύναμο αποτέλεσμα. Τα κρατικά εμπορικά μονοπώλια.

Η ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων. Η ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων (μισθωτών). Το περιεχόμενο της ελευθερίας. Η κοινωνική ασφάλιση. Το δικαίωμα εγκατάστασης. Οι ελεύθεροι επαγγελματίες, οι εταιρίες (μορφές εγκατάστασης των εταιριών).

Η ελεύθερη παροχή υπηρεσιών. (Έννοια, διακρίσεις, περιεχόμενο της ελευθερίας).

Η ελεύθερη κίνηση των κεφαλαίων (έννοια, περιεχόμενο, εξαιρέσεις).

Ο ελεύθερος ανταγωνισμός. Η απαγόρευση των συμφωνιών, η απαγόρευση καταχρηστικής εκμετάλλευσης δεσποζουσας θέσης, η σχέση του κοινοτικού και του εθνικού δικαίου περί ανταγωνισμού.

Ο έλεγχος των συγκεντρώσεων, οι δημόσιες επιχειρήσεις, οι δημόσιες συμβάσεις και οι κρατικές ενισχύσεις.

ΔΙΑΝΕΜΟΜΕΝΟ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

- Μ. Μεγκ – Παπαντώνη, Χ. Ταγαράς Η κατ' άρθρο 26.2 ΣΛΕΕ εσωτερική αγορά – ελεύθερη κυκλοφορία εμπορευμάτων, προσώπων, υπηρεσιών και κεφαλαίων, Νομική Βιβλιοθήκη, 2013

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΣΥΓΓΡΑΜΑΤΑ

- Δον. Παπαγιάννη, Ευρωπαϊκό Δίκαιο, 5^η Έκδοση, Νομική Βιβλιοθήκη, 2016.
- Γ. Καρύδης, Ευρωπαϊκό Δίκαιο Συναλλαγών, Νομική Βιβλιοθήκη, 2012.

ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ

Κωδικός Αριθμός: 700186

Εξάμηνο Σπουδών: Ζ', ΥΠ

Διδάσκουσα: Αιμ. Παπάζογλου

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Το πρόβλημα της ανεργίας. Αίτια της ανεργίας. Οι διεθνείς διαστάσεις της ανεργίας. Θεωρίες για την ανεργία. Μέτρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη μείωση της ανεργίας. Πολιτικές για την αντιμετώπιση της ανεργίας στην Ελλάδα. Οι εργασιακές σχέσεις και η ανάπτυξη των ευέλικτων μορφών απασχόλησης στην Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η έννοια και το περιεχόμενο της ευελιξίας της εργασίας και οι επιμέρους εκφράσεις της. Η πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης στον τομέα των εργασιακών σχέσεων και ο ρόλος της ευελιξίας στην αύξηση της απασχόλησης. Οι κυριότερες εξελίξεις στο πεδίο των εργασιακών σχέσεων και οι πολιτικές απασχόλησης στην Ελλάδα.

ΔΙΑΝΕΜΟΜΕΝΑ – ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΑ

- Πολιτική Απασχόλησης – Πεδίο Σύζευξης της Οικονομικής και Κοινωνικής Πολιτικής, συγγραφείς: Μ. Καραμεσίνη, Ι. Κουζής κ.λ.π., εκδ. Δάρδανος, 2005

Ο ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΣ ΧΩΡΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ, ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Κωδικός Αριθμός: 700232

Εξάμηνο Σπουδών: Ζ', ΥΠ

Διδάσκων: Μέσω προγράμματος ΕΣΠΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Εισαγωγή στην έννοια του Χώρου Ελευθερίας, Ασφάλειας και Δικαιοσύνης.

Ιστορική αναδρομή: Από τις Συμφωνίες Schengen, στη Συνθήκη του Μάαστριχτ, του Άμστερνταμ και της Νίκαιας και της Λισαβόνας. Η δομή και τα όργανα στο ΧΕΑΔ.

Τα σύνορα: εσωτερικά και εξωτερικά σύνορα του Χώρου. Η διάβαση των συνόρων και ο Frontex. Θεμελιώδη δικαιώματα και ΧΕΑΔ.

Το άσυλο: από το Δουβλίνο στη Λισαβόνα και το παράγωγο δίκαιο

Η μετανάστευση: Κοινή μεταναστευτική πολιτική;

Η δικαστική συνεργασία (αστικές, ποινικές υποθέσεις, Eurojust).

Η αστυνομική συνεργασία (Σύστημα Πληροφοριών Schengen, Europol).

ΔΙΑΝΕΜΟΜΕΝΑ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΑ

➤ Δον. Παπαγιάννη, Ο χώρος της ασφάλειας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, Εκδ. Αντ. Ν. Σάκκουλα, 2008.

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΑ

➤ Δον. Παπαγιάννη, Ο ευρωπαϊκός χώρος ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, Εκδ. Αντ. Ν. Σάκκουλα, 2001.

➤ Στ. Περράκης (επιμέλεια), Ο χώρος ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης της ΕΕ (πρακτικά ημερίδας), Εκδ. Αντ. Ν. Σάκκουλα, 2007.

ΔΗΜΟΣΙΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Κωδικός Αριθμός: 700233

Εξάμηνο Σπουδών: Ζ', ΥΠ.

Διδάσκουσα: Δ. Αναγνώστου

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών και των φοιτητριών με τις βασικές έννοιες και τις διαδικασίες της δημόσιας πολιτικής. Χαρτογραφεί τους θεσμούς, και τους κυβερνητικούς και μη-κρατικούς δρώντες, οι οποίοι συμμετέχουν στις διαδικασίες αυτές. Εξετάζει τις βασικές θεωρίες και προσεγγίσεις (πλουραλισμός, κορπορατισμός, θεσμισμός, θεωρία της ορθολογικής επιλογής) που έχουν διατυπωθεί για την κατανόηση και τη μελέτη των διαδικασιών λήψης δημόσιων αποφάσεων.

Επιπλέον, μελετάει το κάθε στάδιο στη διαμόρφωση της δημόσιας πολιτικής:

προσδιορισμός του προβλήματος και λήψη αποφάσεων, υλοποίηση, και αξιολόγηση

της δημόσιας πολιτικής. Τέλος, εξετάζει τα ζητήματα και τις προκλήσεις για μεταρρύθμιση που αντιμετωπίζει η δημόσια πολιτική στο μεταβαλλόμενο κοινωνικό και οικονομικό πλαίσιο, και κάτω από την επίδραση του εξευρωπαϊσμού και των διαδικασιών της παγκοσμιοποίησης. Το μάθημα δίνει ιδιαίτερη έμφαση στο ρόλο των ομάδων συμφερόντων και της κοινωνίας των πολιτών στη λήψη αποφάσεων και στην εφαρμογή των δημόσιων πολιτικών.

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΙΣ ΔΥΟ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ

Από τα οποία επιλέγονται τρία(3)

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΤΩΝ ΕΝΟΠΟΙΗΣΕΩΝ

Κωδικός Αριθμός: 700046

Εξάμηνο Σπουδών: Ζ', ΥΕ.

Διδάσκουσα: Ολ. Κλήμη-Καμινάρη

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Η Οικονομική των Διεθνών Ενοποιήσεων, είναι εξειδικευμένος κλάδος της Οικονομικής Επιστήμης και ασχολείται με τη διερεύνηση του φαινομένου των διακρατικών οικονομικών ενοποιήσεων.

Αντικείμενο του μαθήματος αποτελούν οι διάφορες μορφές ή τύποι οικονομικής ενοποίησης, αναλύονται οι στρατηγικές σχηματισμού τους, οι σκοποί στους οποίους αποβλέπουν, οι παράγοντες οι οποίοι τις προκαλούν και αξιολογείται η σημασία τους και, τέλος, αναλύεται η θεωρία των Διεθνών Οικονομικών Ενοποιήσεων του Viner και διερευνώνται οι οικονομικές επιπτώσεις της επιβολής δασμών.

Επίσης εξετάζεται η ευρωπαϊκή ολοκλήρωση, το νομικό και οικονομικό πλαίσιο της τελωνειακής ένωσης και της οικονομικής και νομισματικής ένωσης και η ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς. Τέλος, αναπτύσσεται μία οριζόντια και μία τομεακή πολιτική της Ε.Ε..

ΔΙΑΝΕΜΟΜΕΝΑ – ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΑ

- Οικονομική των Διεθνών Ενοποιήσεων, Συγγραφέας: Στ. Θεοφανίδης – Εκδόσεις: Παπαζήση, Αθήνα
- Ευρωπαϊκή Ένωση, Δίκαιο, Οικονομία, Πολιτικές 13^η έκδοση, Συγγραφέας: Ν. Μούσης – Εκδόσεις: Παπαζήση, 2015

ΔΙΚΑΙΟ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Κωδικός Αριθμός: 700062

Εξάμηνο Σπουδών: Ε', ΥΕ.

Διδάσκων: Μέσω προγράμματος ΕΣΠΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Ι) Τα νέα συστήματα διοικητικής οργάνωσης. Λόγοι υιοθέτησης, γνωρίσματα και όρια του οικονομικού ανταγωνισμού. Διακρίσεις των νέων συστημάτων. Α) Ίδρυση αυτοτελών ΝΠΔΔ. Β) Παραχώρηση δημόσιας υπηρεσίας. Μορφές και διαδικασία. Γενική ρύθμιση για τις Συμβάσεις – Συμπράξεις. Επέμβαση σε ιδιωτική Επιχείρηση δημοσίου συμφέροντος. Ενίσχυση ιδιωτικών Επιχειρήσεων. Αναγκαστικοί συνεταιρισμοί. Ίδρυση Επιχειρήσεων μικτής οικονομίας. “Κοινωνικοποίηση”. Επιχείρηση του δημόσιου Τομέα. Ο δημόσιος Τομέας. “Η αποκρατικοποίηση” και η “ιδιωτικοποίηση”.

ΙΙ) Η Δημόσια Επιχείρηση. Έννοια και εξέλιξη της Δημόσιας Επιχείρησης. Διακρίσεις. Διαφορές από την ιδιωτική και από εκείνες της μικτής οικονομίας. Το νομικό καθεστώς της Δημόσιας Επιχείρησης. Ίδρυση με νόμο. Οι επιχειρήσεις των ΟΤΑ. Οι συμπράξεις των Δημοσίων Επιχειρήσεων. Διοικητική οργάνωση και λειτουργία της Δημόσιας Επιχείρησης. Διοικητική αυτοτέλεια και τα όριά της. Όργανα και υπηρεσιακή κατάσταση αυτών. Η ευθύνη της Δημόσιας Επιχείρησης και των οργάνων της. Άσκηση εποπτείας και ελέγχου επί της λειτουργίας της Δημόσιας Επιχείρησης. Διάκριση εποπτείας και ελέγχου. Είδη ελέγχου. Όργανα ελέγχου.

ΔΙΑΝΕΜΟΜΕΝΟ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

➤ Ελληνικό Διοικητικό Δίκαιο – Συγγραφέας: Α. Τάχος – Εκδόσεις: Σάκκουλα, Αθήνα – Θεσ/κη, 2008

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Κωδικός Αριθμός: 700134

Εξάμηνο Σπουδών: Ζ', ΥΕ

Διδάσκων: Γ. Πετράκος

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Στο μάθημα αυτό επιχειρείται μία εισαγωγή στα πληροφοριακά συστήματα διοίκησης από τη σκοπιά διαχείρισης (MIS). Σκοπός του μαθήματος είναι να παρουσιάσει και να

αναλύσει διαφορετικούς τύπους σύγχρονων πληροφοριακών συστημάτων που χρησιμοποιούνται από οργανισμούς και επιχειρήσεις σήμερα. Επιπλέον, εισάγονται τεχνικά θέματα που αφορούν στον σχεδιασμό, την ανάπτυξη και τη διαχείριση αυτών των συστημάτων. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην ανάλυση, σχεδιασμό και βελτιστοποίηση των business processes των δημοσίων οργανισμών με τη χρήση σύγχρονων πληροφοριακών συστημάτων

ΔΙΑΝΕΜΟΜΕΝΑ – ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΑ

- Πληροφοριακά Συστήματα, συγγραφέας: Αναστάσιος Τασόπουλος
Εκδ.: Σταμούλης
- Πληροφοριακά Συστήματα Διοίκησης – Άνθρωποι, τεχνολογία, διαδικασίες, συγγραφέας: P. Wallace, Εκδ.: Κριτική

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ

Κωδικός Αριθμός: 700192

Εξάμηνο Σπουδών: Ζ', ΥΕ

Διδάσκων: Λ. Μπαμπαλιούτας

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Η ελληνική δημόσια διοίκηση και οι πτυχές της σύγχρονης διοικητικής μεταρρύθμισης. Οι εφαρμογές της διοικητικής επιστήμης στα επιμέρους επίπεδα άσκησης δημόσιας διοίκησης και στην παραγωγή επιτελικών στελεχών που θα αναλάβουν την προώθηση των διοικητικών δράσεων που θα είναι συμβατές με τη διοικητική μεταρρύθμιση. Η διοικητική μεταρρύθμιση στο σύγχρονο περιβάλλον. Μεταρρυθμιστικοί θεσμοί σε τοπικό-αναπτυξιακό πλαίσιο. Ο έλεγχος νομιμότητας επί των κρατικών οργάνων και η εποπτεία νομιμότητας επί των αυτοδιοικούμενων οργανισμών σε όλα τα επίπεδα διοίκησης (σε ειδικότερους τομείς όπως η διαχείριση των οικονομικών, η σύνταξη δημοσίων συμβάσεων και η εκτέλεσή τους, η σύμπραξη του δημοσίου με τον ιδιωτικό τομέα, το οργανωτικό πλαίσιο και η κατανομή αρμοδιοτήτων κ.αλ.). Η ανάλυση των αναπτυξιακών προγραμμάτων σε συνδυασμό με την άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας, ιδίως σε περιφερειακό επίπεδο. Οι επιμέρους πτυχές της διοίκησης προσωπικού, στο επίπεδο των υπηρεσιακών μεταβολών. Η ανάπτυξη επιμέρους θεμάτων ευθύνης του προσωπικού του δημοσίου τομέα.

ΔΙΑΝΕΜΟΜΕΝΟ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

- «Το σύγχρονο θεσμικό πλαίσιο της Ελληνικής Δημόσιας Διοίκησης», Τόμος Β', συγγραφέας: Λάμπρος Π. Μπαμπαλιούτας, 2013, εκδ. Σάκκουλα (Αθήνα - Θεσσαλονίκη)

ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Κωδικός Αριθμός: 700196

Εξάμηνο Σπουδών: Ζ', ΥΕ

Διδάσκοντες: Αιμ. Παπάζογλου - Σπ. Πολυμέρης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Αντικείμενο του μαθήματος είναι η προσέγγιση του τρόπου οργάνωσης και διοίκησης του εκπαιδευτικού μας συστήματος καθώς και η διαπίστωση των ρόλων που επιτελούν στην εκπαιδευτική διαδικασία. Η δομή του εκπαιδευτικού συστήματος.

Στο περιεχόμενο του εντάσσονται τρία μέρη: το πρώτο αναφέρεται στις λειτουργίες της εκπαιδευτικής διοίκησης, στο δεύτερο αναλύεται η έννοια του δημοσίου υπαλλήλου και παραθέτονται στοιχεία για την υπηρεσιακή κατάσταση, τα καθήκοντα και τα δικαιώματα καθώς και τις ευθύνες του διδακτικού προσωπικού και το τρίτο περιλαμβάνει τη διοικητική πρακτική.

Συμπληρωματικά παρουσιάζονται μελέτες περιπτώσεων (case studies) από τυπικά χαρακτηριστικά προβλήματα τα οποία σχετίζονται με τέτοιες υποθέσεις, όπως διοικητική συμπεριφορά, ανθρώπινες σχέσεις και ανάπτυξη γραφειοκρατικών δραστηριοτήτων.

Το μάθημα συμβάλλει στην ανάλυση του διοικητικού φαινομένου, ως αντικείμενου της διοικητικής επιστήμης και στην κατανόηση του τρόπου προσέγγισης του.

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η Δημόσια Εκπαίδευση αποτελεί μέρος της Δημόσιας Διοίκησης είναι προφανής η αναγκαιότητα μελέτης της οργανωτικής και διοικητικής δομής του εκπαιδευτικού μας συστήματος, ως αντιπροσωπευτικού μοντέλου της κρατικής διοίκησης.

ΔΙΑΝΕΜΟΜΕΝΑ-ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΑ

- Οργάνωση και Διοίκηση της Εκπαίδευσης - Συγγραφέας: Χρ. Σαϊτης - Εκδόσεις: Χρ. Σαϊτης, 2002
- Σημειώσεις Μαθήματος

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΧΗ

Κωδικός Αριθμός: 700212

Εξάμηνο Σπουδών: Ζ', ΥΕ

Διδάσκουσα: Ολ. Κλήμη –Καμινάρη

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Αντικείμενο του μαθήματος αποτελεί η νομισματική ένωση και το κόστος και τα οφέλη από την άσκηση κοινής νομισματικής πολιτικής. Συνοπτικά παρουσιάζεται η θεωρία των άριστων νομισματικών περιοχών. Αναφορά γίνεται, επίσης, στην ευρωπαϊκή πορεία προς την οικονομική και νομισματική ένωση και στον σχεδιασμό, τους στόχους και τον ρόλο της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

Τέλος, αναφορά γίνεται στον στόχο της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής της Ε.Ε., που τέθηκε με τη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, και ειδικότερα στην κοινή περιφερειακή και κοινωνική πολιτική της Ε.Ε.

ΔΙΑΝΕΜΟΜΕΝΑ – ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΑ

- De Grauwe, P. (2001), Τα Οικονομικά της Νομισματικής Ένωσης, εκδ. Παπαζήση, Αθήνα.
- Μούσης, Ν. (2015), Ευρωπαϊκή Ένωση. Δίκαιο, Οικονομία, Πολιτικές, 13^η έκδοση, εκδ. Παπαζήση, Αθήνα

ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΣΤΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ

Κωδικός Αριθμός: 700236

Εξάμηνο Σπουδών: Ζ', ΥΕ

Διδάσκουσα: Ευαγ. Μπάλτα

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Αντικείμενο του μαθήματος αποτελεί η σύγχρονη έννοια και προβληματική της διακυβέρνησης στη Δημόσια Διοίκηση, η οποία λειτουργεί ως παράγων άσκησης δημόσιας εξουσίας και λήψης αποφάσεων στις δημόσιες υποθέσεις. Στο πλαίσιο αυτό, εξετάζεται η σχέση της διακυβέρνησης, τόσο κατά τον σχεδιασμό όσο και κατά την υλοποίηση των δημοσίων πολιτικών, με το δημοκρατικό κράτος και τις καταστατικές αρχές που πρέπει να διέπουν αυτό, όπως η αρχή του κοινωνικού κράτους δικαίου, της

διαφάνειας, της ισότητας, της αποδοτικότητας, καθώς και τα κριτήρια αξιολόγησης της «καλής διακυβέρνησης».

Επίσης, αναλύονται τα πεδία εφαρμογής της διακυβέρνησης στη δημόσια διοίκηση, τα οποία συνίστανται κυρίως στη ρύθμιση των αρμοδιοτήτων με σκοπό τη διοικητική αποτελεσματικότητα, τον έλεγχο και την εποπτεία των παρεχόμενων υπηρεσιών, τη διοίκηση του ανθρώπινου κεφαλαίου, τη διαχείριση της πληροφορίας στο πλαίσιο της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, προς ενίσχυση της αποδοτικότητας και μείωσης της γραφειοκρατίας, καθώς και τον προϋπολογισμό και την ευρύτερη παρακολούθηση των δημοσιονομικών μεγεθών.

Τέλος, επιχειρείται η παρουσίαση των επικρατέστερων σύγχρονων μορφών «διακυβέρνησης», όπως είναι, μεταξύ άλλων, η «Χρηστή Διακυβέρνηση» (Good Governance) και το «Νέο Δημόσιο Μάνατζμεντ» (New Public Management), οι οποίες αναγνωρίζονται ως βασικό εργαλείο επίτευξης της διοικητικής μεταρρύθμισης.

ΔΙΑΝΕΜΟΜΕΝΑ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΑ

Σημειώσεις μαθήματος και λοιπό υλικό διανεμόμενο στην τάξη

Η ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΣΤΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ

Κωδικός Αριθμός: 700237

Εξάμηνο Σπουδών: Ζ', ΥΕ

Διδάσκουσα: Φ. Παναγοπούλου

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Σκοπός του μαθήματος είναι η διδασκαλία του νέου νομοθετικού καθεστώτος της προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στη δημόσια διοίκηση. Το μάθημα πραγματεύεται τις εξής ενότητες:

- Η έννοια των προσωπικών δεδομένων και η συνταγματική κατοχύρωση του δικαιώματος προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα
- Το νέο θεσμικό πλαίσιο προστασίας δεδομένων βάσει του Γενικού Κανονισμού Προστασίας Δεδομένων 2016/679/ΕΕ

- Βασικές αρχές προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα
- Οι νομιμοποιητικές βάσεις επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων
- Τα ανανεωμένα δικαιώματα για τους πολίτες και οι ενισχυμένες υποχρεώσεις των υπευθύνων επεξεργασίας
- Η αρχή της διαφάνειας στη δημόσια διοίκηση και η πρόσβαση στα δημόσια έγγραφα
- Τα ανοικτά δεδομένα
- Δημόσιο συμφέρον και προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα
- Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν
- Η ασφάλεια και η εμπιστευτικότητα κατά την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα
- Διαχείριση οικονομικών δεδομένων και φορολογική πολιτική
- Το νέο καθεστώς των κυρώσεων
- Ο θεσμός του υπευθύνου προστασίας δεδομένων στη δημόσια διοίκηση
- Ο θεσμός του μάρτυρα δημοσίου συμφέροντος
- Η διαδικασία συμμόρφωσης της διοίκησης στο νέο νομοθετικό πλαίσιο

Η Ή Ξ Α Μ Η Ν Ο

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ

Από τα οποία επιλέγονται υποχρεωτικά (4)

Προσοχή: Η επιλογή που θα γίνει θα ισχύσει για όλη τη διάρκεια των σπουδών και μέχρι τη λήψη του πτυχίου

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΜΕΓΕΘΥΝΣΗΣ

Κωδικός Αριθμός: 700049

Εξάμηνο Σπουδών: Η΄, ΥΠ

Διδάσκων: Χ. Οικονομίδης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Η διερεύνηση των εννοιών της οικονομικής μεγέθυνσης, της οικονομικής ανάπτυξης και της βιώσιμης ανάπτυξης και των σχέσεών τους με την εκβιομηχάνιση. Η κριτική

ανάλυση του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος (συνολικού ή κατά κεφαλή) ως μέτρου της οικονομικής ανάπτυξης. Το πρόβλημα της μέτρησης του βαθμού της οικονομικής ανάπτυξης. Η εξέταση των παραγόντων που περιορίζουν την οικονομική ανάπτυξη στις διάφορες χώρες. Η συστηματική διερεύνηση της συμβολής της απασχόλησης στην οικονομική ανάπτυξη των χωρών. Η συστηματική διερεύνηση της συμβολής της τεχνολογίας στην οικονομική ανάπτυξη των χωρών. Η αναλυτική διερεύνηση των σχέσεων μεταξύ της ποιότητας της διακυβέρνησης και του επιπέδου της οικονομικής ανάπτυξης.

ΔΙΑΝΕΜΟΜΕΝΟ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

➤ **Πολιτική Οικονομικής Ανάπτυξης: Οικονομική και Θεσμική Προσέγγιση, Δεύτερη Βελτιωμένη Έκδοση – Συγγραφέας: Ι. Βαβούρας – Εκδόσεις: Παπαζήση, Αθήνα, 2016.**

ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΙΣΡΟΩΝ – ΕΚΡΟΩΝ

Κωδικός Αριθμός: 700050

Εξάμηνο Σπουδών: Η', ΥΠ

Διδάσκων: Χ. Οικονομίδης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Το αντικείμενο του μαθήματος είναι η ανάλυση εισροών-εκροών. Καταρχάς περιλαμβάνει τις βασικές σχέσεις του μοντέλου Leontief, την έννοια της αντίστροφης μήτρας, τα ανοικτά και κλειστά μοντέλα, τον χειρισμό των εισαγωγών, και τη μήτρα επενδύσεων.

Επίσης εξετάζεται η διαμόρφωση των τιμών και του κόστους. Ακολουθεί η ανάλυση επιδράσεων της τελικής ζήτησης και συγκεκριμένα οι άμεσοι και οι συνολικοί συντελεστές και οι πολλαπλασιαστές εκροής, εισοδήματος και απασχόλησης.

Επίσης, εξετάζεται πώς διαπιστώνονται οι διαρθρωτικές μεταβολές στην οικονομία, μέσω των κλάδων κλειδιών. Ακολουθώς, περιγράφεται πως από τους πίνακες προσφοράς και χρήσεων προκύπτουν οι συμμετρικοί πίνακες εισροών-εκροών.

Πραγματοποιείται παρουσίαση του δυναμικού υποδείγματος εισροών-εκροών. Τέλος εξετάζονται μια σειρά προεκτάσεις της ανάλυσης εισροών-εκροών όπως ο Πίνακας Κοινωνικής Λογιστικής, οι Ενεργειακοί Πίνακες, οι Περιβαλλοντικοί Πίνακες, οι Περιφερειακοί Πίνακες και ο Πίνακας του Τουρισμού.

ΔΙΑΝΕΜΟΜΕΝΑ – ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΑ

- Εισαγωγή στο σύστημα και την ανάλυση εισροών-εκροών. Συγγραφέας Χ. Οικονομίδης. Εκδόσεις Κριτική 2007.
- Φάκελος (Ανάλυση εισροών- εκροών Συγγραφέας Η.Platt. Μετάφραση Χ. Οικονομίδης)

ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

Κωδικός Αριθμός: 700087

Εξάμηνο Σπουδών: Η', ΥΠ.

Διδάσκων: Μέσω προγράμματος ΕΣΠΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Σκοπός του μαθήματος είναι η παρουσίαση των θεμελιωδών εννοιών και αναλυτικών εργαλείων που αποτελούν το απαραίτητο θεωρητικό υπόβαθρο για την κατανόηση και εφαρμογή των αρχών της Χρηματοοικονομικής Ανάλυσης στη λειτουργία των επιχειρηματικών μονάδων.

Πιο συγκεκριμένα, διδάσκονται οι ακόλουθες βασικές ενότητες :

1. Έννοια και σκοποί της ανάλυσης των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων
2. Ομαδοποίηση των στοιχείων των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων, για υποβοήθηση της ανάλυσής τους
3. Εννοιολογικό περιεχόμενο των όρων των αριθμοδεικτών
4. Εφαρμογές σε δημοσιευμένες Λογιστικές Καταστάσεις Ελληνικών επιχειρήσεων, οι οποίες ακολουθούν υποχρεωτικά είτε τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα, είτε τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης
5. Αριθμοδείκτες Ρευστότητας - Κεφάλαιο Κινήσεως
6. Αριθμοδείκτες Δραστηριότητας, Αποδοτικότητα, Διάρθρωσης Κεφαλαίων – Μόχλευσης, Τύπος DU-PONT
7. Πηγές και Χρήσεις Κεφαλαίου, Πίνακας Ταμειακών Ροών
8. Ανάλυση νεκρού σημείου
9. Επενδυτικοί αριθμοδείκτες

ΔΙΑΝΕΜΟΜΕΝΑ – ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΑ

- Επιλογές Συγγραμμάτων (ΕΥΔΟΞΟΣ)
- Ελεύθερης πρόσβασης (ΠΑΝΔΗΜΟΣ)

[ηλεκτρ. βιβλ.] Α.Αποστόλου (2015) «Ανάλυση Λογιστικών Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων ». Το σύγγραμμα είναι ανοικτής πρόσβασης ,αναπτύχθηκε από το Σύνδεσμο Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών (Σ.Ε.Α.Β.) και ευρίσκεται στην διεύθυνση <http://repository.kallipos.gr/handle/11419/3760>.

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΙΙ

Κωδικός Αριθμός: 700120

Εξάμηνο Σπουδών: Η', ΥΠ

Διδάσκων: Μέσω προγράμματος ΕΣΠΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Σκοπός του μαθήματος αυτού είναι να αναλύσει τα προϊόντα των αγορών χρήματος, κεφαλαίου και παραγώγων, τα χαρακτηριστικά τους και τους κανόνες αποτίμησης τους. Τα Χρηματοοικονομικά Προϊόντα (ΧΠ), αποτελούν βασικά περιουσιακά στοιχεία και μορφές επενδύσεων. Η διδασκαλία επικεντρώνεται στη θεωρία χαρτοφυλακίου (portfolio theory), στη θεωρία κεφαλαιαγοράς (capital market theory) και στην υπόθεση αποτελεσματικών αγορών (efficient market hypothesis). Τέλος, αναλύονται τα Παράγωγα Προϊόντα και πιο συγκεκριμένα, τα Προθεσμιακά Συμβόλαια (forward contracts), τα Συμβόλαια Μελλοντικής Εκπλήρωσης (future contracts), τα Συμβόλαια Δικαιωμάτων Προαίρεσης (option contracts) και οι Συμφωνίες Ανταλλαγής (swaps). Για την καλύτερη κατανόηση και αντιστοιχία των χρηματοοικονομικών εννοιών και θεωριών με την πράξη, επιχειρείται η ανάλυση πραγματικών περιπτώσεων (case studies) της Χρηματοοικονομικής Διοίκησης.

ΔΙΑΝΕΜΟΜΕΝΑ – ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΑ

- Μαλινδρέτου, Β., Σύγχρονα Χρηματοοικονομικά Προϊόντα, Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα 2002
- Λαζαρίδης, Γ., Παπαδόπουλος, Δ., Χρηματοοικονομική Διοίκηση-Ανάλυση Περιπτώσεων (Case Studies) Χρηματοοικονομικής Διοίκησης, Θεσσαλονίκη 2005.
- Σημειώσεις μαθήματος

ΟΙΚΟΝΟΜΕΤΡΙΑ ΙΙ

Κωδικός Αριθμός: 700215

Εξάμηνο Σπουδών: Η', ΥΠ

Διδάσκων: Γρ. Κόρδας

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Σκοπός του μαθήματος είναι είναι η περαιτέρω εμβάθυνση σε Οικονομετρικές μεθόδους ανάλυσης οικονομικών δεδομένων, με έμφαση στις πρακτικές εφαρμογές. Πέρα από την θεωρία του μαθήματος, οι φοιτητές πρέπει να γράψουν μια σύντομη εργασία εκτιμώντας ένα οικονομετρικό υπόδειγμα με πραγματικά στοιχεία.

Α. ΕΚΤΙΜΗΤΕΣ ΜΕΓΙΣΤΗΣ ΠΙΘΑΝΟΦΑΝΕΙΑΣ: Συνέπεια, Ασυμπτotική κατανομή, Έλεγχος Υποθέσεων.

Α. ΤΟ ΔΥΑΔΙΚΟ ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ : Υποδείγματα LOGIT και PROBIT.

Β. ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΩΝ ΜΕΤΑΒΛΗΤΩΝ: Υπόδειγμα TOBIT.

Γ. ΠΟΣΟΣΤΟΜΟΡΙΑΚΗ ΠΑΛΙΝΔΡΟΜΗΣΗ : Quantile Regression.

Ε. ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΕ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ: STATA και R.

ΔΙΑΝΕΜΟΜΕΝΑ – ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΑ

➤ Εισαγωγή στην Οικονομετρία (τόμοι 1 & 2) - Συγγραφέας: Γ. Χρήστου – Εκδόσεις: Gutenberg

➤ Εισαγωγή στην Οικονομετρία – Ασκήσεις - Συγγραφέας: Γ. Χρήστου - Εκδόσεις: Gutenberg

➤

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΙΣ ΔΥΟ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ

Από τα οποία επιλέγονται τρία (3)

ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ

Κωδικός Αριθμός: 700055

Εξάμηνο Σπουδών: Η', ΥΕ

Διδάσκουσα: Ολ. Κλήμη-Καμινάρη

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Αντικείμενο του μαθήματος αποτελεί ο συνεταιριστικός θεσμός, η ιδιαίτερη αυτή μορφή οικονομικής και κοινωνικής οργάνωσης.

Αναλύονται τα βασικά εννοιολογικά στοιχεία του θεσμού και οι συνεταιριστικές αξίες και αρχές που ακολουθεί, οι οποίες και τον διαφοροποιούν από τις συμβατικές επιχειρήσεις, καθώς και η διαπραγματευτική δύναμη την οποία διαθέτει ο συνεταιρισμός, και επισημαίνονται τα πλεονεκτήματα της δραστηριοποίησης των ατόμων μέσω συνεταιρισμών και οι διαφορές των συνεταιρισμών από τις ιδιωτικές επιχειρήσεις.

Επίσης, γίνεται αναφορά στην ιστορική εξέλιξη του θεσμού στην Ελλάδα και διεθνώς, στην δομή της ελληνικής αγροτικής συνεταιριστικής κίνησης, στις κυριότερες δραστηριότητες των συνεταιρισμών, αγροτικών και αστικών, στο συνεταιριστικό management, στη συνεταιριστική νομοθεσία και, τέλος, στην αναγνώριση της σπουδαιότητας του θεσμού από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

.ΔΙΑΝΕΜΟΜΕΝΟ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

➤ Βιώσιμη Συνεταιριστική Οικονομία. Θεωρία και Πρακτική Συγγραφέας: Κων/νος Παπαγεωργίου, Γ' έκδ., Εκδόσεις: Αθ. Σταμούλης, Αθήνα 2015

ΕΙΔΙΚΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ (Διοικητικές Συμβάσεις - Αστική Ευθύνη του Κράτους - Δημόσια Κτήση)

Κωδικός Αριθμός: 700066

Εξάμηνο Σπουδών: Η', ΥΕ

Διδάσκοντες: Χρ. Μουκίου

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

I) Η σύμβαση του διοικητικού δικαίου.

II) Η εξωσυμβατική ευθύνη της δημόσιας διοίκησης. Η αστική ευθύνη του Κράτους, των ΝΠΔΔ και των οργάνων αυτών ένεκα παρανόμων πράξεων. Οι προ του ΕισΝΑΚ ρυθμίσεις. Η ισχύουσα νομοθετική ρύθμιση, (κατά το άρθρο 104 ΕισΝΑΚ, κατά τα άρθρα 105 και 106 ΕισΝΑΚ). Βάσεις της εισαχθείσης νομοθετικής ρυθμίσεως. Ο κύκλος της κατά ΕισΝΑΚ 104 και 71 ΑΚ αστικής ευθύνης. Ο κύκλος της κατά το άρθρο 105 ΕισΝΑΚ αστικής ευθύνης του κράτους, προϋποθέσεις της ευθύνης. Το πρόβλημα της

ευθύνης του Κράτους από την άσκηση δημόσιας εξουσίας. Έκταση της ευθύνης του Κράτους και το πρόβλημα της πλήρους αντικειμενικής ευθύνης του Κράτους. Η αστική ευθύνη του οργάνου του Κράτους (ή των ν.π.δ.δ.), παραγραφή. Η αστική ευθύνη των δημοσίων υπολόγων. Η αστική ευθύνη των μελών της Κυβερνήσεως, των υφυπουργών και των δικαστικών λειτουργών.

III) Δημόσια πράγματα: α) δημόσια κτήση, β) κοινόχρηστα πράγματα, γ) πράγματα εξυπηρετούντα δημοσίους σκοπούς, δ) κυριότητα του ΑΚ και πολεοδομική νομοθεσία.

ΔΙΑΝΕΜΟΜΕΝΑ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΑ

- Διοικητικό Δίκαιο - Συγγραφέας: Δ. Κόρσος – Εκδόσεις: Σάκκουλας, 2005

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΔΙΚΑΙΟΥ

Κωδικός Αριθμός: 700081

Εξάμηνο Σπουδών: Η', ΥΕ

Διδάσκων: Αντ. Χάνος

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Η παράδοση αποτελεί εισαγωγή στη Φιλοσοφία του δικαίου ως κλάδο της πρακτικής φιλοσοφίας και στοχεύει στην εξοικείωση με τα φιλοσοφικά θεμέλια ιδίως του δημοσίου δικαίου. Η ενασχόληση με το ζήτημα της αξίωσης του δικαίου να είναι «δίκαιο» και της θεμελίωσής του (θεωρίες του φυσικού και του ελλόγου δικαίου, θετικιστικές θεωρίες, μεταθετικισμός) αποτελεί ένα από τα κεντρικά ζητήματα της παράδοσης. Επιδιώκεται η γνωριμία με θεωρίες, όπως η αρεταϊκή ηθική, ο φιλελευθερισμός και η ελευθεριοκρατία, ο ωφελισμός και η δεοντοκρατία. Ειδικότερα ζητήματα αποτελούν η σχέση του δικαίου με την ηθική και την πολιτική (και, αντίστοιχα, της Φιλοσοφίας του δικαίου με την ηθική και πολιτική φιλοσοφία), καθώς και η σχέση της Φιλοσοφίας του δικαίου με τη σύγχρονη Θεωρία του δικαίου και την Κοινωνιολογία του δικαίου.

ΔΙΑΝΕΜΟΜΕΝΑ – ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΑ

- Michael Sandel, Δικαιοσύνη. Τι είναι το σωστό;, μετάφρ. Αλ. Κιουπκιολής, Εκδόσεις Πόλις, Αθήνα 2009
- Ιωάννης Στράγγας, Φιλοσοφία του δικαίου, τ. 1, Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα 1999

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Κωδικός Αριθμός: 700092

Εξάμηνο Σπουδών: Η', ΥΕ

Διδάσκων:

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Σκοπός του μαθήματος είναι η παροχή συγκεκριμένων και εξειδικευμένων γνώσεων οι οποίες αφορούν τις σύγχρονες και καινοτόμες θεματικές ενότητες του **μάνατζμεντ** και του **μάρκετινγκ**. Η σύνθεση γνώσεων και η αποτύπωσή τους στην εκπόνηση ενός **επιχειρηματικού σχεδίου (business plan)** αποτελούν βασικές προϋποθέσεις επιτυχίας για μια αποτελεσματικά διοικούμενη οικονομική μονάδα του δημόσιου ή/και του ιδιωτικού τομέα.

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΑ

- Κέφης Β. - Παπαζαχαρίου Π., (2009), Το Επιχειρηματικό Όραμα σε Business Plan, εκδ. Κριτική, Αθήνα
- Κέφης Β., (2005), Ολοκληρωμένο Μάνατζμεντ. Βασικές Αρχές για Σύγχρονες Οικονομικές Μονάδες, εκδ. Κριτική, Αθήνα.

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗ ΕΡΕΥΝΑ

Κωδικός Αριθμός: 700111

Εξάμηνο Σπουδών: Η', ΥΕ

Διδάσκων: Γ. Πετράκος

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Το μάθημα αποτελεί εισαγωγή στην Επιχειρησιακή Έρευνα, τα μεθοδολογικά εργαλεία της και την εφαρμογή τους. Αφορά στη χρήση ποσοτικών μοντέλων και αλγόριθμων με σκοπό την κατανόηση της εφαρμογής τους για την λήψη «ορθών» ή «βέλτιστων» αποφάσεων σε προβλήματα τα οποία παρουσιάζονται στο περιβάλλον ενός οργανισμού ή επιχείρησης σε ζητήματα οργάνωσης, κατανομής πόρων, διοίκησης και στρατηγικής. Παρουσιάζονται και αναλύονται 3 κύριες κατηγορίες μοντέλων: Γραμμικός και Ακέραιος Προγραμματισμός, Ανάλυση και Δέντρα Αποφάσεων, και Λήψη Αποφάσεων με Πολλαπλά Κριτήρια, οι εφαρμογές στους σχετικούς τομείς και η σημασία τους στη λήψη αποφάσεων. Έμφαση δίνεται σε προβλήματα και μελέτες περιπτώσεων που άπτονται της δημόσιας διοίκησης. Εκτός από τις μεθοδολογίες παρουσιάζονται

σχετικές εφαρμογές λογισμικού και η χρήση τους σε Η/Υ και οι φοιτητές έχει την ευκαιρία να εφαρμόσουν τις γνώσεις τους σε ρεαλιστικά προβλήματα και μελέτες περιπτώσεων

ΔΙΑΝΕΜΟΜΕΝΟ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

- Διοικητική Επιστήμη - Λήψη Επιχειρησιακών Αποφάσεων στην Κοινωνία της Πληροφορίας , Συγγραφέας: Γρ. Πραστάκος Εκδόσεις: Σταμούλης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΔΙΚΑΙΟ (ΕΝΩΣΙΑΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ)

Κωδικός Αριθμός: 700113

Εξάμηνο Σπουδών: Η', ΥΕ

Διδάσκων: Δ. Παπαγιάννης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Οι ενωσιακές πολιτικές σε αντιδιαστολή με την εσωτερική αγορά.

Η Κοινή Αγροτική Πολιτική: Βασικές επιλογές της αγροτικής πολιτικής, η ιστορικής της εξέλιξης, η χρηματοδότησή της. Η πολιτική Περιβάλλοντος. Η μεταναστευτική πολιτική.

Το άσυλο και η πολιτική επί των προσφύγων. Η Κοινή Εξωτερική Πολιτική και Πολιτική Ασφαλείας. (Οι στόχοι, τα μέσα, η διαδικασία λήψης των αποφάσεων, οι θεσμικές ρυθμίσεις. Από την ΚΕΠΠΑ στην ΚΕΠΑΑ).

ΔΙΑΝΕΜΟΜΕΝΟ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

- Μ. Παπακωνσταντής, Οι πολιτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης: Εξωτερική, Γεωργική, Μεταναστευτική, εκδ. Σάκκουλα, 2016

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΑ

- Δον. Παπαγιάννης, Ευρωπαϊκό Δίκαιο, 5^η εκδ. Νομική Βιβλιοθήκη, 2016
- Ν. Μούσης, Ευρωπαϊκή Ένωση, Δίκαιο, Οικονομία, Πολιτική, εκδ. Παπαζήσης, 2013

ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ

Κωδικός Αριθμός: 700142

Εξάμηνο Σπουδών: Η', ΥΠ

Υπεύθυνος: Γ. Πετράκος

Η Πρακτική Άσκηση πραγματοποιείται στα πλαίσια του χρηματοδοτούμενου έργου του Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. «Πρακτική Άσκηση Φοιτητών/Σπουδαστών».

ΒΙΟΗΘΙΚΗ ΚΑΙ ΣΥΝΤΑΓΜΑ

Κωδικός Αριθμός: 700172
Εξάμηνο Σπουδών: Η', ΥΕ
Διδάσκουσα: Ι. Κριάρη

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Αντικείμενο του μαθήματος είναι οι εξελίξεις στο χώρο της ιατρικής και της βιολογίας και ο αντίκτυπος τους στις προσωπικές και κοινωνικές σχέσεις και ειδικότερα στην αντίληψη για την άσκηση των θεμελιωδών δικαιωμάτων.

Συγκεκριμένα εξετάζονται:

1. Η νέα συνταγματική διάταξη περί προστασίας της γενετικής ταυτότητας (άρθρο 5 παρ. γ) και η προστασία του ατόμου έναντι βιοατρικών επεμβάσεων και
2. Τα από πλευράς δημοσίου δικαίου προβλήματα που ανακύπτουν λόγω των νέων μεθόδων υποβοηθούμενης τεκνοποίησης και παρουσιάζονται οι νομοθετικές προτάσεις που έχουν διατυπωθεί για την αντιμετώπιση τους στην Ελλάδα και την αλλοδαπή. Περαιτέρω αναπτύσσεται η συνταγματική προβληματική σχετικά με την κλωνοποίηση, τις γονιδιακές θεραπείες, την προστασία των γενετικών δεδομένων και την ελευθερία της έρευνας στο χώρο της γενετικής.

ΔΙΑΝΕΜΟΜΕΝΑ – ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΑ

- Βιοϊατρικές Εξελίξεις και Συνταγματικό Δίκαιο - Συγγραφέας: Ισμ.Κριάρη-Κατράνη, Εκδόσεις: Σάκκουλας Ο.Ε., 1994.
- Γενετική Τεχνολογία και Θεμελιώδη Δικαιώματα - Συγγραφέας: Ισμ. Κριάρη-Κατράνη, Εκδόσεις: Σάκκουλας Ο.Ε., 2000.

ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ

Κωδικός Αριθμός: 700190
Εξάμηνο Σπουδών: Η', ΥΕ
Διδάσκουσα: Αιμ. Παπάζογλου

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Η ανάπτυξη του κράτους Πρόνοιας και των υπηρεσιών υγείας. Βασικά χαρακτηριστικά και ιδιαιτερότητες των συστημάτων υγείας. Το ιδιωτικό, δημόσιο και μικτό σύστημα υγείας. Η δομή, οργάνωση και λειτουργία του συστήματος. Τα τρία επίπεδα περίθαλψης. Οι πόροι του συστήματος και το παραγόμενο προϊόν. (Η ιστορική εξέλιξη του ελληνικού συστήματος υγείας. Τα συστήματα υγείας άλλων χωρών). Οι επιπτώσεις της παγκοσμιοποίησης στην υγεία. Οι υπηρεσίες υγείας στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Η πολιτική υγείας της Ευρωπαϊκής Ένωσης).

ΔΙΑΝΕΜΟΜΕΝΑ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΑ

- Διοίκηση και Οργάνωση Υπηρεσιών Υγείας, Συγγραφέας: Ν. Πολύζος, εκδ. ΚΡΙΤΙΚΗ, 2014
- Οικονομικά της Υγείας – Συγγραφέας: Μ. Χλέτσος - Εκδόσεις: Πατάκη, 2011

ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΘΝΙΚΩΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ

Κωδικός Αριθμός: 700205

Εξάμηνο Σπουδών: Η', ΥΕ

Διδάσκων: Χ. Οικονομίδης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Το αντικείμενο του μαθήματος είναι η Ανάλυση των Εθνικών Λογαριασμών. Καταρχάς εξετάζονται τα γενικά χαρακτηριστικά του συστήματος των Εθνικών Λογαριασμών, οι στατιστικές μονάδες, οι ροές και τα αποθέματα, τα συστήματα των λογαριασμών, και το πλαίσιο των εισροών-εκροών.

Ακολουθεί η ομαδοποίηση των οικονομικών μονάδων, οι θεσμικές μονάδες, οι θεσμικοί τομείς και οι παραγωγικές μονάδες.

Επίσης, οι συναλλαγές σε αγαθά και υπηρεσίες που περιλαμβάνουν την παραγωγή και το προϊόν, την ενδιαμέση κατανάλωση, την τελική κατανάλωση, τις ακαθάριστες επενδύσεις, τις εισαγωγές και εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών.

Ακολούθως, εξετάζονται οι διανεμητικές συναλλαγές οι οποίες περιλαμβάνουν κυρίως τις αμοιβές απασχολούμενων, τους φόρους επί της παραγωγής και των εισαγωγών, τις επιδοτήσεις και το εισόδημα περιουσίας.

Και στο τέλος, εξετάζονται οι χρηματοοικονομικές συναλλαγές, ο ισολογισμός, η αλληλουχία των λογαριασμών για το σύνολο της οικονομίας, οι λογαριασμοί του

υπόλοιπου κόσμου, οι τριμηνιαίοι και περιφερειακοί λογαριασμοί, το σύστημα εισροών-εκροών, οι αριθμοδείκτες τιμών και όγκων, ο πληθυσμός και οι εισροές εργασίας.

ΔΙΑΝΕΜΟΜΕΝΟ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

- Σύστημα Εθνικών Οικονομικών λογαριασμών. Συγγραφείς Θ. Σκούντζος Π. Λίβας. Εκδόσεις Αθ. Σταμούλης. 2000.

ΑΣΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ (Ειδικό Ενοχικό)

Κωδικός Αριθμός: 700218

Εξάμηνο Σπουδών: Η', ΥΕ

Διδάσκοντες: Ελ. Βόγκλης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Τυπολογική κατάταξη συμβάσεων – Μικτές Συμβάσεις – Δάνειο - Δωρεά – Πώληση – Μίσθωση – Σύμβαση έργου – Σύμβαση εργασίας – Σύμβαση Παρακαταθήκης – Εντολή - Καταναλωτική Πίστη – Συμβάσεις Πληρωμών – Factoring – Leasing.

ΔΙΑΝΕΜΟΜΕΝΑ – ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΣΥΓΓΡΑΜΑΤΑ:

- Α. Γεωργιάδης, Εγχειρίδιο ειδικού ενοχικού δικαίου, 2014, ΕΚΔΟΣΕΙΣ: Π.Ν. ΣΑΚΚΟΥΛΑΣ Α.Ε.
- Π. Φίλιος, Ενοχικό δίκαιο Ειδικό μέρος, 2011, ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΣΑΚΚΟΥΛΑ Α.Ε.

ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΚΛΑΔΩΝ

Κωδικός Αριθμός: 700234

Εξάμηνο Σπουδών: Η', ΥΕ

Διδάσκων: Διδάσκων μέσω ΕΣΠΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Στο μάθημα αυτό γίνονται αναφορές αφενός σε επιχειρηματικές ή άλλες ιδιαιτερότητες τριών διαφορετικών και σημαντικών κλάδων της οικονομίας και αφετέρου στη λογιστική παρακολούθηση των ιδιαιτεροτήτων αυτών. Το μάθημα ξεκινά με συνοπτική αναφορά σε γενικές αρχές της λογιστικής, στο ισχύον πλαίσιο λογιστικών κανόνων και στις οικονομικές καταστάσεις των επιχειρήσεων εν γένει.

Ως πρώτος κλάδος παρουσιάζεται η **τραπεζική λογιστική**, όπου οι ιδιαιτερότητες αφορούν κυρίως το συνάλλαγμα και τη συναλλαγματική θέση, την παρακολούθηση χορηγήσεων και καταθέσεων και τέλος την παρακολούθηση των τραπεζικών καταστημάτων αυτοτελώς.

Ως δεύτερος κλάδος παρουσιάζεται η **ξενοδοχειακή λογιστική**, όπου οι ιδιαιτερότητες αφορούν κυρίως την ανέγερση/ επέκταση των μονάδων, παρακολούθηση προκαταβολών και πρακτορείων, δείκτες πληρότητας, μέση τιμή δωματίου και καταχώρηση εσόδων, και τέλος, αποτελέσματα κατά πηγή εσόδων/ δραστηριότητα.

Τέλος, ως τρίτος κλάδος παρουσιάζεται η **ναυτιλιακή λογιστική**, όπου οι ιδιαιτερότητες αφορούν κυρίως κατασκευή πλοίων, λειτουργία με βάση τη σχέση πλοιάρχου (αν είναι ή όχι διαχειριστής), αποτελέσματα ταξιδιού αυτοτελώς και τέλος παρακολούθηση δανείων και συμβάσεων.

Για όλους τους ανωτέρω τρεις κλάδους εξετάζονται και αναλύονται δημοσιευμένες οικονομικές καταστάσεις αντίστοιχων εισηγμένων εταιρειών.

ΔΙΑΝΕΜΟΜΕΝΑ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΑ

- Επιλογές Συγγραμμάτων (ΕΥΔΟΞΟΣ)
- Σημειώσεις (άρθρα, έντυπα φορολογίας και λοιπό υλικό διανεμόμενο στην τάξη)

Η' ΕΞΑΜΗΝΟ

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΘΕΣΜΩΝ

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ

Από τα οποία επιλέγονται τέσσερα (4)

Προσοχή: Η επιλογή που θα γίνει θα ισχύσει για όλη τη διάρκεια των σπουδών και μέχρι τη λήψη του πτυχίου.

ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ

Κωδικός Αριθμός: 700235

Εξάμηνο Σπουδών: Η', ΥΠ

Διδάσκων: Δον. Παπαγιάννης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Ιστορική αναδρομή της ίδρυσης των διεθνών οργανισμών

Προϋποθέσεις ίδρυσης, λειτουργία, λήψη και εφαρμογή των αποφάσεων των διεθνών οργανισμών

Παραδείγματα διεθνών οργανισμών

ΔΙΑΝΕΜΟΜΕΝΟ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

- Ε. Ρούκουνας, Δημόσιο Διεθνές Δίκαιο, Νομική Βιβλιοθήκη, 2011

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΑ

- Π. Νάσκου-Περράκη, Το Δίκαιο των Διεθνών Οργανισμών: Θεσμική Διάσταση, 4^η Έκδοση (2005).
- Αντώνης Μπρεδήμας, Διεθνείς Οργανισμοί: Πανεπιστημιακές Παραδόσεις, Τεύχος Β' (1990)

ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Κωδικός Αριθμός: 700083

Εξάμηνο Σπουδών: Η', ΥΠ

Διδάσκοντες: Π. Παπαδάκη- Ν. Μηλιώνης- Φ. Παναγοπούλου

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Στο μάθημα επιδιώκεται ο συνδυασμός των θεωρητικών γνώσεων στο Δημόσιο Δίκαιο, που έχουν αποκτηθεί από τους φοιτητές κατά τη συνολική φοίτησή τους στο Τμήμα με την εξοικείωση της εφαρμογής του και τη διδασκαλία της δικονομικής του διάστασης. Περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων η περιγραφή και ανάλυση των ουσιαστικών προϋποθέσεων της αιτήσεως ακυρώσεως στο ΣτΕ. Ο θεσμός της αιτήσεως αναιρέσεως στο ΣτΕ. Η λειτουργία και οι αρμοδιότητες του ΑΕΔ (άρθρ. 100 Συντ.). Η διαδικασία ενώπιον του ΑΕΔ. Το Ελεγκτικό Συνέδριο. Το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο. Το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους. Στα πλαίσια του μαθήματος αναλύονται δικαστικές αποφάσεις ελληνικών και ευρωπαϊκών (ιδίως συνταγματικών) δικαστηρίων, δίνονται σχετικά θέματα εργασιών οι οποίες είναι υποχρεωτικές, παρουσιάζονται και συζητούνται από τους φοιτητές σε καθορισμένες παρουσιάσεις εν είδει σεμιναρίου.

ΔΙΑΝΕΜΟΜΕΝΑ- ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΑ

- Δ. Κόρσου, Εισηγήσεις Διοικητικού Δικονομικού Δικαίου, Τόμ. Β', τεύχ. Α'-Β, Εκδόσεις: Αντ. Σάκκουλας, 1986
- Μ. - Ελ. Κόρσου-Παναγοπούλου, Η αίτηση αναιρέσεως ενώπιον του ΣτΕ, Εκδόσεις: Αντ. Σάκκουλας, 1991
- Αθαν. Ράικου, Δικονομικό Εκλογικό Δίκαιο
- Αθαν. Ράικου, Ο έλεγχος του κύρους των βουλευτικών και των ευρωβουλευτικών εκλογών (Συμπληρώματα 1-8, στη βασική έκδοση του Δικονομικού Εκλογικού Δικαίου)
- Ελαμ. Σπηλωτόπουλου, Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου, 2^{ος} τόμος, Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα 2015
- Φίλ. Σπυρόπουλου, Συνταγματικό Δίκαιο, Ι, εκδ. Σάκκουλα 2018

ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΟΛΙΚΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ

Κωδικός Αριθμός: 700159

Εξάμηνο Σπουδών: ΣΤ' (για τη κατεύθυνση Δημόσιας Οικονομικής) και

Η' (για τη κατεύθυνση Δημοσίων Θεσμών), ΥΠ

Διδάσκων: Β. Κέφης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Το μάθημα «**Διοίκηση Ολικής Ποιότητας**» εντάσσεται στο είδος των διοικητικών μαθημάτων με ιδιαίτερη θεμελιακή και διεπιστημονική βάση. Θέτει ως άμεση προτεραιότητα τη προσφορά γνώσεων και υπεύθυνης πληροφόρησης για τις αρχές, τις ιδέες, τις μεθόδους και τις τεχνικές της Ολικής Ποιότητας, στοιχεία τα οποία κάνουν τις σύγχρονες επιχειρηματικές μονάδες περισσότερο ευέλικτες και καινοτόμες (**καινοτομία**: όρος ο οποίος προσεγγίζεται διεξοδικά κατά τη διάρκεια των παραδόσεων). Προϋπόθεση για μια ολοκληρωμένη αποτύπωση του συγκεκριμένου γνωστικού πεδίου είναι η ενδεδειγμένη προσέγγιση των μεθόδων μέτρησης και των πιστοποιητικών (ISO, EMAS, κ.ά) ποιότητας.

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

- Διοίκηση Ολικής Ποιότητας. Θεωρία και Πρότυπα, Συγγραφέας: Β. Κέφης, εκδ. Κριτική, Αθήνα, 2014.

Στις διαλέξεις χρησιμοποιείται επιπλέον εκπαιδευτικό υλικό από την ελληνική και ξένη επιστημονική βιβλιογραφία, από αναγνωρισμένα journals και από πηγές του

Διαδικτύου ενώ επιλύονται case studies (περιπτωσιακές μελέτες) συναφή με το γνωστικό αντικείμενο του μαθήματος.

ΕΛΕΓΧΟΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ (Ευρωπαϊκά και Διεθνή Πρότυπα)

Κωδικός Αριθμός: 700177

Εξάμηνο Σπουδών: Η', ΥΠ.

Διδάσκουσα: Ε. Μπέσιλα-Βήκα

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Το περιεχόμενο του ελέγχου στη σύγχρονη δημόσια διοίκηση. Ο παραδοσιακός έλεγχος νομιμότητας. Ο έλεγχος ποιότητας των υπηρεσιών, ο οποίος λειτουργεί συμπληρωματικά προς τον έλεγχο νομιμότητας. Εξέταση των νέων μέτρων Κοινωνικού και Διοικητικού ελέγχου στη χώρα μας σε κεντρικό επίπεδο.

Η καταπολέμηση της διαφθοράς και της κακοδιοίκησης από τα ελεγκτικά σώματα.

Η καταπολέμηση της Διαφθοράς και της Κακοδιοίκησης στα πλαίσια του Συμβουλίου της Ευρώπης και των Διεθνών Συμβάσεων.

Τα Σώματα Επιθεωρητών-Ελεγκτών στη Γαλλία. Τα Ελεγκτικά Σώματα της Ελληνικής Δημόσιας Διοίκησης (ΣΕΕΔΔ, ΣΕΥΥΠ, ΣΕΕΥΜΕ, ΕΥΕΠ, ΣΕΔΕ, ΣΕΠΕ, ΥΠΕΕ).

Ο Γενικός Επιθεωρητής Δημόσιας Διοίκησης. Συντονιστικό Όργανο Επιθεώρησης και Ελέγχου. Οι Επιθεωρητές Ελεγκτές Δημόσιας Διοίκησης. Νομοθεσία του Σώματος Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης και του Σώματος Επιθεωρητών Ελεγκτών

Δημόσιας Διοίκησης

ΔΙΑΝΕΜΟΜΕΝΟ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

➤ Έλεγχος Διοίκησης, τόμος Β, Συγγραφέας: Ε. Μπέσιλα-Μακρίδη, Εκδόσεις: Σάκκουλα, Αθήνα - Θεσ/νίκη 2006

ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

Κωδικός Αριθμός: 700206

Εξάμηνο Σπουδών: Η', ΥΠ

Διδάσκουσα: Δ. Αναγνώστου

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Το μάθημα αυτό αφορά ειδικά θέματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Το περιεχόμενου του μαθήματος για το έτος 2016-17 εστιάζει στη μελέτη των ανθρωπίνων δικαιωμάτων ως ένα πλαίσιο κοινωνικής και πολιτικής δράσης στις σύνθετες και πολυ-εθνικές κοινωνίες της Ευρώπης. Δίνει ιδιαίτερη έμφαση στις διεκδικήσεις ατόμων που προέρχονται από διαφορετικές, ευάλωτες ή περιθωριοποιημένες κοινωνικές ομάδες. Η θεωρητική του αφετηρία είναι η ιδέα ότι τα ανθρώπινα δικαιώματα παρέχουν ένα αξιακό πλαίσιο, νόρμες και κανόνες, τους οποίους οι ομάδες αυτές κινητοποιούν προκειμένου να διεκδικήσουν ισότιμη συμμετοχή και αναγνώριση στις ευρωπαϊκές κοινωνίες. Το πρώτο μέρος του μαθήματος εξετάζει το σχετικό νομικό και θεσμικό πλαίσιο προστασίας τους στην Ευρώπη με ιδιαίτερη έμφαση στην αρχή της ισότητας και στην απαγόρευση των διακρίσεων. Επίσης εξετάζει την ενεργοποίηση της κοινωνίας των πολιτών, το ρόλο των δικαστηρίων και των διεθνών οργανισμών, καθώς και τις σχετικές πολιτικές που υιοθετούν τα κράτη. Το δεύτερο μέρος του μαθήματος εστιάζει σε περιπτώσεις μελέτης όπως οι διεκδικήσεις δικαιωμάτων για την ισότητα των φύλων, τη θρησκευτική ελευθερία, την ισότητα στη βάση της φυλής ή εθνικής καταγωγής, τους μετανάστες και τους αιτούντες άσυλο, καθώς και τα άτομα διαφορετικού γενετήσιου προσανατολισμού. Η προσέγγιση του μαθήματος είναι διεπιστημονική και αντλεί από την πολιτική επιστήμη, τη νομική και την κοινωνιολογία.

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

Η ύλη του μαθήματος περιλαμβάνει συλλογή άρθρων, σημειώσεων και νομολογία του ΕΔΑΔ, τα οποία αναρτώνται στην ηλεκτρονική πλατφόρμα e-class

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟ

Κωδικός Αριθμός: 700213

Εξάμηνο Σπουδών: Η', ΥΠ

Διδάσκοντες: Ισμ.Κριάρη- Αντ. Χάνος

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Το μάθημα διερευνά τη σχέση δικαίου και τεχνολογίας, ιδίως στη σύγχρονη κοινωνία της πληροφορίας και της τεχνολογικής διακινδύνευσης. Σε ένα πρώτο, γενικό μέρος εξετάζεται η αλληλεπίδραση δικαίου και τεχνικής υπό τη μορφή, αφενός, της δικαιοκής τεχνικής και, αφετέρου, του δικαίου της τεχνικής. Σε εμβάθυνση της δεύτερης αυτής μορφής και με αναφορά σε ζητήματα, όπως ο ρόλος της απόδειξης του αιτιώδους

συνδέσμου στον καταλογισμό τεχνολογικών ζημιών, η διαδικασία τυποποίησης και πιστοποίησης τεχνολογικών εφαρμογών, η αποτίμηση τεχνολογίας και άλλα ζητήματα προπάντων συνταγματικού, διοικητικού και κοινοτικού δικαίου αναλύονται πτυχές του διττού χαρακτήρα του δικαίου (α) ως μηχανισμού, που καθιστά κανονιστικά δυνατή την ανάπτυξη και διάδοση της τεχνολογίας, και (β) ως μηχανισμού διαχείρισης και πρόληψης τεχνολογικών διακινδυνεύσεων. Το δεύτερο, ειδικό μέρος ασχολείται με ζητήματα θέσης και εφαρμογής του δικαίου στα πεδία της σχέσης του με τις τεχνολογίες πληροφόρησης και επικοινωνίας και με τη βιοτεχνολογία και βιοϊατρική. Εδώ δίνεται η δυνατότητα ανάληψης και παρουσίασης από τους φοιτητές εργασιών με ειδικότερα θέματα, που επιλέγονται από έναν ευρύ κατάλογο.

ΔΙΑΝΕΜΟΜΕΝΟ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

Ισμήνη Κριάρη – Κατράνη, Τεχνολογία και Κοινοβούλιο. Ο θεσμικός ρόλος και το έργο των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών και των Γραφείων Αποτίμησης Τεχνολογίας, Εκδόσεις Σάκκουλα (Αθήνα – Θεσσαλονίκη) 2001

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΙΣ ΔΥΟ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ

Από τα οποία επιλέγονται τρία(3)

ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ

Κωδικός Αριθμός: 700055

Εξάμηνο Σπουδών: Η', ΥΕ

Διδάσκουσα: Ολ. Κλήμη-Καμινάρη

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Αντικείμενο του μαθήματος αποτελεί ο συνεταιριστικός θεσμός, η ιδιαίτερη αυτή μορφή οικονομικής και κοινωνικής οργάνωσης.

Αναλύονται τα βασικά εννοιολογικά στοιχεία του θεσμού και οι συνεταιριστικές αξίες και αρχές που ακολουθεί, οι οποίες και τον διαφοροποιούν από τις συμβατικές επιχειρήσεις, καθώς και η διαπραγματευτική δύναμη την οποία διαθέτει ο συνεταιρισμός, και επισημαίνονται τα πλεονεκτήματα της δραστηριοποίησης των ατόμων μέσω συνεταιρισμών και οι διαφορές των συνεταιρισμών από τις ιδιωτικές επιχειρήσεις.

Επίσης, γίνεται αναφορά στην ιστορική εξέλιξη του θεσμού στην Ελλάδα και διεθνώς, στην δομή της ελληνικής αγροτικής συνεταιριστικής κίνησης, στις κυριότερες

δραστηριότητες των συνεταιρισμών, αγροτικών και αστικών, στο συνεταιριστικό management, στη συνεταιριστική νομοθεσία και, τέλος, στην αναγνώριση της σπουδαιότητας του θεσμού από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΙΑΝΕΜΟΜΕΝΟ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

➤ Βιώσιμη Συνεταιριστική Οικονομία. Θεωρία και Πρακτική Συγγραφέας: Κων/νος Παπαγεωργίου, Γ' έκδ., Εκδόσεις: Αθ. Σταμούλης, Αθήνα 2015

ΕΙΔΙΚΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ (Διοικητικές Συμβάσεις - Αστική Ευθύνη του Κράτους - Δημόσια Κτήση)

Κωδικός Αριθμός: 700066

Εξάμηνο Σπουδών: Η', ΥΕ

Διδάσκουσα: Χρ. Μουκίου

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

I) Η σύμβαση του διοικητικού δικαίου.

II) Η εξωσυμβατική ευθύνη της δημόσιας διοίκησης. Η αστική ευθύνη του Κράτους, των ΝΠΔΔ και των οργάνων αυτών ένεκα παρανόμων πράξεων. Οι προ του ΕισΝΑΚ ρυθμίσεις. Η ισχύουσα νομοθετική ρύθμιση, (κατά το άρθρο 104 ΕισΝΑΚ, κατά τα άρθρα 105 και 106 ΕισΝΑΚ). Βάσεις της εισαχθείσης νομοθετικής ρυθμίσεως. Ο κύκλος της κατά ΕισΝΑΚ 104 και 71 ΑΚ αστικής ευθύνης. Ο κύκλος της κατά το άρθρο 105 ΕισΝΑΚ αστικής ευθύνης του κράτους, προϋποθέσεις της ευθύνης. Το πρόβλημα της ευθύνης του Κράτους από την άσκηση δημόσιας εξουσίας. Έκταση της ευθύνης του Κράτους και το πρόβλημα της πλήρους αντικειμενικής ευθύνης του Κράτους. Η αστική ευθύνη του οργάνου του Κράτους (ή των ν.π.δ.δ.), παραγραφή. Η αστική ευθύνη των δημοσίων υπολόγων. Η αστική ευθύνη των μελών της Κυβερνήσεως, των υφυπουργών και των δικαστικών λειτουργών.

III) Δημόσια πράγματα: α) δημόσια κτήση, β) κοινόχρηστα πράγματα, γ) πράγματα εξυπηρετούντα δημοσίους σκοπούς, δ) κυριότητα του ΑΚ και πολεοδομική νομοθεσία.

ΔΙΑΝΕΜΟΜΕΝΑ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΑ

➤ Διοικητικό Δίκαιο - Συγγραφέας: Δ. Κόρσος – Εκδόσεις: Σάκκουλας, 2005

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΔΙΚΑΙΟΥ

Κωδικός Αριθμός: 700081
Εξάμηνο Σπουδών: Η', ΥΕ
Διδάσκων: Αντ. Χάνος

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Η παράδοση αποτελεί εισαγωγή στη Φιλοσοφία του δικαίου ως κλάδο της πρακτικής φιλοσοφίας και στοχεύει στην εξοικείωση με τα φιλοσοφικά θεμέλια ιδίως του δημοσίου δικαίου. Η ενασχόληση με το ζήτημα της αξίωσης του δικαίου να είναι «δίκαιο» και της θεμελίωσής του (θεωρίες του φυσικού και του ελλόγου δικαίου, θετικιστικές θεωρίες, μεταθετικισμός) αποτελεί ένα από τα κεντρικά ζητήματα της παράδοσης. Επιδιώκεται η γνωριμία με θεωρίες, όπως η αρεταϊκή ηθική, ο φιλελευθερισμός και η ελευθεριοκρατία, ο ωφελιμισμός και η δεοντοκρατία. Ειδικότερα ζητήματα αποτελούν η σχέση του δικαίου με την ηθική και την πολιτική (και, αντίστοιχα, της Φιλοσοφίας του δικαίου με την ηθική και πολιτική φιλοσοφία), καθώς και η σχέση της Φιλοσοφίας του δικαίου με τη σύγχρονη Θεωρία του δικαίου και την Κοινωνιολογία του δικαίου.

ΔΙΑΝΕΜΟΜΕΝΑ – ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΑ

- Michael Sandel, Δικαιοσύνη. Τι είναι το σωστό;, μετάφρ. Αλ. Κιουπκιολής, Εκδόσεις Πόλις, Αθήνα 2009
- Ιωάννης Στράγγας, Φιλοσοφία του δικαίου, τ. 1, Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα 1999

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Κωδικός Αριθμός: 700092
Εξάμηνο Σπουδών: Η', ΥΕ
Διδάσκων: ΕΣΠΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Σκοπός του μαθήματος είναι η παροχή συγκεκριμένων και εξειδικευμένων γνώσεων οι οποίες αφορούν τις σύγχρονες και καινοτόμες θεματικές ενότητες του **μάρκετινγκ** και του **μάρκετινγκ**. Η σύνθεση γνώσεων και η αποτύπωσή τους στην εκπόνηση ενός **επιχειρηματικού σχεδίου (business plan)** αποτελούν βασικές προϋποθέσεις επιτυχίας για μια αποτελεσματικά διοικούμενη οικονομική μονάδα του δημόσιου ή/και του ιδιωτικού τομέα.

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΑ

- Κέφης Β. - Παπαζαχαρίου Π., (2009), Το Επιχειρηματικό Όραμα σε Business Plan, εκδ. Κριτική, Αθήνα
- Κέφης Β., (2005), Ολοκληρωμένο Μάνατζμεντ. Βασικές Αρχές για Σύγχρονες Οικονομικές Μονάδες, εκδ. Κριτική, Αθήνα.

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗ ΕΡΕΥΝΑ

Κωδικός Αριθμός: 700111

Εξάμηνο Σπουδών: Η', ΥΕ

Διδάσκων: Γ. Πετράκος

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Το μάθημα αποτελεί εισαγωγή στην Επιχειρησιακή Έρευνα, τα μεθοδολογικά εργαλεία της και την εφαρμογή τους. Αφορά στη χρήση ποσοτικών μοντέλων και αλγόριθμων με σκοπό την κατανόηση της εφαρμογής τους για την λήψη «ορθών» ή «βέλτιστων» αποφάσεων σε προβλήματα τα οποία παρουσιάζονται στο περιβάλλον ενός οργανισμού ή επιχείρησης σε ζητήματα οργάνωσης, κατανομής πόρων, διοίκησης και στρατηγικής. Παρουσιάζονται και αναλύονται 3 κύριες κατηγορίες μοντέλων: Γραμμικός και Ακέραιος Προγραμματισμός, Ανάλυση και Δέντρα Αποφάσεων, και Λήψη Αποφάσεων με Πολλαπλά Κριτήρια, οι εφαρμογές στους σχετικούς τομείς και η σημασία τους στη λήψη αποφάσεων. Έμφαση δίνεται σε προβλήματα και μελέτες περιπτώσεων που άπτονται της δημόσιας διοίκησης. Εκτός από τις μεθοδολογίες παρουσιάζονται σχετικές εφαρμογές λογισμικού και η χρήση τους σε Η/Υ και οι φοιτητές έχει την ευκαιρία να εφαρμόσουν τις γνώσεις τους σε ρεαλιστικά προβλήματα και μελέτες περιπτώσεων

ΔΙΑΝΕΜΟΜΕΝΟ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

- Διοικητική Επιστήμη - Λήψη Επιχειρησιακών Αποφάσεων στην Κοινωνία της Πληροφορίας, Συγγραφέας: Γρ. Πραστάκος Εκδόσεις: Σταμούλης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΔΙΚΑΙΟ (ΕΝΩΣΙΑΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ)

Κωδικός Αριθμός: 700113

Εξάμηνο Σπουδών: Η', ΥΕ

Διδάσκων: Δ. Παπαγιάννης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Οι ενωσιακές πολιτικές σε αντιδιαστολή με την εσωτερική αγορά.

Η Κοινή Αγροτική Πολιτική: Βασικές επιλογές της αγροτικής πολιτικής, η ιστορικής της εξέλιξη, η χρηματοδότησή της - Η πολιτική Περιβάλλοντος - Η μεταναστευτική πολιτική-Το άσυλο και η πολιτική επί των προσφύγων - Η Κοινή Εξωτερική Πολιτική και Πολιτική Ασφαλείας. (Οι στόχοι, τα μέσα, η διαδικασία λήψης των αποφάσεων, οι θεσμικές ρυθμίσεις. Από την ΚΕΠΠΑ στην ΚΕΠΑΑ).

ΔΙΑΝΕΜΟΜΕΝΟ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

➤ Μ. Παπακωνσταντής, Οι πολιτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης: Εξωτερική, Γεωργική, Μεταναστευτική, εκδ. Σάκκουλα, 2016

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΑ

➤ Δον. Παπαγιάννης, Ευρωπαϊκό Δίκαιο, 5^η εκδ. Νομική Βιβλιοθήκη, 2016

➤ Ν. Μούσης, Ευρωπαϊκή Ένωση, Δίκαιο, Οικονομία, Πολιτική, εκδ. Παπαζήσης, 2013

ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ

Κωδικός Αριθμός: 700142

Εξάμηνο Σπουδών: Η', ΥΠ

Υπεύθυνος: Γ. Πετράκος

Η Πρακτική Άσκηση πραγματοποιείται στα πλαίσια του χρηματοδοτούμενου έργου του Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. - ΕΣΠΑ «Πρακτική Άσκηση Φοιτητών/Σπουδαστών».

ΒΙΟΗΘΙΚΗ ΚΑΙ ΣΥΝΤΑΓΜΑ

Κωδικός Αριθμός: 700172

Εξάμηνο Σπουδών: Η', ΥΕ

Διδάσκουσα: Ι. Κριάρη

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Αντικείμενο του μαθήματος είναι οι εξελίξεις στο χώρο της ιατρικής και της βιολογίας και ο αντίκτυπος τους στις προσωπικές και κοινωνικές σχέσεις και ειδικότερα στην αντίληψη για την άσκηση των θεμελιωδών δικαιωμάτων.

Συγκεκριμένα εξετάζονται:

3. Η νέα συνταγματική διάταξη περί προστασίας της γενετικής ταυτότητας (άρθρο 5 παρ. γ) και η προστασία του ατόμου έναντι βιοατρικών επεμβάσεων και
4. Τα από πλευράς δημοσίου δικαίου προβλήματα που ανακύπτουν λόγω των νέων μεθόδων υποβοηθούμενης τεκνοποίησης και παρουσιάζονται οι νομοθετικές προτάσεις που έχουν διατυπωθεί για την αντιμετώπιση τους στην Ελλάδα και την αλλοδαπή. Περαιτέρω αναπτύσσεται η συνταγματική προβληματική σχετικά με την κλωνοποίηση, τις γονιδιακές θεραπείες, την προστασία των γενετικών δεδομένων και την ελευθερία της έρευνας στο χώρο της γενετικής.

ΔΙΑΝΕΜΟΜΕΝΑ – ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΑ

- Βιοϊατρικές Εξελίξεις και Συνταγματικό Δίκαιο - Συγγραφέας: Ισμ.Κριάρη-Κατράνη, Εκδόσεις: Σάκκουλας Ο.Ε., 1994.
- Γενετική Τεχνολογία και Θεμελιώδη Δικαιώματα - Συγγραφέας: Ισμ. Κριάρη-Κατράνη, Εκδόσεις: Σάκκουλας Ο.Ε., 2000.

ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ

Κωδικός Αριθμός: 700190

Εξάμηνο Σπουδών: Η', ΥΕ

Διδάσκουσα: Αιμ. Παπάζογλου

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Η ανάπτυξη του κράτους Πρόνοιας και των υπηρεσιών υγείας. Βασικά χαρακτηριστικά και ιδιαιτερότητες των συστημάτων υγείας. Το ιδιωτικό, δημόσιο και μικτό σύστημα υγείας. Η δομή, οργάνωση και λειτουργία του συστήματος. Τα τρία επίπεδα περίθαλψης. Οι πόροι του συστήματος και το παραγόμενο προϊόν. (Η ιστορική εξέλιξη του ελληνικού συστήματος υγείας. Τα συστήματα υγείας άλλων χωρών). Οι επιπτώσεις της παγκοσμιοποίησης στην υγεία. Οι υπηρεσίες υγείας στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Η πολιτική υγείας της Ευρωπαϊκής Ένωσης).

ΔΙΑΝΕΜΟΜΕΝΑ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΑ

- Διοίκηση και Οργάνωση Υπηρεσιών Υγείας, Συγγραφέας: Ν. Πολύζος, εκδ. ΚΡΙΤΙΚΗ, 2014
- Οικονομικά της Υγείας – Συγγραφέας: Μ, Χλέτσος - Εκδόσεις: Πατάκη, 2011

ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΘΝΙΚΩΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ

Κωδικός Αριθμός: 700205

Εξάμηνο Σπουδών: Η', ΥΕ

Διδάσκων: Χ. Οικονομίδης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Το αντικείμενο του μαθήματος είναι η Ανάλυση των Εθνικών Λογαριασμών. Καταρχάς εξετάζονται τα γενικά χαρακτηριστικά του συστήματος των Εθνικών Λογαριασμών, οι στατιστικές μονάδες, οι ροές και τα αποθέματα, τα συστήματα των λογαριασμών, και το πλαίσιο των εισροών-εκροών.

Ακολουθεί η ομαδοποίηση των οικονομικών μονάδων, οι θεσμικές μονάδες, οι θεσμικοί τομείς και οι παραγωγικές μονάδες.

Επίσης, οι συναλλαγές σε αγαθά και υπηρεσίες που περιλαμβάνουν την παραγωγή και το προϊόν, την ενδιαμέση κατανάλωση, την τελική κατανάλωση, τις ακαθάριστες επενδύσεις, τις εισαγωγές και εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών.

Ακολουθώντας, εξετάζονται οι διανεμητικές συναλλαγές οι οποίες περιλαμβάνουν κυρίως τις αμοιβές απασχολούμενων, τους φόρους επί της παραγωγής και των εισαγωγών, τις επιδοτήσεις και το εισόδημα περιουσίας.

Και στο τέλος, εξετάζονται οι χρηματοοικονομικές συναλλαγές, ο ισολογισμός, η αλληλουχία των λογαριασμών για το σύνολο της οικονομίας, οι λογαριασμοί του υπόλοιπου κόσμου, οι τριμηνιαίοι και περιφερειακοί λογαριασμοί, το σύστημα εισροών-εκροών, οι αριθμοδείκτες τιμών και όγκων, ο πληθυσμός και οι εισροές εργασίας.

ΔΙΑΝΕΜΟΜΕΝΟ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

➤ Σύστημα Εθνικών Οικονομικών λογαριασμών. Συγγραφείς Θ. Σκούντζος Π. Λίβας. Εκδόσεις Αθ. Σταμούλης. 2000.

ΑΣΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ (Ειδικό Ενοχικό)

Κωδικός Αριθμός: 700218

Εξάμηνο Σπουδών: Η', ΥΕ

Διδάσκοντες: Ελ. Βόγκλης- Χρ. Χριστοπούλου

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Τυπολογική κατάταξη συμβάσεων – Μικτές Συμβάσεις – Δάνειο - Δωρεά – Πώληση – Μίσθωση – Σύμβαση έργου – Σύμβαση εργασίας – Σύμβαση Παρακαταθήκης – Εντολή - Καταναλωτική Πίστη – Συμβάσεις Πληρωμών – Factoring – Leasing.

ΔΙΑΝΕΜΟΜΕΝΑ – ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΣΥΓΓΡΑΜΑΤΑ:

- Α. Γεωργιάδης, Εγχειρίδιο ειδικού ενοχικού δικαίου, 2014, ΕΚΔΟΣΕΙΣ: Π.Ν. ΣΑΚΚΟΥΛΑΣ Α.Ε.
- Π. Φίλιος, Ενοχικό δίκαιο Ειδικό μέρος, 2011, ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΣΑΚΚΟΥΛΑ Α.Ε.

ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΚΛΑΔΩΝ

Κωδικός Αριθμός: 700234

Εξάμηνο Σπουδών: Η', ΥΕ

Διδάσκων : Διδάσκων μέσω ΕΣΠΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Στο μάθημα αυτό γίνονται αναφορές αφενός σε επιχειρηματικές ή άλλες ιδιαιτερότητες τριών διαφορετικών και σημαντικών κλάδων της οικονομίας και αφετέρου στη λογιστική παρακολούθηση των ιδιαιτεροτήτων αυτών. Το μάθημα ξεκινά με συνοπτική αναφορά σε γενικές αρχές της λογιστικής, στο ισχύον πλαίσιο λογιστικών κανόνων και στις οικονομικές καταστάσεις των επιχειρήσεων εν γένει. Ως πρώτος κλάδος παρουσιάζεται η **τραπεζική λογιστική**, όπου οι ιδιαιτερότητες αφορούν κυρίως το συνάλλαγμα και τη συναλλαγματική θέση, την παρακολούθηση χορηγήσεων και καταθέσεων και τέλος την παρακολούθηση των τραπεζικών καταστημάτων αυτοτελώς.

Ως δεύτερος κλάδος παρουσιάζεται η **ξενοδοχειακή λογιστική**, όπου οι ιδιαιτερότητες αφορούν κυρίως την ανέγερση/ επέκταση των μονάδων, παρακολούθηση προκαταβολών και πρακτορείων, δείκτες πληρότητας, μέση τιμή δωματίου και καταχώρηση εσόδων, και τέλος, αποτελέσματα κατά πηγή εσόδων/ δραστηριότητα.

Τέλος, ως τρίτος κλάδος παρουσιάζεται η **ναυτιλιακή λογιστική**, όπου οι ιδιαιτερότητες αφορούν κυρίως κατασκευή πλοίων, λειτουργία με βάση τη σχέση πλοιάρχου (αν είναι ή όχι διαχειριστής), αποτελέσματα ταξιδιού αυτοτελώς και τέλος παρακολούθηση δανείων και συμβάσεων.

Για όλους τους ανωτέρω τρεις κλάδους εξετάζονται και αναλύονται δημοσιευμένες οικονομικές καταστάσεις αντίστοιχων εισηγμένων εταιρειών.

ΔΙΑΝΕΜΟΜΕΝΑ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΑ

- Επιλογές Συγγραμμάτων (ΕΥΔΟΞΟΣ)
- Σημειώσεις (άρθρα, έντυπα φορολογίας και λοιπό υλικό διανεμόμενο στην τάξη)

8. Πρακτική Άσκηση

Με απόφαση του ΥΠΕΠΘ έχει εγκριθεί η Πρακτική Άσκηση για τους φοιτητές του Παντείου από το έτος 2007-2008 και συνεχίζεται έως σήμερα.

Το εν λόγω πρόγραμμα προβλέπει για το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης την πρακτική άσκηση ορισμένου αριθμού φοιτητών του σε φορείς του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα (Βουλή των Ελλήνων, Υπουργεία, Ανεξάρτητες Αρχές, Δικαστήρια, Ευρωπαϊκοί Θεσμοί, Νομαρχίες, Δήμοι, Τράπεζα της Ελλάδος, ΕΚΚΕ, ΚΕΠΕ, ΕΡΤ, ΟΣΕ, ΕΛΤΑ κ.λπ).

Στόχος του Προγράμματος είναι να προσφέρει στους φοιτητές του Τμήματος τη δυνατότητα να αποκτήσουν πολύτιμη και άμεση πρακτική εμπειρία αξιοποιώντας ταυτόχρονα τις γνώσεις που έχουν αποκτήσει κατά τη διάρκεια των σπουδών τους. Κατ' αυτό τον τρόπο επιδιώκεται να διευκολυνθεί η επαγγελματική αποκατάσταση των φοιτητών και να συνδεθεί το Τμήμα με την αγορά εργασίας γενικότερα .

Κάθε σειρά διαρκεί δύο μήνες ανά εξάμηνο.

III. ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΑ

1. Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών

1.1 Περιγραφή

Στο Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης θεσμοθετήθηκε και άρχισε να λειτουργεί το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) «Δημόσια Διοίκηση» από το ακαδημαϊκό έτος 2004-05. Από το ακαδημαϊκό έτος 2018-19 λειτουργεί το Π. Μ. Σ. «Νομική και Διοικητική Επιστήμη» (ΦΕΚ **ΦΕΚ 2704/ Β΄/ 9-7-2018**) το οποίο έχει τρεις κατευθύνσεις (Εθνικής και Ενωσιακής Διοίκησης, Διοικητικής Επιστήμης και Δημόσιου Μάνατζμεντ και Δικαίου, Τεχνολογίας και Οικονομίας). Παράλληλα

συνεχίζεται η λειτουργία των κατευθύνσεων Οικονομικής Επιστήμης και Ελεγκτικής και Φορολογίας του ΠΜΣ «Δημόσια Διοίκηση», έως ότου λήξει κανονικά το Πρόγραμμα και περατώσουν τις σπουδές τους οι εγγεγραμμένοι σε αυτό μεταπτυχιακοί φοιτητές. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές που έχουν εισαχθεί έως το ακαδημαϊκό έτος 2017-2018 και δεν έχουν ολοκληρώσει ακόμα τον κύκλο της φοίτησής τους, περατώνουν επιτυχώς τις σπουδές τους στο Π.Μ.Σ. «Δημόσια Διοίκηση» και αποκτούν Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης (Μ.Δ.Ε.) στη «Δημόσια Διοίκηση» στις κατευθύνσεις Εθνικής και Ενωσιακής Διοίκησης, Διοικητικής Επιστήμης και Δημόσιου Μάνατζμεντ και Δικαίου, Τεχνολογίας και Οικονομίας, σύμφωνα με τον Κανονισμό των Μεταπτυχιακών του ΠΜΣ «Δημόσια Διοίκηση», που εξακολουθεί να ισχύει για αυτούς. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές του ΠΜΣ «Νομική και Διοικητική Επιστήμη», λαμβάνουν Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης στη «Νομική και Διοικητική Επιστήμη», σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία και τον Κανονισμό του ΠΜΣ. Οι κάτοχοι Μεταπτυχιακού Διπλώματος έχουν, εκτός των άλλων και τη δυνατότητα να προχωρήσουν σε εκπόνηση Διδακτορικής Διατριβής σύμφωνα με τον Κανονισμό Διδακτορικών, όπως αυτός παρατίθεται στον παρόντα οδηγό (βλ. Τμήμα 2 του Μέρους αυτού)

Τα Προγράμματα με τις επιμέρους κατευθύνσεις τους επιδιώκουν:

- Την εξειδίκευση και υψηλή κατάρτιση πτυχιούχων σε αντικείμενα, θεματικές ενότητες ή επιστημονικούς κλάδους της Δημόσιας Διοίκησης και ειδικότερα στα θέματα των κατευθύνσεών του
- Την εξοικείωσή τους με την ερευνητική μεθοδολογία για την έρευνα και συγγραφή, καθώς και με τη σύγχρονη έρευνα σε επιστημονικά αντικείμενα, τα οποία καλλιεργούνται σε αντίστοιχα πανεπιστήμια και ιδρύματα στην Ελλάδα και το εξωτερικό.
- Την υποστήριξη των σπουδών και της έρευνας των μεταπτυχιακών φοιτητών που αποβλέπουν στην εκπόνηση διδακτορικής διατριβής, συναφούς με γνωστικά αντικείμενα που εντάσσονται σε διδακτικούς και ερευνητικούς προσανατολισμούς του Τμήματος καθώς και των Ερευνητικών Κέντρων ή Ιδρυμάτων που συνδέονται με αυτά.

Για την απονομή του Μ.Δ.Ε. απαιτούνται: α) παρακολούθηση και επιτυχής εξέταση σε όλα τα μαθήματα της κατεύθυνσης και β) εκπόνηση Διπλωματική Εργασίας και επιτυχής εξέταση σε αυτή.

Ο αριθμός των εισακτέων ορίζεται από τον Κανονισμό του αντίστοιχου ΠΜΣ. Καθ' υπέρβαση του αριθμού αυτού γίνονται δεκτοί υπότροφοι του ΙΚΥ, οι οποίοι πληρούν τους όρους και τις προϋποθέσεις εγγραφής, σε ποσοστό 10%, και υποψήφιοι διδάκτορες του Τμήματος οι οποίοι εκπονούν διδακτορική διατριβή σε γνωστικό αντικείμενο σχετικό με την κατεύθυνση.

1.2 ΠΜΣ «Νομική και Διοικητική Επιστήμη»

Κανονισμός λειτουργίας (ΦΕΚ2704/ Β' / 9-7-2018)

Άρθρο 1

Γενικές Διατάξεις

Στο Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης του Παντείου Πανεπιστημίου Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών θα λειτουργήσει από το ακαδημαϊκό έτος 2018-2019 Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο «Νομική και Διοικητική Επιστήμη»

Άρθρο 2

Αντικείμενο - Σκοπός

Αντικείμενο του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης είναι η ανάδειξη και μελέτη της διεπιστημονικότητας των ζητημάτων, που σχετίζονται με τη Διοικητική Επιστήμη και τη Δημόσια Διοίκηση.

Σκοπός του προγράμματος είναι η παροχή εξειδικευμένων επιστημονικών γνώσεων και η εξοικείωση πτυχιούχων με τη σύγχρονη ερευνητική μεθοδολογία σε ό,τι αφορά στις θεματικές ενότητες ή επιστημονικούς κλάδους της Δημόσιας Διοίκησης και ειδικότερα σε θέματα Εθνικής και Ενωσιακής Διοίκησης, Διοικητικής Επιστήμης και Δημόσιου Μάνατζμεντ και Δικαίου, Τεχνολογίας και Οικονομίας.

Οι κάτοχοι του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης θα μπορούν να αξιοποιηθούν αποτελεσματικά σε Πανεπιστήμια, σε Ερευνητικά Κέντρα, σε φορείς της Δημόσιας Διοίκησης και τους Οργανισμούς του Δημοσίου, σε ελεγκτικούς φορείς του Δημοσίου και Ιδιωτικού τομέα, καθώς και σε ιδιωτικές επιχειρήσεις και άλλους θεσμούς, με σκοπό, αφενός, τη μελέτη των σχετικών ζητημάτων και, αφετέρου, την αντιμετώπιση των αναγκών και των προβλημάτων, που προκύπτουν στη λειτουργία της Δημόσιας Διοίκησης, αλλά και του ιδιωτικού τομέα.

Ο τίτλος αποτελεί τυπική και αναγκαία προϋπόθεση για την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής.

Άρθρο 3

Μεταπτυχιακοί τίτλοι

Το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) απονέμει Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) στη «Νομική και Διοικητική Επιστήμη».

Άρθρο 4

Χρονική Διάρκεια

Η χρονική διάρκεια για την απονομή του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) ορίζεται σε τρία εξάμηνα.

Άρθρο 5

Κατευθύνσεις - Πρόγραμμα Σπουδών

Στα πλαίσια του Π.Μ.Σ. «Νομική και Διοικητική Επιστήμη» λειτουργούν τρεις Κατευθύνσεις: α) Εθνική και Ενωσιακή Διοίκηση, β) Διοικητική Επιστήμη και Δημόσιο Μάνατζμεντ και γ) Δίκαιο, Τεχνολογία και Οικονομία.

A. KATEYΘYNΣH: EΘNIKH KAI ENΩSIAKH ΔIOIKHΣH

Κατηγορίες πτυχιούχων:

Στην Κατεύθυνση αυτή γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι Τμημάτων του Παντείου Πανεπιστημίου ή άλλων Τμημάτων Πανεπιστημίων ή Τ.Ε.Ι. της ημεδαπής ή αναγνωρισμένων από το ΔΟΑΤΑΠ πανεπιστημιακών Ιδρυμάτων της αλλοδαπής, με την προϋπόθεση να έχουν διδαχθεί μαθήματα σχετικά με το Δίκαιο και τις πολιτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης, την προβληματική της Ευρωπαϊκής Ολοκλήρωσης, αλλά και της ελληνικής Δημόσιας Διοίκησης.

Αριθμός εισακτέων:

Ο αριθμός των εισακτέων για την Κατεύθυνση ορίζεται σε είκοσι (20), συμπεριλαμβανομένων και εκείνων (εάν υπάρχουν) που έχουν λάβει υποτροφία σε γνωστικό αντικείμενο συναφές του Μεταπτυχιακού Προγράμματος της Κατεύθυνσης από το Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών (ΙΚΥ).

Πρόγραμμα μαθημάτων:

Α' Εξάμηνο (Κάθε μάθημα είναι υποχρεωτικό και λαμβάνει 7,5 ECTS)

1. Ειδικά θέματα ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης
2. Ευρωπαϊκά Συστήματα Διακυβέρνησης (Κλασικά πρότυπα και ηλεκτρονική διακυβέρνηση)
3. Η δημοσιονομική οργάνωση στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Ένωσης
4. Η διαφάνεια στη διοικητική δράση

Β' Εξάμηνο (Κάθε μάθημα είναι υποχρεωτικό και λαμβάνει 7,5 ECTS)

1. Το Διοικητικό Δίκαιο υπό την επίδραση του Ενωσιακού Δικαίου
2. Η ΚΕΠΠΑ και ο Χώρος Ελευθερίας, Ασφάλειας και Δικαιοσύνης
3. Περιφερειακή πολιτική και Τοπική Αυτοδιοίκηση
4. Ευρωπαϊκό Εμπορικό Δίκαιο

Γ' Εξάμηνο

Διπλωματική εργασία (30 ECTS)

Β. ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ: ΔΙΚΑΙΟ, ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Κατηγορίες πτυχιούχων:

Στην Κατεύθυνση αυτή γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι Τμημάτων του Παντείου Πανεπιστημίου ή άλλων Τμημάτων Πανεπιστημίων ή Τ.Ε.Ι. της ημεδαπής ή αναγνωρισμένων από το ΔΟΑΤΑΠ πανεπιστημιακών Ιδρυμάτων της αλλοδαπής. Επίσης, γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι Τμημάτων Νομικής και Τμημάτων Δημόσιας Διοίκησης Πανεπιστημίων της ημεδαπής και ομοταγών αναγνωρισμένων ως ισότιμων εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων της αλλοδαπής με βαθμό πτυχίου τουλάχιστον 7,00 («Λίαν Καλώς»). Με ειδικά τεκμηριωμένη απόφαση της Συντονιστικής Επιτροπής μπορούν να γίνουν δεκτοί και πτυχιούχοι άλλων επιστημονικών κλάδων των Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών.

Αριθμός εισακτέων:

Ο αριθμός των εισακτέων για την Κατεύθυνση ορίζεται σε είκοσι (20), συμπεριλαμβανομένων και εκείνων (εάν υπάρχουν) που έχουν λάβει υποτροφία σε γνωστικό αντικείμενο συναφές του Μεταπτυχιακού Προγράμματος της Κατεύθυνσης από το Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών (ΙΚΥ).

Πρόγραμμα μαθημάτων

Α' Εξάμηνο (Κάθε μάθημα είναι υποχρεωτικό και λαμβάνει 7,5 ECTS)

1. Μέθοδοι ερμηνείας και διάπλασης του Δικαίου
2. Ειδικά θέματα Ενοχικού Δικαίου
3. Δίκαιο και Τεχνολογία
4. Δημόσιο Δίκαιο και οικονομική κρίση

Β' Εξάμηνο (Κάθε μάθημα είναι υποχρεωτικό και λαμβάνει 7,5 ECTS)

1. Δημόσιες συμβάσεις και κρατικές ενισχύσεις
2. Η επίδραση του Ευρωπαϊκού Δικαίου στην εσωτερική έννομη τάξη
3. Δημόσιο Οικονομικό Δίκαιο
4. Αλληλεπίδραση Ιδιωτικού και Δημόσιου Δικαίου

Γ' Εξάμηνο

Διπλωματική Εργασία (ECTS 30)

Γ. ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ: ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟ ΜΑΝΑΤΖΕΜΕΝΤ

Κατηγορίες πτυχιούχων:

Στην Κατεύθυνση αυτή γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι Τμημάτων του Παντείου Πανεπιστημίου ή άλλων Τμημάτων Πανεπιστημίων ή Τ.Ε.Ι. της ημεδαπής ή

αναγνωρισμένων από το ΔΟΑΤΑΠ πανεπιστημιακών Ιδρυμάτων της αλλοδαπής, με την προϋπόθεση να έχουν διδαχθεί μαθήματα σχετικά με τη Δημόσια Διοίκηση, το Δημόσιο Μάνατζμεντ και τη Διοικητική Επιστήμη, που να προκύπτει από την αναλυτική βαθμολογία του πτυχίου τους.

Αριθμός εισακτέων:

Ο αριθμός των εισακτέων για την Κατεύθυνση ορίζεται σε είκοσι (20), συμπεριλαμβανομένων και εκείνων (εάν υπάρχουν) που έχουν λάβει υποτροφία σε γνωστικό αντικείμενο συναφές του Μεταπτυχιακού Προγράμματος της Κατεύθυνσης από το Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών (ΙΚΥ).

Πρόγραμμα μαθημάτων:

Α' Εξάμηνο (Κάθε μάθημα είναι υποχρεωτικό και λαμβάνει 6 ECTS)

1. Στρατηγική Διοίκηση-Ανάπτυξη και Υλοποίηση Επιχειρηματικών Σχεδίων
2. Συστήματα Ελέγχου Διοίκησης
3. Ειδικά Θέματα Δημόσιας Διοίκησης - Συγκριτική Δημόσια Διοίκηση
4. Εφαρμοσμένα Θέματα Διοίκησης Ανθρώπινου Δυναμικού
5. Ποσοτικές και Ποιοτικές Μέθοδοι Έρευνας

Β' Εξάμηνο (Κάθε μάθημα είναι υποχρεωτικό και λαμβάνει 6 ECTS)

1. Διοίκηση Ολικής Ποιότητας - Διαχείριση Αλλαγών
2. Εφαρμοσμένα Θέματα Διοικητικής Επιστήμης - Δημόσιες Πολιτικές
3. Ειδικά Θέματα Διοικητικής Μεταρρύθμισης
4. Δημόσια Διοίκηση και Καλή Νομοθέτηση Επιλογής (επιλέγεται ένα)
  1. Χρηματοοικονομική Διοίκηση - Διαχείριση Έργου
  2. Τεχνολογίες Πληροφορίας και Επικοινωνιών (ICT in Management)

Γ' Εξάμηνο

Διπλωματική εργασία (30 ECTS)

Η ανακατανομή των μαθημάτων στο Πρόγραμμα Σπουδών θα γίνεται με αποφάσεις των αρμόδιων οργάνων.

Άρθρο 6

Προσωπικό

1. Το διδακτικό προσωπικό του Π.Μ.Σ. αποτελείται πρωτίστως, σύμφωνα και με την οικεία εγκριτική υπουργική απόφαση , από μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος, μετέχοντα και στη διδασκαλία προπτυχιακών μαθημάτων του Τμήματος. Διδακτικά καθήκοντα μπορούν να αναλάβουν μέλη Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π., που είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος.
2. Όλοι οι ανωτέρω επιλέγονται ανά μάθημα από τη Συνέλευση του Τμήματος, μετά από σχετική εισήγηση της Συντονιστικής Επιτροπής.
3. Ως διδακτικό προσωπικό του Π.Μ.Σ. μπορούν, επίσης, ανά μάθημα να ορισθούν μέλη Δ.Ε.Π. άλλων Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Ε.Ι.) ή διδακτορούχοι ερευνητές αναγνωρισμένων Ινστιτούτων και Ερευνητικών Κέντρων από την Ελλάδα ή το εξωτερικό, μετά από απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος και εισήγηση της Συντονιστικής Επιτροπής.
4. Στο παρόν Π.Μ.Σ. μπορούν ακόμη να προσφέρουν διδακτικό, ερευνητικό και εν γένει επιστημονικό έργο Ομότιμοι Καθηγητές του Τμήματος. Η συμμετοχή τους ανά ακαδημαϊκό έτος και μάθημα εγκρίνεται βάσει απόφασης της Συνέλευσης του Τμήματος, κατόπιν εμπρόθεσμης αντίστοιχης αίτησής τους και εισήγησης της Συντονιστικής Επιτροπής.

Άρθρο 7

Υλικοτεχνική Υποδομή

Για τη λειτουργία του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης του Παντείου Πανεπιστημίου Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών διαθέτει την απαραίτητη υλικοτεχνική υποδομή (σύγχρονες αίθουσες διδασκαλίας, Βιβλιοθήκη με αυτοματοποιημένο σύστημα λειτουργίας, ηλεκτρονική πληροφοριακή υπηρεσία, τηλεματικό δίκτυο για την παροχή προηγμένων τηλεματικών υπηρεσιών, φωτοαντιγραφικά μηχανήματα, Εργαστήριο Η/Υ και κάθε άλλη αναγκαία υλικοτεχνική υποδομή).

Άρθρο 8

Χρηματοδοτικοί πόροι

Το κόστος της λειτουργίας του Προγράμματος χρηματοδοτείται από τον προϋπολογισμό του Παντείου Πανεπιστημίου, από χορηγίες φυσικών ή νομικών προσώπων και ερευνητικά προγράμματα.

1. Τα σχετικά κονδύλια μπορούν να καλύπτουν αμοιβές εξωτερικών συνεργατών, δαπάνες μετακινήσεων (εσωτερικού-εξωτερικού), δαπάνες αναλωσίμων, δαπάνες επιστημονικών εκδόσεων, δαπάνες εκπόνησης και έκδοσης Οδηγών Σπουδών, δαπάνες διοργάνωσης επιστημονικών εκδηλώσεων, σχετικές ενέργειες δημοσιότητας εν γένει, προμήθειες επιστημονικών εκδόσεων και εκπαιδευτικού εποπτικού υλικού, δαπάνες εξοπλισμού και συντήρηση εργαστηρίων και συστημάτων.

2. Ο προϋπολογισμός κατανέμεται στις Κατευθύνσεις με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος, μετά από εισήγηση του Διευθυντή του Π.Μ.Σ.

Άρθρο 9

Διάρκεια λειτουργίας

Το Π.Μ.Σ. θα λειτουργήσει μέχρι το ακαδημαϊκό έτος 2027-2028, σύμφωνα με τις ισχύουσες κάθε φορά διατάξεις.

1.3 ΠΜΣ «Δημόσια Διοίκηση»

Κανονισμός Λειτουργίας (ΦΕΚ 2319/Β'/28.08.2014)

ΑΡΘΡΟ 1

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΚΑΙ ΣΚΟΠΟΣ

Αντικείμενο του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης είναι η ανάδειξη και μελέτη της διεπιστημονικότητας των ζητημάτων που σχετίζονται με τη Διοικητική Επιστήμη και τη Δημόσια Διοίκηση.

Σκοπός του προγράμματος είναι η παροχή εξειδικευμένων επιστημονικών γνώσεων και η εξοικείωση πτυχιούχων με τη σύγχρονη ερευνητική μεθοδολογία σε ό,τι αφορά τις θεματικές ενότητες ή επιστημονικούς κλάδους της Δημόσιας Διοίκησης και ειδικότερα σε θέματα Εθνικής και Ενωσιακής Διοίκησης, Νομικού Πολιτισμού, Οικονομικής Επιστήμης, Συγχρόνων Μεθόδων Δημόσιας Διοίκησης και Διαχείρισης (Δημόσιο Μάνατζμεντ), Λογιστικής, Ελεγκτικής και Φορολογίας, Δικαίου, Τεχνολογίας και

Οικονομίας και Δικαίου Επιχειρήσεων. Παράλληλα, επιδιώκεται η κριτική επισκόπηση των σύγχρονων ερευνών στα ως άνω γνωστικά πεδία και αντικείμενα στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Διεθνούς Κοινότητας.

Οι κάτοχοι του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης μπορούν να αξιοποιηθούν αποτελεσματικά σε πανεπιστήμια, σε ερευνητικά κέντρα, σε φορείς της Δημόσιας Διοίκησης και σε οργανισμούς του δημοσίου, σε ελεγκτικούς φορείς του δημοσίου και του ιδιωτικού τομέα, καθώς και σε ιδιωτικές επιχειρήσεις και άλλους θεσμούς, με σκοπό αφενός τη μελέτη των σχετικών ζητημάτων και αφετέρου την αντιμετώπιση των αναγκών και των προβλημάτων που προκύπτουν στη λειτουργία της Δημόσιας Διοίκησης, αλλά και του ιδιωτικού τομέα.

Ο τίτλος αποτελεί τυπική και αναγκαία προϋπόθεση για την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής.

ΑΡΘΡΟ 2 **ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟΙ ΤΙΤΛΟΙ**

Το Πρόγραμμα απονέμει:

Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης (Μ.Δ.Ε.) στη «Δημόσια Διοίκηση» στις εξής κατευθύνσεις:

- Νομικός Πολιτισμός: Δημόσιο και Ιδιωτικό Δίκαιο
- Εθνική και Ενωσιακή Διοίκηση
- Οικονομική Επιστήμη
- Ελεγκτική και Φορολογία
- Διοικητική Επιστήμη και Δημόσιο Μάνατζμεντ
- Δίκαιο, Τεχνολογία και Οικονομία
- Δίκαιο Επιχειρήσεων και Διοίκηση

ΑΡΘΡΟ 3 **ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΙΚΕΣ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ**

Η Συντονιστική Επιτροπή Κατεύθυνσης (Σ.Ε.Κ.) είναι αρμόδια για την παρακολούθηση, το συντονισμό και τη λειτουργία του προγράμματος κάθε κατεύθυνσης, την αναμόρφωση του προγράμματος μαθημάτων και τον ορισμό διδασκόντων και επιβλεπόντων των διπλωματικών εργασιών.

Κάθε Σ.Ε.Κ. αποτελείται από τρία μέλη τα οποία ορίζονται με διετή θητεία από τη Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύνθεσης κατόπιν προτάσεως του αρμόδιου Τομέα. Ο Τομέας Οικονομίας είναι αρμόδιος για την κατεύθυνση «Οικονομική Επιστήμη». Ο Τομέας Δημοσίου Δικαίου για τις κατευθύνσεις «Εθνική και Ενωσιακή Διοίκηση», «Νομικός Πολιτισμός: Δημόσιο και Ιδιωτικό Δίκαιο», «Δίκαιο, Τεχνολογία και Οικονομία» και «Δίκαιο Επιχειρήσεων και Διοίκηση». Ο Τομέας Φορολογίας και Ελεγκτικής για την κατεύθυνση «Ελεγκτική και Φορολογία». Ο Τομέας Διοικητικής Επιστήμης για την κατεύθυνση «Διοικητική Επιστήμη και Δημόσιο Μάνατζμεντ». Τα μέλη της κάθε Σ.Ε.Κ. εκλέγουν τον Πρόεδρό της. Η θητεία των μελών της Σ.Ε.Κ. μπορεί να ανανεώνεται χωρίς περιορισμό.

Την γενική εποπτεία του Προγράμματος έχει ο Διευθυντής του Μεταπτυχιακού Προγράμματος σε συνεργασία με τις Σ.Ε.Κ. και τον Πρόεδρο του Τμήματος. Ο Διευθυντής του Προγράμματος (Μέλος ΔΕΠ, Καθηγητής/Αναπληρωτής Καθηγητής) και η διάρκεια της θητείας του ορίζονται από τη Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύνθεσης.

Στις Σ.Ε.Κ. μετέχουν μέλη ΔΕΠ του Τμήματος (εν ενεργεία ή αποχωρήσαντα) που διδάσκουν στην συγκεκριμένη κατεύθυνση.

ΑΡΘΡΟ 4

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΠΤΥΧΙΟΥΧΩΝ-ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ

Στο Π.Μ.Σ. γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι Τμημάτων Πανεπιστημίων της ημεδαπής και αναγνωρισμένων ομοταγών Ιδρυμάτων της αλλοδαπής (στην περίπτωση αυτή απαιτείται αναγνώριση ισοτιμίας από το αρμόδιο όργανο) ,καθώς και πτυχιούχοι Τμημάτων Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων με συναφή γνωστικά αντικείμενα.

Ειδικότερα:

1. Σε όλες τις κατευθύνσεις, οι Πτυχιούχοι του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης του Παντείου.

Κατεύθυνση «Νομικός Πολιτισμός: Δημόσιο και Ιδιωτικό Δίκαιο»: Πτυχιούχοι των άλλων Τμημάτων του Παντείου Πανεπιστημίου, πτυχιούχοι αντίστοιχων Τμημάτων και Τμημάτων Νομικής άλλων Πανεπιστημίων της ημεδαπής καθώς και ομοταγών αναγνωρισμένων ως ισοτίμων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων της αλλοδαπής. Προϋπόθεση να έχουν διδαχθεί μαθήματα Δικαίου.

Κατεύθυνση «Εθνική και Ενωσιακή Διοίκηση»:

Πτυχιούχοι των Τμημάτων Νομικής, Δημόσιας Διοίκησης και Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών άλλων Πανεπιστημίων όπως και συναφών γνωστικών αντικειμένων.

Κατεύθυνση «Οικονομική Επιστήμη»: Πτυχιούχοι

Πανεπιστημιακών Τμημάτων Οικονομικών Επιστημών και Διοίκησης και συναφών Τμημάτων, Τμημάτων Μαθηματικών, Τμημάτων Φυσικής και Τμημάτων Μηχανικών Επιστημών.

Κατεύθυνση «Ελεγκτική και Φορολογία»: Πτυχιούχοι Τμημάτων

του Παντείου Πανεπιστημίου ή άλλων Τμημάτων Πανεπιστημίων με γνωστικά αντικείμενα: Λογιστική, Χρηματοοικονομική και Διοίκηση Επιχειρήσεων, καθώς και όσοι άλλοι πτυχιούχοι Ανωτάτων Σχολών μπορούν να εγγραφούν στο Οικονομικό Επιμελητήριο.

Κατεύθυνση «Διοικητική Επιστήμη και Δημόσιο

Μάνατζμεντ»: Πτυχιούχοι Τμημάτων του Παντείου Πανεπιστημίου ή άλλων Τμημάτων Πανεπιστημίων με γνωστικά αντικείμενα: Μάνατζμεντ, Δημόσια Διοίκηση, Ψυχολογία, Κοινωνιολογία, Οικονομικές, Νομικές και Πολιτικές Επιστήμες.

Κατεύθυνση: «Δίκαιο Τεχνολογία και Οικονομία»: Πτυχιούχοι

Δημόσιας Διοίκησης, Τμημάτων Νομικής και Πολιτικών Επιστημών άλλων Πανεπιστημίων.

Κατεύθυνση «Δίκαιο Επιχειρήσεων και Διοίκηση»: Πτυχιούχοι

των Τμημάτων Δημόσιας Διοίκησης, Διεθνών Ευρωπαϊκών & Περιφερειακών Σπουδών, Οικονομικής & Περιφερειακής Ανάπτυξης, Κοινωνιολογίας του Παντείου Πανεπιστημίου, πτυχιούχοι αντίστοιχων ή συναφών με τα ανωτέρω Τμημάτων άλλων Πανεπιστημίων, πτυχιούχοι Τμημάτων Νομικών και Οικονομικών Επιστημών άλλων Πανεπιστημίων της ημεδαπής, καθώς και ομοταγών αναγνωρισμένων ως ισοτίμων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων της αλλοδαπής.

Με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση της Συντονιστικής Επιτροπής γίνονται δεκτοί ως υποψήφιοι και πτυχιούχοι άλλων επιστημονικών κλάδων.

Η επιλογή των υποψηφίων γίνεται από την Σ.Ε.Κ., η οποία ορίζει τα δικαιολογητικά και τις προθεσμίες για την υποβολή αίτησης εισαγωγής, καθώς και τη διαδικασία και τα κριτήρια επιλογής, όπως ενδεικτικά: ο βαθμός του πτυχίου, οι

συστατικές επιστολές, επιτυχία σε εξετάσεις εισαγωγής, γνώση ξένων γλωσσών, συνέντευξη, επαγγελματική εμπειρία κ.ά.

Η προκήρυξη εκδήλωσης ενδιαφέροντος για την υποβολή αιτήσεων συμμετοχής στις κατευθύνσεις του Π.Μ.Σ. γίνεται από την Σ.Ε.Κ. με την έγκαιρη ανάρτηση στην ιστοσελίδα του Τμήματος

ΑΡΘΡΟ 5

ΧΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ

Η χρονική διάρκεια για την απονομή του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης ορίζεται σε τρία (3) εξάμηνα. Για την κατεύθυνση «Οικονομική Επιστήμη» η διάρκεια ορίζεται σε (4) τέσσερα εξάμηνα.

Σε εξαιρετικές περιπτώσεις και μετά από αιτιολογημένη εισήγηση της Συντονιστικής Επιτροπής της Κατεύθυνσης δύναται να επιτραπεί, από την Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύνθεσης η αναστολή των σπουδών για χρονικό διάστημα που δεν μπορεί να υπερβαίνει τα τρία ακαδημαϊκά έτη.

ΑΡΘΡΟ 6

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

Τα μαθήματα, η διδακτική και ερευνητική απασχόληση, οι πρακτικές ασκήσεις και οι κάθε άλλου είδους εκπαιδευτικές και ερευνητικές δραστηριότητες για την απονομή των κατά το άρθρο 2 τίτλων ορίζονται ως εξής:

Νομικός Πολιτισμός: Δημόσιο και Ιδιωτικό Δίκαιο.

Α' Εξάμηνο (Κάθε μάθημα έχει 7,5 ECTS)

Ιστορική εξέλιξη της απονομής της δικαιοσύνης

Δίκαιο Δημοσίων Συμβάσεων

Πολοδομία και Δίκαιο Περιβάλλοντος

Μαθήματα Επιλογής από τα οποία επιλέγεται ένα (1)

Αρχές Ιδιωτικού Δικαίου

Μεταναστευτικό πρόβλημα στην Ευρώπη

Β' Εξάμηνο (Κάθε μάθημα έχει 7,5 ECTS)

Διοικητικό Δίκαιο – Ειδικά Κεφάλαια

Νομικός Πολιτισμός και Θεσμική Διαχρονία

Ευρωπαϊκή προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων

Μαθήματα Επιλογής από τα οποία επιλέγεται ένα (1)

Ποινικές συνέπειες της διαφθοράς στην εσωτερική, ευρωπαϊκή και διεθνή δικαιοταξία
Συνταγματικό Δίκαιο – Θεσμοί λαϊκής συμμετοχής

Γ' εξάμηνο (30 ECTS)

Διπλωματική εργασία

Εθνική και Ενωσιακή Διοίκηση

A' Εξάμηνο (Κάθε μάθημα έχει 7,5 ECTS)

Ειδικά θέματα ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης

Ευρωπαϊκά συστήματα διακυβέρνησης (κλασικά πρότυπα και ηλεκτρονική διακυβέρνηση)

Διαφάνεια και αποτελεσματικότητα στη διοίκηση (εθνική και ενωσιακή)

Η Δημοσιονομική οργάνωση στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Ένωσης

B' Εξάμηνο (Κάθε μάθημα έχει 7,5 ECTS)

Το Διοικητικό Δίκαιο υπό την επίδραση του ενωσιακού Δικαίου

Περιφερειακή πολιτική και Τοπική Αυτοδιοίκηση

Η ΚΕΠΠΑ και ο Χώρος Ελευθερίας, Ασφάλειας και Δικαιοσύνης

Ο ανταγωνισμός από τη σκοπιά της εθνικής και ενωσιακής διοίκησης

Γ' εξάμηνο (30 ECTS)

Διπλωματική εργασία

Οικονομική Επιστήμη

A' Εξάμηνο (Κάθε μάθημα έχει 7,5 ECTS)

Ανάλυση Εισροών – Εκροών

Μακροοικονομική Θεωρία I

Μικροοικονομική Θεωρία

Ποσοτικές Μέθοδοι I

B' Εξάμηνο (Κάθε μάθημα έχει 7,5 ECTS)

Δημόσια Οικονομική

Διεθνής Οικονομική
Κοινωνική Οικονομία
Οικονομετρία

Γ' Εξάμηνο (Κάθε μάθημα έχει 7,5 ECTS)

Ερευνητική Μεθοδολογία
Μακροοικονομική Θεωρία II
Ελεγκτική και Φορολογία

Α' Εξάμηνο (Κάθε μάθημα έχει 7,5 ECTS)

Χρηματοοικονομική Λογιστική και Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα
Ειδικά θέματα Συμβάσεων και Εφαρμοσμένη Δημόσια Ελεγκτική
Ελεγκτική Δειγματοληψία και Μεθοδολογία Έρευνας
Φορολογία και Επιχειρηματικές Αποφάσεις

Β' Εξάμηνο (Κάθε μάθημα έχει 7,5 ECTS)

Διακυβέρνηση Επιχειρήσεων και Οργανισμών
Ειδικά Θέματα Λογιστικής και Ελέγχου
Ελεγκτική και Ελεγκτικά Πρότυπα
Χρηματοοικονομική Ανάλυση και Διοίκηση Επιχειρήσεων

Γ' Εξάμηνο (30 ECTS)

Διπλωματική εργασία

Διοικητική Επιστήμη και Δημόσιο Μάνατζμεντ

Α' Εξάμηνο (Κάθε μάθημα έχει 7,5 ECTS)

Υποχρεωτικά

Στρατηγική Διοίκηση – Ανάπτυξη και Υλοποίηση Επιχειρηματικών Σχεδίων
Συστήματα Ελέγχου Διοίκησης
Ειδικά Θέματα Δημόσιας Διοίκησης–Συγκριτική Δημόσια Διοίκηση
Μαθήματα Επιλογής από τα οποία επιλέγεται ένα (1)
Εφαρμοσμένα Θέματα Διοίκησης Ανθρώπινου Δυναμικού
Ερευνητική Μεθοδολογία
Υποχρεωτικό Σεμινάριο

Μεθοδολογία Στατιστικών Ερευνών

Β' Εξάμηνο (Κάθε μάθημα έχει 7,5 ECTS)

Υποχρεωτικά

Διοίκηση Ολικής Ποιότητας – Διαχείριση Αλλαγών

Εφαρμοσμένα Θέματα Διοικητικής Επιστήμης – Δημόσιες Πολιτικές

Ειδικά Θέματα Διοικητικής Μεταρρύθμισης

Μαθήματα Επιλογής από τα οποία επιλέγεται ένα (1)

Χρηματοοικονομική Διοίκηση–Διαχείριση Έργου

Τεχνολογίες Πληροφορίας και Επικοινωνιών (ICT in Management)

Γ' Εξάμηνο (30 ECTS)

Διπλωματική εργασία

Δίκαιο, Τεχνολογία και Οικονομία

Α' Εξάμηνο (Κάθε μάθημα έχει 7,5 ECTS)

Δίκαιο και Τεχνολογία

Δημόσιο δίκαιο και οικονομική κρίση

Μέθοδοι ερμηνείας και διάπλασης του δικαίου

Ειδικά θέματα Ενοχικού δικαίου

Β' Εξάμηνο (Κάθε μάθημα έχει 7,5 ECTS)

Η επίδραση του Ευρωπαϊκού δικαίου στο εσωτερικό δίκαιο

Δημόσιες Συμβάσεις και Κρατικές Ενισχύσεις

Δημόσιο Οικονομικό δίκαιο

Αλληλεπίδραση Δημοσίου και Ιδιωτικού δικαίου

Γ' Εξάμηνο (30 ECTS)

Διπλωματική εργασία

Δίκαιο Επιχειρήσεων και Διοίκηση

Α' Εξάμηνο (Κάθε μάθημα έχει 7,5 ECTS)

Ειδικά θέματα ιδιωτικού δικαίου και εταιρική διακυβέρνηση
Διαιτησία και Διαμεσολάβηση
Σύγχρονο δημόσιο management και επιχειρηματικότητα
Μορφές Συμβάσεων της Σύγχρονης Οικονομίας

Β' Εξάμηνο (Κάθε μάθημα έχει 7,5 ECTS)

Βασικές μορφές επιχειρηματικής εγκληματικότητας
Τράπεζες και Κεφαλαιαγορά
Ευρωπαϊκό Εμπορικό Δίκαιο
Ειδικά θέματα Προστασίας Καταναλωτή

Γ' Εξάμηνο (30 ECTS)

Διπλωματική εργασία

ΑΡΘΡΟ 7

ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΙΣΑΚΤΕΩΝ

Ο αριθμός των εισακτέων ορίζεται κατ' ανώτατο όριο στα εκατόν σαράντα (140) άτομα κατ' έτος. Καθ' υπέρβαση του αριθμού αυτού γίνονται δεκτοί υπότροφοι του ΙΚΥ, οι οποίοι πληρούν τους όρους και τις προϋποθέσεις εγγραφής, σε ποσοστό 10%, και υποψήφιοι διδάκτορες του Τμήματος οι οποίοι εκπονούν διδακτορική διατριβή σε γνωστικό αντικείμενο σχετικό με την κατεύθυνση.

ΑΡΘΡΟ 8

ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

Για την υλοποίηση του Π.Μ.Σ. θα απασχοληθούν μέλη ΔΕΠ του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης του Παντείου Πανεπιστημίου, καθώς και μέλη ΔΕΠ άλλων Τμημάτων του ίδιου Πανεπιστημίου ή άλλων Πανεπιστημίων της ημεδαπής ή της αλλοδαπής. Επίσης, στο Π.Μ.Σ. μπορούν να απασχοληθούν και άλλες κατηγορίες διδασκόντων, κατόχων διδακτορικού διπλώματος, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 5 του Ν. 3685/2008 (ΦΕΚ 148,τ.Α'). Η κάθε Σ.Ε.Κ. καταρτίζει αναλυτική κατάσταση διδασκόντων ανά εξάμηνο για κάθε μάθημα η οποία εγκρίνεται από τη Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύνθεσης του Τμήματος.

Βεβαιώσεις συμμετοχής στο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα εκδίδονται από τον Πρόεδρο της αρμόδιας Σ.Ε.Κ. και τον Διευθυντή του Π.Μ.Σ. και κοινοποιούνται στη Γραμματεία του Τμήματος.

Για κάθε μάθημα του Π.Μ.Σ. ορίζεται υπεύθυνος διδάσκων με την υποχρέωση υποβολής της βαθμολογίας και του περιγράμματος του μαθήματος. Ο χρόνος κατάθεσης της βαθμολογίας προσδιορίζεται σε τριάντα (30) το αργότερο ημέρες από την ημερομηνία εξέτασης του μαθήματος.

ΑΡΘΡΟ 9

ΦΟΙΤΗΣΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Η παρακολούθηση είναι υποχρεωτική και βεβαιώνεται με την υπογραφή του υπευθύνου διδάσκοντος στα σχετικά παρουσιολόγια.

Περισσότερες από δύο απουσίες σε ένα μάθημα έχουν ως αποτέλεσμα τον αποκλεισμό από τις εξετάσεις του μαθήματος αυτού και οι φοιτητές οφείλουν να παρακολουθήσουν ξανά το μάθημα αυτό και να προσέλθουν στις επόμενες εξετάσεις. Επιτρέπονται περισσότερες από δύο απουσίες σε κάθε μάθημα μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις κατόπιν σχετικής απόφασης της Σ.Ε.Κ.

Στο τέλος κάθε εξαμήνου όσοι μεταπτυχιακοί φοιτητές δεν έχουν υπερβεί το προβλεπόμενο όριο απουσιών προσέρχονται στις προφορικές ή γραπτές εξετάσεις.

Μεταπτυχιακοί φοιτητές που απέτυχαν σε δύο (2), το πολύ, μαθήματα του εξαμήνου οφείλουν να προσέλθουν στις επαναληπτικές εξετάσεις του τρέχοντος ακαδημαϊκού έτους που διενεργούνται το Σεπτέμβριο.

Οι φοιτητές οι οποίοι απέτυχαν σε περισσότερα από δύο (2) μαθήματα ανά εξάμηνο ή κατά τις επαναληπτικές εξετάσεις διαγράφονται από το μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών και δικαιούνται να λάβουν βεβαίωση για όσα μαθήματα έχουν παρακολουθήσει επιτυχώς.

Δεν προβλέπεται επανεξέταση για μεταπτυχιακούς φοιτητές που δεν προσήλθαν ή απέτυχαν σε τρία ή και περισσότερα μαθήματα του ίδιου εξαμήνου.

Φοιτητές οι οποίοι απέτυχαν στις δύο εξετάσεις ενός μαθήματος και δεν οφείλουν άλλο μάθημα, δικαιούνται να ζητήσουν επανεξέταση από Τριμελή Εξεταστική Επιτροπή. Η Τριμελής Επιτροπή ορίζεται από τον Κοσμήτορα της Σχολής μετά από εισήγηση της Σ.Ε.Κ. της κάθε Κατεύθυνσης. Τα θέματα ορίζονται από τον υπεύθυνο του μαθήματος.

Η διδασκαλία και εξέταση των μαθημάτων γίνεται στην ελληνική γλώσσα.

Η αξιολόγηση των μεταπτυχιακών φοιτητών γίνεται με βαθμολογική κλίμακα από το μηδέν (0) μέχρι το δέκα (10) με βάση το πέντε (5) και βήματα μισής μονάδος (0,5).

ΑΡΘΡΟ 10

ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Οι διπλωματικές εργασίες σε όλες τις κατευθύνσεις:

α) ανατίθενται μετά τη λήξη του Β' εξαμήνου σπουδών από τη Συντονιστική Επιτροπή της Κατεύθυνσης, η οποία ορίζει και τον επιβλέποντα. Για την κατεύθυνση «Οικονομική Επιστήμη» η διπλωματική εργασία ανατίθεται μετά τη λήξη του Γ' εξαμήνου σπουδών.

β) είναι δυνατή η υποβολή διπλωματικής εργασίας και σε άλλη γλώσσα, από τις διαδεδομένες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μετά από σύμφωνη γνώμη του επιβλέποντος και της Συντονιστικής Επιτροπής Κατεύθυνσης.

γ) καταληκτική ημερομηνία κατάθεσης, σύμφωνα με σχετική απόφαση της Συγκλήτου του Πανεπιστημίου, είναι η 15^η Νοεμβρίου που ακολουθεί το πέρας του Β' εξαμήνου. Για την κατεύθυνση «Οικονομική Επιστήμη» η καταληκτική ημερομηνία είναι η 20^η Ιουνίου που ακολουθεί το πέρας του Γ' εξαμήνου. Η ημερομηνία κατάθεσης μπορεί να παραταθεί για ένα ακόμη εξάμηνο σπουδών με απόφαση της Συντονιστικής Επιτροπής κατόπιν εισήγησης του επιβλέποντος.

δ) υποστηρίζονται δημόσια ενώπιον τριμελούς επιτροπής η οποία ορίζεται από τη Συντονιστική Επιτροπή της Κατεύθυνσης και περιλαμβάνει τον επιβλέποντα.

Οι τριμελείς επιτροπές εγκρίνονται από τη Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύνθεσης. Η υποστήριξη γίνεται σε εύλογο χρονικό διάστημα μετά την κατάθεσή της διπλωματικής εργασίας και εφόσον ο φοιτητής έχει ολοκληρώσει επιτυχώς τις εξετάσεις σε όλα τα μαθήματα μέχρι τη 15^η Δεκεμβρίου που ακολουθεί την υποβολή. Για την κατεύθυνση «Οικονομική Επιστήμη» η υποστήριξη της διπλωματικής εργασίας λαμβάνει χώρα μέχρι την 20^η Ιουλίου που ακολουθεί την υποβολή.

Η τριμελής επιτροπή αποφασίζει τον βαθμό της διπλωματικής εργασίας με ελάχιστο αποδεκτό βαθμό το πέντε (5). Σε περίπτωση μη κατάθεσης εντός του προβλεπόμενου χρόνου ή απόρριψης της διπλωματικής εργασίας από την

τριμελή επιτροπή, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές διαγράφονται και δικαιούνται να λάβουν βεβαίωση για όσα μαθήματα εξετάστηκαν με επιτυχία. Σε ειδικές περιπτώσεις η Συντονιστική Επιτροπή κατόπιν σχετικής έγκρισης της Γενικής Συνέλευσης Ειδικής Σύνθεσης δύναται να δώσει παράταση για την υποβολή ή και την υποστήριξη.

Η τριμελής εξεταστική επιτροπή δύναται να προτείνει βελτιώσεις και να ορίσει νέα ημερομηνία υποστήριξης εντός ευλόγου χρονικού διαστήματος το οποίο δεν μπορεί να υπερβαίνει τον ένα μήνα. Για την κατεύθυνση «Οικονομική Επιστήμη», δεν δύναται να υπερβαίνει τους δύο (2) μήνες.

Ο αριθμός των διπλωματικών εργασιών που δύναται να επιβλέψει ο διδάσκων δεν μπορεί να υπερβαίνει το ένα τέταρτο ($1/4$) του αριθμού των φοιτητών της Κατεύθυνσης.

Η διπλωματική εργασία κατατίθεται στη Γραμματεία του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης σε τρία (3) αντίγραφα και ένα (1) USB.

ΑΡΘΡΟ 11

ΑΠΟΝΟΜΗ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟΥ ΤΙΤΛΟΥ

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση των σπουδών και της διπλωματικής εργασίας σύμφωνα με τα παραπάνω οριζόμενα, με απόφαση της Συντονιστικής Επιτροπής της Κατεύθυνσης απονέμεται ο Μεταπτυχιακός τίτλος.

Ο τελικός βαθμός προκύπτει κατά τα $2/3$ από τον μέσο όρο των βαθμολογιών των μαθημάτων και κατά το $1/3$ από τη βαθμολογία της διπλωματικής εργασίας. Για την κατεύθυνση «Οικονομική Επιστήμη» ο τελικός βαθμός προκύπτει κατά τα $3/4$ από τον μέσο όρο των βαθμολογιών των μαθημάτων και κατά το $1/4$ από τη βαθμολογία της διπλωματικής εργασίας.

Ο τίτλος απονέμεται με το βαθμό και τη διάκριση «Καλώς» (5-6,49), «Λίαν Καλώς» (6,50-8,49) ή «Άριστα» (8,50-10) σύμφωνα με τα κρατούντα.

ΑΡΘΡΟ 12

ΥΛΙΚΟΤΕΧΝΙΚΗ ΥΠΟΔΟΜΗ

Για τη λειτουργία του Π.Μ.Σ. το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης του Παντείου Πανεπιστημίου Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών διαθέτει την

απαραίτητη υλικοτεχνική υποδομή (σύγχρονες αίθουσες διδασκαλίας, Βιβλιοθήκη με αυτοματοποιημένο σύστημα λειτουργίας, ηλεκτρονική πληροφοριακή υπηρεσία, τηλεματικό δίκτυο για την παροχή προηγμένων τηλεματικών υπηρεσιών, φωτοαντιγραφικά μηχανήματα, Εργαστήριο Η/Υ και κάθε άλλη αναγκαία υλικοτεχνική υποδομή).

ΑΡΘΡΟ 13

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟΙ ΠΟΡΟΙ

1. Το κόστος της λειτουργίας του Προγράμματος χρηματοδοτείται από τον Προϋπολογισμό του Παντείου Πανεπιστημίου, από χορηγίες φυσικών ή νομικών προσώπων και ερευνητικά προγράμματα.
2. Τα σχετικά κονδύλια μπορούν να καλύπτουν αμοιβές εξωτερικών συνεργατών, δαπάνες μετακινήσεων (εσωτερικού-εξωτερικού), δαπάνες αναλωσίμων, δαπάνες επιστημονικών εκδόσεων, δαπάνες εκπόνησης και έκδοσης οδηγών σπουδών, δαπάνες διοργάνωσης επιστημονικών εκδηλώσεων, σχετικές ενέργειες δημοσιότητας εν γένει, προμήθειες επιστημονικών εκδόσεων και εκπαιδευτικού και εποπτικού υλικού, δαπάνες εξοπλισμού και συντήρηση εργαστηρίων και συστημάτων.
3. Ο προϋπολογισμός κατανέμεται στις κατευθύνσεις με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης Ειδικής Σύθεσης μετά από εισήγηση του Διευθυντή του Π.Μ.Σ.

Ο παρών Κανονισμός ισχύει για το ακαδημαϊκό έτος 2014-2015 και μετά και με βάση το ΦΕΚ 2319/28.8.2014 (τεύχος δεύτερο).

2. Διδακτορικά

Στο Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης εκπονούνται διδακτορικές διατριβές, οι οποίες συμβάλλουν στην περαιτέρω ερευνητική δραστηριότητα του Τμήματος. Σύμφωνα με το νόμο, ισχύει ο «Κανονισμός Διδακτορικών Διατριβών», ο οποίος έχει εγκριθεί από τη Συνέλευση του Τμήματος και από τη Σύγκλητο του Παντείου Πανεπιστημίου (ΦΕΚ 1437/26-4-2018)

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

1. Υποβολή πρότασης υποψήφιου διδάκτορα

1.1. Αίτηση - Πρόταση

Ο υποψήφιος που ενδιαφέρεται για εκπόνηση διδακτορικής διατριβής υποβάλλει αίτηση στη Γραμματεία του Τμήματος, στην οποία αναγράφεται ο προτεινόμενος τίτλος, η προτεινόμενη γλώσσα εκπόνησης και ο προτεινόμενος ως επιβλέπων, σύμφωνα με το νόμο. Αιτήσεις υποβάλλονται δύο φορές το χρόνο, από 1-30 Μαΐου και από 1-30 Νοεμβρίου. Επίσης, δύο φορές το χρόνο, το Τμήμα μπορεί να δημοσιεύει κατάλογο με προτεινόμενα θέματα διατριβών για τα οποία οι υποψήφιοι μπορούν να εκδηλώσουν συμμετοχή.

Το Τμήμα μπορεί να προκηρύσσει, οποτεδήποτε, θέσεις υποψηφίων διδασκόντων, υποτρόφων ή όχι, για την εκπόνηση διατριβής σε συγκεκριμένο γνωστικό πεδίο. Οι σχετικές προκηρύξεις μπορούν να προβλέπουν ρητά ειδικούς όρους, προθεσμίες και διαδικασίες εκπόνησης, πρόσθετες υποχρεώσεις, ρήτρες, παραδοτέα και χρονικά όρια ολοκλήρωσης των διατριβών και επιπλέον διαδικασίες και κριτήρια. Οι προκηρύξεις αυτές δημοσιεύονται στον ημερήσιο τύπο και αναρτώνται στον διαδικτυακό τόπο του Τμήματος και του Παντείου Πανεπιστημίου.

1.2. Ποιοι δικαιούνται να υποβάλουν Αίτηση - Πρόταση

(α) Δικαίωμα υποβολής αίτησης για την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής έχουν κάτοχοι Διπλώματος Μεταπτυχιακού Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή αναγνωρισμένου ως ισοτίμου της αλλοδαπής ή ενιαίου και αδιάσπαστου τίτλου σπουδών μεταπτυχιακού επιπέδου του άρθρου 46 του ν. 4485/2017.

(β) Κατ' εξαίρεση, σύμφωνα με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση της Συνέλευσης και την ειδική πλειοψηφία των 2/3 των παρόντων μελών της Συνέλευσης, μπορεί να γίνει δεκτός ως υποψήφιος διδάκτορας και μη κάτοχος μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών, εφόσον αποδεικνύεται ότι αυτός πληροί τα επιστημονικά κριτήρια αναγνωρισμένου ερευνητικού και συγγραφικού έργου τα οποία αντισταθμίζουν την έλλειψη

μεταπτυχιακού τίτλου. Παράλληλα ο υποψήφιος είναι υποχρεωμένος να παρακολουθήσει για ένα έτος τη σχετικότερη προς το αντικείμενο του διδακτορικού του κατεύθυνση του ΠΜΣ του Τμήματος.

1.3. Γενικά δικαιολογητικά

(α) Αναλυτικό βιογραφικό σημείωμα,

(β) αντίγραφα πτυχίων (πρώτου πτυχίου και μεταπτυχιακών τίτλων) αναγνωρισμένα, που πρέπει να προέρχονται από ΑΕΙ της ημεδαπής ή ομοταγή της αλλοδαπής και επικυρωμένα από το ΔΟΑΤΑΠ,

(γ) αναλυτική βαθμολογία μαθημάτων προπτυχιακού και μεταπτυχιακού κύκλου σπουδών,

(δ) αντίγραφα διπλωματικών εργασιών (ή διπλωματικής εργασίας για το μεταπτυχιακό),

(ε) αντίγραφα δημοσιεύσεων, μελετών και ερευνών που τυχόν έχει εκπονήσει,

(στ) τουλάχιστον δύο συστατικές επιστολές από καθηγητές, ερευνητές ή άλλους ειδικούς ως προς το αντικείμενο που παρέχουν εικόνα της ερευνητικής ικανότητας του υποψηφίου. Οι επιστολές αυτές θα πρέπει να αποστέλλονται από τους υπογράφοντες καθηγητές, ερευνητές απευθείας προς τη Γραμματεία του Τμήματος. Εξαιρούνται οι κάτοχοι του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών του ΠΜΣ του Τμήματος,

(ζ) προσωρινό τίτλο διδακτορικής διατριβής και υπόμνημα (πρόταση) για το θέμα το οποίο προτίθεται να διερευνήσει (έκτασης περίπου 2.500 λέξεων). Από το υπόμνημα πρέπει να προκύπτει η γενική προβληματική του θέματος, η προτεινόμενη προσέγγιση, η ερευνητική μεθοδολογία που θα ακολουθηθεί, τα πιθανά ερευνητικά αποτελέσματα, ενδεικτική επίκαιρη βιβλιογραφία και η προσδοκώμενη συμβολή της διατριβής στην οικεία επιστήμη,

(η) πιστοποιητικό που να αποδεικνύει τη γνώση μιας ξένης γλώσσας, σε βαθμό επαρκή για την έρευνα (πρωτογενή, βιβλιογραφική, εμπειρική) που θα διενεργήσει ο υποψήφιος. Εάν ο υποψήφιος δεν προσκομίσει κανένα πιστοποιητικό γνώσης ξένης γλώσσας, το Τμήμα διενεργεί εξετάσεις στην απαραίτητη για την έρευνα γλώσσα. Εάν ο υποψήφιος έχει κάνει ξενόγλωσσες προπτυχιακές ή και μεταπτυχιακές σπουδές στο

εξωτερικό, ο τίτλος σπουδών που του έχει χορηγηθεί από το ΑΕΙ όπου φοίτησε επέχει θέση πιστοποιητικού επαρκούς γνώσης ξένης γλώσσας. Το ίδιο ισχύει σε περίπτωση που ο υποψήφιος έχει την ξένη γλώσσα ως μητρική.

1.4. Τρόπος υποβολής των δικαιολογητικών

Όλα τα παραπάνω υποβάλλονται σε αντίγραφα, στην ελληνική ή σε άλλη γλώσσα. Αν κάποια από τα δικαιολογητικά έχουν εκδοθεί σε άλλη γλώσσα, υποβάλλονται σε επίσημη μετάφραση ή σε μετάφραση νόμιμα βεβαιωμένη για το γνήσιο της (από δικηγόρο, συμβολαιογράφο κτλ.). Οι αιτήσεις και όλα τα απαραίτητα δικαιολογητικά πρέπει να υποβληθούν και ηλεκτρονικά στην ηλεκτρονική διεύθυνση pubadmin.panteion.gr.

2. Έγκριση πρότασης υποψήφιου διδάκτορα.

- Η Συνέλευση του Τμήματος, αφού λάβει υπόψη τις αιτήσεις που έχουν υποβληθεί, τις κατηγοριοποιεί με βάση τη συνάφεια του προτεινόμενου θέματος με το αντικείμενο των τριών Τομέων του Τμήματος και ορίζει μία Τριμελή Εισηγητική Επιτροπή ανά Τομέα, με Πρόεδρο τον Διευθυντή του Τομέα και μέλη από τον οικείο Τομέα.

- Κάθε Τριμελής Εισηγητική Επιτροπή εξετάζει τις αντίστοιχες αιτήσεις και τα συνυποβαλλόμενα έγγραφα και καλεί τους υποψηφίους σε συνέντευξη. Στη συνέντευξη καλείται και ο προτεινόμενος Επιβλέπων. Η Εισηγητική Επιτροπή υποβάλλει στη Συνέλευση του Τμήματος αναλυτικό υπόμνημα, στο οποίο αναγράφονται οι λόγοι για τους οποίους κάθε υποψήφιος πρέπει ή δεν πρέπει να γίνει δεκτός ως υποψήφιος διδάκτορας, καθώς και το όνομα του Επιβλέποντος.

- Η Συνέλευση του Τμήματος, αφού λάβει τη γνώμη του προτεινόμενου Επιβλέποντος, τη συνεκτιμά με το υπόμνημα της Επιτροπής και εγκρίνει ή απορρίπτει αιτιολογημένα την αίτηση του υποψηφίου. Με την ίδια απόφαση ορίζεται ο Επιβλέπων, που προτείνει τα λοιπά δύο μέλη της Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής. Στην εγκριτική απόφαση ορίζεται και η γλώσσα συγγραφής της διδακτορικής διατριβής.

- Τα ονόματα των υποψηφίων διδασκόντων, των επιβλεπόντων και των λοιπών μελών των Τριμελών Συμβουλευτικών Επιτροπών, καθώς και οι τίτλοι των εκπονούμενων διδακτορικών διατριβών μαζί με μία σύντομη περίληψη, αναρτώνται στον διαδικτυακό

τόπο του Ιδρύματος στην ελληνική και στην αγγλική γλώσσα.

2.1. Γενικά κριτήρια

Η Τριμελής Εισηγητική Επιτροπή κατά την εξέταση των αιτήσεων λαμβάνει υπόψη της, ιδίως τα κατωτέρω κριτήρια:

- (α) εισηγητικό σημείωμα του προτεινόμενου ως επιβλέποντος καθηγητή,
- (β) το βαθμό του πτυχίου,
- (γ) τη βαθμολογία στα προπτυχιακά μαθήματα, τα σχετικά με το γνωστικό αντικείμενο της διατριβής,
- (δ) ενδεχόμενη επίδοση σε διπλωματική εργασία,
- (ε) το βαθμό του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών,
- (στ) επίδοση μεταπτυχιακής εργασίας,
- (ζ) πιθανή ερευνητική δραστηριότητα και δημοσιεύσεις σε πεδίο συναφές με το αντικείμενο της προτεινόμενης διατριβής,
- (η) πιθανή επαγγελματική ενασχόληση σε πεδίο συναφές με το αντικείμενο της προτεινόμενης διατριβής,
- (θ) το περιεχόμενο των συστατικών επιστολών,
- (ι) το θέμα και την ωριμότητα της υποβληθείσας πρότασης εκπόνησης.

2.2. Θέμα προτεινόμενης διατριβής

Το θέμα της προτεινόμενης διατριβής οφείλει να είναι συμβατό με το χαρακτήρα και τους ερευνητικούς στόχους του Τμήματος, στα γνωστικά πεδία που θεραπεύει το Τμήμα.

2.3. Ο Επιβλέπων και η Τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή

1. Δικαίωμα επίβλεψης διδακτορικής διατριβής έχουν οι καθηγητές, οι αναπληρωτές καθηγητές και οι επίκουροι καθηγητές του Τμήματος. Για κάθε υποψήφιο διδάκτορα ορίζεται Τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή με έναν Επιβλέποντα, ως ανωτέρω, και δύο ακόμη μέλη της Επιτροπής, που μπορεί να είναι α) είτε μέλη ΔΕΠ των τριών πρώτων βαθμίδων του ίδιου ή άλλου Τμήματος, του Παντείου ή άλλου Πανεπιστημίου,

της Ελλάδας ή ομοταγούς ιδρύματος της αλλοδαπής, βερευνητές Α', Β' ή Γ' βαθμίδας από τα ερευνητικά κέντρα που καταγράφουν ρητά οι σχετικοί νόμοι.

2. Ο Επιβλέπων και τα λοιπά μέλη της Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής πρέπει να έχουν ίδιο ή συναφές γνωστικό αντικείμενο με το προτεινόμενο θέμα της διατριβής.

3. Κάθε μέλος ΔΕΠ του Τμήματος μπορεί να επιβλέπει έως επτά (7) υποψήφιους διδάκτορες. Αν ο Επιβλέπων, μέλος ΔΕΠ του Τμήματος, μετακινηθεί προς άλλο Τμήμα του Παντείου Πανεπιστημίου, ή προς άλλο ΑΕΙ, συνεχίζει, εάν επιθυμεί, να τελεί χρέη Επιβλέποντος των διδακτορικών διατριβών που έχει αναλάβει, και ο τίτλος του διδάκτορα απονέμεται από το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης. Αν ένα μέλος ΔΕΠ μετακινηθεί προς το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης, παραμένει Επιβλέπων των διδακτορικών διατριβών που είχε αναλάβει, και ο τίτλος απονέμεται από το Τμήμα προέλευσης του. Στις περιπτώσεις αυτές, οι υποψήφιοι διδάκτορες από το Τμήμα προέλευσης δεν υπολογίζονται στον μέγιστο επιτρεπόμενο αριθμό των επτά.

4. Τα αφυπηρετήσαντα μέλη ΔΕΠ δεν έχουν δικαίωμα συμμετοχής σε Τριμελείς Συμβουλευτικές Επιτροπές, ούτε σε Επταμελείς Εξεταστικές Επιτροπές. Όσοι καθηγητές ή ερευνητές είχαν ορισθεί Επιβλέποντες, ή μέλη Τριμελών Συμβουλευτικών Επιτροπών, πριν τη συνταξιοδότηση τους, παραμένουν και αντικαθίστανται υποχρεωτικώς από τη Συνέλευση όταν ορίζεται η Επταμελής Εξεταστική Επιτροπή.

5. Κάθε μέλος ΔΕΠ, εντός του τελευταίου ακαδημαϊκού έτους πριν την αφυπηρέτησή του, καταθέτει υπόμνημα προς τη Συνέλευση του Τμήματος στο οποίο κρίνει αιτιολογημένα κατά πόσον οι υποψήφιοι διδάκτορες, που επιβλέπει, μπορούν να ολοκληρώσουν ή όχι τη διατριβή τους. Στο ίδιο υπόμνημα αναφέρει εάν θέλει να παραμείνει Επιβλέπων μετά την αφυπηρέτησή τους.

6. Αν για οποιονδήποτε λόγο ο Επιβλέπων εκλείψει, ή κρίνει ο ίδιος ότι αδυνατεί να τελέσει χρέη Επιβλέποντος, η Συνέλευση του Τμήματος, αναθέτει σε άλλον την επίβλεψη, ακόμη και καθ' υπέρβαση του μέγιστου αριθμού των επτά υποψηφίων διδασκόντων.

2.4. Για τη διαδικασία και τους όρους εκπόνησης διδακτορικής διατριβής με συνεπίβλεψη ισχύει ό,τι προβλέπεται σχετικά από το άρθρο 43 παρ. 3 του ν.4485/2017.

3. Φοίτηση

(α) Ο ελάχιστος χρόνος για την απόκτηση διδακτορικού διπλώματος είναι τρία (3) πλήρη ημερολογιακά έτη, με έναρξη την ημερομηνία ορισμού της Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής από τη Συνέλευση του Τμήματος.

Ο μέγιστος χρόνος για την απόκτηση διδακτορικού διπλώματος είναι πέντε (5) πλήρη ημερολογιακά έτη, με έναρξη την ημερομηνία ορισμού της Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής από την Συνέλευση του Τμήματος. Παράταση έως δυο (2) έτη, επιπλέον, είναι δυνατόν να δοθεί με πλήρως αιτιολογημένη πρόταση της Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής μετά από αίτηση του φοιτητή και απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος.

Ο περιορισμός αυτός δεν ισχύει για τους ήδη εγγεγραμμένους διδακτορικούς φοιτητές, οι οποίοι εάν έχουν ξεπεράσει τα πιο πάνω χρονικά όρια, έχουν επιπλέον δυο έτη παράταση από την ισχύ αυτού του κανονισμού, εφόσον κατά τα προηγούμενα έτη είχαν υποβληθεί εκθέσεις προόδου από τις τριμελείς επιτροπές. Ύστερα από αίτηση του φοιτητή η Συνέλευση μπορεί να χορηγήσει αναστολή σπουδών για εξαιρετικά σπουδαίο λόγο, η οποία δεν ξεπερνάει τα δύο έτη.

(β) Ο υποψήφιος διδάκτορας, κάθε έτος, έως τέλος Μαρτίου, καταθέτει γραπτό υπόμνημα για την πρόοδο της διατριβής του και παρουσιάζει προφορικά τα σχετικά στοιχεία ενώπιον της Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής. Ο υποψήφιος διδάκτορας καταθέτει το πρώτο γραπτό υπόμνημα εφόσον έχουν παρέλθει τουλάχιστον δώδεκα μήνες από τον ορισμό της Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής.

Η Τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή υποβάλλει ετήσια Έκθεση Προόδου, που στηρίζεται στο υπόμνημα και στην προφορική παρουσίαση του υποψηφίου, έως το τέλος Μαΐου.

(γ) Η μερική τροποποίηση του τίτλου της διατριβής, χωρίς ουσιαστική αλλαγή του περιεχομένου της, είναι δυνατή με πρόταση της Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής και απόφαση της Συνέλευσης και δεν μεταβάλλει τον χρόνο έναρξης της διατριβής.

(δ) Η ολική τροποποίηση του τίτλου της διατριβής, με πλήρη αλλαγή του περιεχομένου της, συνεπιφέρει την εξ' υπαρχής εξέταση της προτεινόμενης διατριβής με ενδεχόμενη αντικατάσταση του Επιβλέποντος και των μελών της Τριμελούς

Συμβουλευτικής Επιτροπής, και με επανεκκίνηση του χρόνου έναρξης της διατριβής.

4. Δικαιώματα - υποχρεώσεις του διδακτορικού φοιτητή

Οι υποψήφιοι διδάκτορες έχουν δικαιώματα πρόσβασης, δανεισμού και χρήσης των ηλεκτρονικών υπηρεσιών των πανεπιστημιακών βιβλιοθηκών Επιπλέον, απολαμβάνουν τις παροχές που προβλέπονται για τους προπτυχιακούς φοιτητές (πλην της χορήγησης συγγραμμάτων) και για τους μεταπτυχιακούς φοιτητές, για διάστημα πέντε (5) ακαδημαϊκών ετών από την πρώτη εγγραφή τους ως υποψηφίων διδασκόντων.

Οι υποψήφιοι διδάκτορες έχουν δικαίωμα συμμετοχής στα εκλεκτορικά σώματα για την εκλογή οργάνων διοίκησης ΑΕΙ και εκλογής τους στα όργανα αυτά για διάστημα έως πέντε (5) ακαδημαϊκών ετών από την πρώτη εγγραφή τους ως υποψηφίων διδασκόντων. Επιπλέον, οι εκπρόσωποι τους μπορούν να συμμετέχουν στη Σύγκλητο, στο Πρυτανικό Συμβούλιο, στη Γενική Συνέλευση της Σχολής Επιστημών Οικονομίας και Δημόσιας Διοίκησης, στην Κοσμητεία της Σχολής Επιστημών Οικονομίας και Δημόσιας Διοίκησης, στη Συνέλευση του Τμήματος, στο Διοικητικό Συμβούλιο του Τμήματος και στις Γενικές Συνελεύσεις των Τομέων, σύμφωνα με τον ν. 4485/2017.

Ο υποψήφιος διδάκτορας έχει υποχρέωση επικοινωνίας με τον Επιβλέποντα και με τα μέλη της Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής. Επίσης οφείλει να ακολουθεί τους κανόνες που προβλέπει η εκπόνηση της διδακτορικής διατριβής σύμφωνα με τον παρόντα Κανονισμό. Οι υποψήφιοι διδάκτορες οφείλουν να ακολουθούν την ακαδημαϊκή δεοντολογία και να τηρούν τους κανόνες της Επιτροπής Δεοντολογίας του Παντείου Πανεπιστημίου.

Πειθαρχικό παράπτωμα για τους υποψηφίους διδάκτορες συνιστά η παραβίαση της νομοθεσίας και των αποφάσεων των οργάνων του Πανεπιστημίου. Πειθαρχικά παραπτώματα είναι ιδίως: α) Έργω ή λόγω εξύβριση, απειλή, σωματική βλάβη, παρεμπόδιση διδακτικού έργου μελών ΔΕΠ ή άλλων ερευνητών του της Πανεπιστημιακής Κοινότητας η του διοικητικού προσωπικού, β) Η εκ προθέσεως καταστροφή περιουσίας του Ιδρύματος, γ) Η εκούσια παρεμπόδιση της εύρυθμης λειτουργίας του Ιδρύματος και των υπηρεσιών του. Σε περίπτωση διάπραξης πειθαρχικού παραπτώματος από υποψήφιο διδάκτορα μπορούν να του επιβληθούν,

ανάλογα με τη βαρύτητα του παραπτώματος, οι ακόλουθες ποινές: α) έγγραφη επίπληξη, β) αναστολή της φοιτητικής ιδιότητας από ένα εξάμηνο έως δύο έτη, γ) οριστική διαγραφή. Η πειθαρχική ποινή της επίπληξης επιβάλλεται, μετά προηγούμενη απολογία, από τον Πρόεδρο του Τμήματος. Η αναστολή της φοιτητικής ιδιότητας και η διαγραφή επιβάλλονται, μετά από προηγούμενη απολογία, από τη Συνέλευση του Τμήματος που λειτουργεί ως Πειθαρχικό Συμβούλιο.

Για όλους τους υποψήφιους διδάκτορες ισχύει ο κανονισμός του Τμήματος σχετικά με τη λογοκλοπή και το σεβασμό των πνευματικών δικαιωμάτων (plagiarism), βλ. <http://www.socadm.duth.gr/Plagiarism.pdf>. Σε περίπτωση που διαπιστωμένα αποδειχθεί λογοκλοπή, η Συνέλευση του Τμήματος διαγράφει τον υποψήφιο διδάκτορα. Εάν έχει λάβει τον τίτλο του διδάκτορα, η Συνέλευση του Τμήματος προβαίνει στην αφαίρεση του τίτλου.

Ο υποψήφιος διδάκτορας υποχρεούται να καταθέσει δήλωση αυθεντικότητας της διδακτορικής διατριβής.

Αν χρησιμοποιούνται δεδομένα “εσωτερικής πληροφόρησης” στα οποία ο υποψήφιος είχε πρόσβαση (όπως π.χ. ένας εφοριακός ή στέλεχος της ΤτΕ, των Ενόπλων Δυνάμεων κ.λπ.) πρέπει να προσκομίζει και να αρχειοθετείται στο φάκελο του η άδεια της υπηρεσίας του για τη χρήση τους, εφόσον δεν παραβιάζεται η νομοθεσία περί προσωπικών δεδομένων.

Πρέπει να υπάρχει τεκμηρίωση όλων των πηγών στις οποίες αναφέρεται ο υποψήφιος (σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή) καθώς και των ερωτηματολογίων και συνεντεύξεων.

Ο υποψήφιος διδάκτορας, υποχρεούται αμισθί εφόσον του ζητηθεί, i) να προσφέρει εκπαιδευτικές υπηρεσίες στο Τμήμα, όπως επιτηρήσεις, ii) να συνεργάζεται με τον/τους επιβλέποντες ή με άλλους διδακτορικούς φοιτητές του Τμήματος, iii) να συμμετέχει ενεργά σε εκδηλώσεις, παρουσιάσεις και σεμινάρια σχετικά με τη διατριβή του, δημοσιεύσεις και, εν γένει, iv) να είναι διαθέσιμος για οποιαδήποτε άλλη επιστημονική εκδήλωση ή λειτουργία κρίνουν απαραίτητη ο/οι Επιβλέποντες ή/και η Συνέλευση.

5. Υποστήριξη - αναγόρευση στον τίτλο του Διδάκτορα

α) Ο υποψήφιος διδάκτορας, όταν ολοκληρώσει τη συγγραφή της διδακτορικής του διατριβής, καταθέτει αίτηση υποστήριξης της διατριβής του στη Γραμματεία του Τμήματος. Η Τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή δέχεται ή απορρίπτει την αίτηση του υποψηφίου για τη δημόσια υποστήριξη και την αξιολόγηση της. Εάν η Τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή αποδεχθεί την αίτηση του υποψηφίου, συντάσσει αναλυτική Εισηγητική Έκθεση και την υποβάλλει στη Συνέλευση του Τμήματος, ζητώντας τον ορισμό Επταμελούς Εξεταστικής Επιτροπής για την κρίση της διδακτορικής διατριβής. Την Εισηγητική Έκθεση συντάσσουν τα μέλη της Τριμελούς Επιτροπής, όπου επιτρέπεται να συμμετέχουν και τυχόν αφυπηρετησάντα μέλη. Εάν η διατριβή έχει εκπονηθεί σε ξένη γλώσσα ορίζεται από τη Συνέλευση του Τμήματος ως κριτής της γλωσσικής αρτιότητας (χρήση της κατά περίπτωση ορολογίας) εξειδικευμένος προς αυτή τη γλώσσα επιστήμονας.

β) Εάν η Τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή θεωρήσει ότι η διδακτορική διατριβή δεν έχει ολοκληρωθεί, υποβάλλει παρατηρήσεις στον υποψήφιο για τη συνέχιση της. Εάν υπάρχει διάσταση απόψεων μεταξύ των μελών της Επιτροπής, ή μεταξύ αυτών και του υποψηφίου, αποφασίζει η Συνέλευση του Τμήματος.

γ) Στην Επταμελή Εξεταστική Επιτροπή μπορούν να συμμετέχουν α) είτε μέλη ΔΕΠ των τριών πρώτων βαθμίδων του ίδιου ή άλλου Τμήματος, του Παντείου ή άλλου Πανεπιστημίου, της Ελλάδας ή ομοταγούς ιδρύματος της αλλοδαπής, β) είτε ερευνητές Α¹, Β¹ ή Γ¹ βαθμίδας από τα αναγνωρισμένα ερευνητικά κέντρα που ορίζονται με νόμο (βλ. κατωτέρω άρθρο 10 του παρόντος). Σε αυτή δεν επιτρέπεται να συμμετέχουν αφυπηρετησάντες. Στην περίπτωση που στην Τριμελή Συμβουλευτική Επιτροπή μετέχει αφυπηρετησας, είτε ως Επιδέχων, είτε ως μέλος, αυτός αντικαθίσταται κατά τον ορισμό της Επταμελούς Εξεταστικής Επιτροπής. Η Συνέλευση του Τμήματος ορίζει τα μέλη της Επταμελούς Εξεταστικής Επιτροπής, που έχουν ίδιο ή συναφές γνωστικό αντικείμενο με την υπό κρίση διδακτορική διατριβή.

δ) Η διδακτορική διατριβή υποστηρίζεται δημόσια από τον υποψήφιο διδάκτορα. Η υποστήριξη οφείλει να λάβει χώρα εντός τεσσάρων (4) μηνών από τον ορισμό της Επταμελούς Εξεταστικής Επιτροπής. Η διαδικασία της δημόσιας υποστήριξης

---

1 Τις διατάξεις του άρθρου 45 παρ. 2 του ν. 4485/2017 (ΦΕΚ 114/τ. Α'/4.8.2018) «Οργάνωση και Λειτουργία της Ανωτάτης Εκπαίδευσης, ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις».

προϋποθέτει τη φυσική παρουσία των τεσσάρων (4) τουλάχιστον μελών της Εξεταστικής Επιτροπής, ενώ τα λοιπά μέλη μπορούν να συμμετέχουν και μέσω τηλεδιάσκεψης. Ο Επιβλέπων τη διατριβή προεδρεύει κατά την προφορική δοκιμασία. Ο υποψήφιος υποστηρίζει προφορικά τη διδακτορική του διατριβή* ακολουθούν οι ερωτήσεις των μελών της Εξεταστικής Επιτροπής και οι απαντήσεις από τον υποψήφιο διδάκτορα.

ε) Μετά την ολοκλήρωση της προφορικής δοκιμασίας, η Επταμελής Εξεταστική Επιτροπή συνεδριάζει χωρίς την παρουσία τρίτων, κρίνει την εργασία ως προς την ποιότητα, την πληρότητα, την πρωτότυπη σκέψη και τη συμβολή της στην επιστήμη και με βάση αυτά τα κριτήρια την εγκρίνει, ή την απορρίπτει, με πλειοψηφία των πέντε (5) τουλάχιστον από τα μέλη της.

στ) Η κλίμακα βαθμολόγησης της διατριβής, όταν αυτή εγκρίνεται, έχει ως εξής:

- Άριστα
- Λίαν Καλώς
- Καλώς

Ο τίτλος του Διδάκτορα απονέμεται από το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης.

6. Διαγραφή Υποψήφιου Διδάκτορα

Ο υποψήφιος διδάκτορας διαγράφεται:

- αυτοδικαίως, όταν το ζητήσει ο ίδιος με γραπτή του αίτηση,
- αυτοδικαίως, όταν υπερβεί τον μέγιστο χρόνο των πέντε (5) ετών ή της παράτασης που του έχει δοθεί,
- σε περίπτωση μη υποβολής δυο συνεχόμενων εκθέσεων προόδου, με απόφαση της Συνέλευσης
- όταν διαπιστωμένα αποδειχθεί λογοκλοπή, η Συνέλευση του Τμήματος διαγράφει τον υποψήφιο διδάκτορα, μετά από ακρόαση,
- όταν ο Επιβλέπων ή μέλος της Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής, ζητήσει την διαγραφή του υποψηφίου με αιτιολογημένη πρόταση που να αφορά στην ικανότητα του τελευταίου να εκπονήσει την διατριβή, την απόφαση λαμβάνει η Συνέλευση του

Τμήματος, μετά από ακρόαση του υποψηφίου,

- όταν η Συνέλευση του Τμήματος αποφασίσει τη διαγραφή του ως πειθαρχική ποινή, σύμφωνα με τον παρόντα Κανονισμό.

7. Γενικά - Μεταβατικές διατάξεις

Για οποιοδήποτε θέμα δεν ρυθμίζεται ρητά από το νόμο ή τον παρόντα Κανονισμό αποφασίζει η Συνέλευση του Τμήματος.

3. Μεταδιδακτορική Έρευνα

Σύμφωνα με το νόμο στο Τμήμα πραγματοποιείται μεταδιδακτορική έρευνα, η οποία διέπεται από τον «Κανονισμό Μεταδιδακτορικής έρευνας» όπως έχει ψηφιστεί από τη Γ. Σ. Ε. Σ. του Τμήματος. Να σημειωθεί ότι η Σύγκλητος και η Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύνθεσης Τμήματος έχουν καταργηθεί και τις αρμοδιότητές τους βάσει του νόμου ασκούν πλέον η Σύγκλητος και η Συνέλευση του Τμήματος αντίστοιχα. Κατά συνέπεια, όπου στον παρόντα κανονισμό αναφέρεται Σύγκλητος Ειδικής Σύνθεσης ή Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύνθεσης εννοούνται τα σώματα Σύγκλητος και Συνέλευση του Τμήματος.

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΜΕΤΑΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

Άρθρο 1

Αρμόδια Όργανα

Με την ισχύουσα νομοθεσία και τις κείμενες διατάξεις αρμόδια όργανα σχετικά με την εκπόνηση μεταδιδακτορικής έρευνας είναι:

1. Η Σύγκλητος Ειδικής Σύνθεσης του Πανεπιστημίου.
2. Η Κοσμητεία.
3. Η ΓΣΕΣ του Τμήματος.

Άρθρο 2

Αντικειμενικός Στόχος

Το πρόγραμμα μεταδιδακτορικής έρευνας παρέχει εξειδίκευση στα γνωστικά πεδία των Τμημάτων της Σχολής και σε συγγενή πεδία. Αποβλέπει στη δημιουργία

υψηλής ποιότητας επιστημονικής έρευνας και στην ενίσχυση επιστημόνων ικανών να συμβάλουν στην πρόοδο της επιστήμης, της έρευνας και των εφαρμογών. Συγχρόνως αποτελεί για τη Σχολή, αλλά και για το Πανεπιστήμιο γενικότερα, πηγή ακαδημαϊκού κύρους και διεθνούς διάκρισης και συμβάλλει στην ποιοτική και ποσοτική αναβάθμιση της επιστημονικής έρευνας.

Άρθρο 3

Τυπικά Προσόντα Υποψηφίων

Δικαίωμα υποβολής αίτησης για την εκπόνηση ΜΔΕ (Μεταδιδακτορικής Έρευνας) έχουν:

1. Κάτοχοι Διδακτορικού Διπλώματος από ΑΕΙ του εσωτερικού ή αναγνωρισμένου από το ΔΟΑΤΑΠ ισότιμου τίτλου σπουδών του εξωτερικού.
2. Υποψήφιοι με μία τουλάχιστον δημοσίευση σε διεθνές περιοδικό με κριτές σε θέμα συναφές με την προτεινόμενη έρευνα.
3. Υποψήφιοι με μία τουλάχιστον συμμετοχή σε Εθνικό ή Διεθνές συνέδριο σε σχετικά επιστημονικά πεδία.

Άρθρο 4

Υποβολή αιτήσεων

Οι υποψήφιοι που ενδιαφέρονται για την εκπόνηση μεταδιδακτορικής έρευνας υποβάλλουν σχετική αίτηση στη Γραμματεία του αντίστοιχου Τμήματος μετά από προκήρυξη.

Η προκήρυξη γίνεται από τη Συντονιστική Επιτροπή Μεταδιδακτορικών Σπουδών της Σχολής (ΣΕΜΣ), μετά από εισήγηση μέλους ΔΕΠ του αντίστοιχου τμήματος της Σχολής.

Στην αίτηση αναφέρεται το μέλος ΔΕΠ του Τμήματος υπό την επίβλεψη του οποίου θα εκπονηθεί η μεταδιδακτορική του έρευνα. Το επιβλέπον μέλος ΔΕΠ μπορεί να προέρχεται από τα υπηρετούντα μέλη ΔΕΠ της Σχολής ή από Ομότιμους Καθηγητές της Σχολής.

Στην αίτηση επισυνάπτονται τα ακόλουθα απαραίτητα δικαιολογητικά:

1. Επικυρωμένο αντίγραφο Πτυχίου ή διπλώματος ΑΕΙ της ημεδαπής ή ομοταγών αναγνωρισμένων ιδρυμάτων της αλλοδαπής.

2. Επικυρωμένο αντίγραφο Μεταπτυχιακού διπλώματος ειδίκευσης ΑΕΙ της ημεδαπής ή ομοταγών αναγνωρισμένων ιδρυμάτων της αλλοδαπής (αν υπάρχει).
3. Επικυρωμένο αντίγραφο Διδακτορικού διπλώματος ΑΕΙ της ημεδαπής ή ομοταγών αναγνωρισμένων ιδρυμάτων της αλλοδαπής.
4. Αναλυτικό βιογραφικό σημείωμα.
5. Κατάλογος επιστημονικών εργασιών που έχουν εκπονηθεί.
6. Συστατικές επιστολές από μέλη ΔΕΠ ή από ερευνητές αναγνωρισμένων ερευνητικών κέντρων του εσωτερικού ή του εξωτερικού.
7. Αποδεικτικό Επάρκειας Ξένης Γλώσσας.
8. Πρόταση με συνοπτική παρουσίαση και χρονοδιάγραμμα εκπόνησης της μεταδιδακτορικής έρευνας.

Άρθρο 5

Αξιολόγηση αιτήσεων

Η Γραμματεία του τμήματος στην οποία υποβάλλονται οι αιτήσεις με τα απαραίτητα δικαιολογητικά κάθε υποψηφιότητας, αρχειοθετεί τις αιτήσεις με αριθμό πρωτοκόλλου, προβαίνει σε τυπικό έλεγχο πληρότητας όλων των υποβαλλόμενων δικαιολογητικών και προωθεί την αίτηση στη Συντονιστική Επιτροπή των Μεταπτυχιακών Κατευθύνσεων της Σχολής (ΣΕΜΣ).

Η Επιτροπή αυτή:

1. Εξετάζει τη συνάφεια του προτεινόμενου από τον ενδιαφερόμενο αντικειμένου έρευνας με τα γνωστικά αντικείμενα που καλύπτει το Τμήμα.
2. Αξιολογεί την πρόταση- αίτηση.
3. Στην περίπτωση της αποδοχής προβαίνει στον ορισμό του επιβλέποντος μέλους ΔΕΠ υπεύθυνου για την καθοδήγηση και την επίβλεψη της έρευνας.
4. Η Επιτροπή (ΣΕΜΣ) απαρτίζεται από τον Κοσμήτορα της Σχολής, τους δύο Διευθυντές των ΠΜΣ των Τμημάτων της Σχολής και από δύο μέλη ΔΕΠ εκπροσώπους των Τμημάτων, τα οποία ορίζονται από τις αντίστοιχες ΓΣΕΣ.

Άρθρο 6

Διάρκεια Έρευνας

Η διάρκεια της μεταδιδακτορικής έρευνας είναι ετήσια και αρχίζει από την ημερομηνία της αποδοχής της. Μπορεί να δοθεί παράταση έως δύο επιπλέον έτη μετά από αιτιολογημένη εισήγηση του επιβλέποντος καθηγητή προς τη ΣΕΜΣ.

Άρθρο 7

Παρακολούθηση - Εκπόνηση Μεταδιδακτορικής Έρευνας

1. Κάθε μέλος ΔΕΠ μπορεί να επιβλέπει μέχρι δύο μεταδιδακτορικούς ερευνητές. Μετά από εισήγηση του επιβλέποντα προς την ΣΕΜΣ μπορούν να οριστούν μέχρι και δύο συμβουλευτικά μέλη για την επίβλεψη της έρευνας, τα οποία μπορεί να είναι είτε μέλη ΔΕΠ του Τμήματος ή άλλων τμημάτων ή άλλων ΑΕΙ εσωτερικού και εξωτερικού.
2. Η μεταδιδακτορική έρευνα πρέπει να είναι πρωτότυπη και να αποτελεί σημαντική συμβολή στην επιστημονική γνώση.
3. Ο μεταδιδακτορικός ερευνητής υποβάλλει ετήσια έκθεση προόδου προς τη ΣΕΜΣ, την οποία συνυπογράφει και το επιβλέπον μέλος ΔΕΠ.
4. Στο πλαίσιο των καθηκόντων του περιλαμβάνεται η παρουσία του στο διεθνές ακαδημαϊκό σύστημα με συμμετοχή σε συνέδρια, σεμινάρια καθώς και η αναγνώριση της έρευνάς του με δημοσιεύσεις, σε περιοδικά με κριτές, όπου αυτό είναι εφικτό.

Άρθρο 8

Διακοπή - Περάτωση της Μεταδιδακτορικής Έρευνας

1. Διακοπή της έρευνας γίνεται είτε μετά από εισήγηση του επιβλέποντα, είτε μετά από αίτηση του ερευνητή, είτε αν δεν έχουν υποβληθεί δύο διαδοχικές εκθέσεις προόδου.
2. Ο μεταδιδακτορικός σε συνεργασία με το επιβλέπον μέλος ΔΕΠ συντάσσει και υποβάλλει στη ΣΕΜΣ την Έκθεση Περάτωσης Μεταδιδακτορικής Έρευνας.
3. Βεβαίωση τόσο για την περάτωση όσο και κατά την πορεία της έρευνας δίδεται από την Κοσμητεία της Σχολής, μετά από σχετική εισήγηση της ΣΕΜΣ.

Άρθρο 9

Παροχές προς τους Μεταδιδακτορικούς Ερευνητές

Στους μεταδιδακτορικούς ερευνητές παρέχονται κατά τη διάρκεια της έρευνας:

1. Πρόσβαση στα εργαστήρια του Πανεπιστημίου

2. Πρόσβαση στη Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου.
3. Πρόσβαση στις βάσεις δεδομένων στις οποίες έχει δικαίωμα χρήσης το Πανεπιστήμιο.

Άρθρο 10

Χρηματοδότηση Έρευνας - Υποχρεώσεις Μεταδιδακτορικών Ερευνητών

1. Αν η έρευνα χρηματοδοτείται από οποιαδήποτε πηγή (υποτροφία - χορηγία - ερευνητικό πρόγραμμα κ.λπ.), τότε ο ερευνητής θα αμείβεται. Θα καλύπτονται επίσης (αν είναι εφικτό) και σχετικές δαπάνες, όπως συμμετοχές σε συνέδρια, δημοσιεύσεις, αγορές απαραίτητου υλικού, πρόσβαση σε βάσεις δεδομένων κ.λπ. Η έγκριση των παραπάνω θα γίνεται μετά από πρόταση του επιβλέποντα προς την ΣΕΜΣ, με υποβολή αναλυτικού προϋπολογισμού. Την ευθύνη της διαχείρισης των χρηματικών ποσών αναλαμβάνει ο ΕΛΚΕ του Πανεπιστημίου.
2. Οι μεταδιδακτορικοί ερευνητές υποχρεούνται να παρουσιάζουν την πρόοδο της έρευνας τους σε σεμινάρια που οργανώνονται από το Τμήμα με ευθύνη του επιβλέποντος μέλους ΔΕΠ. Επίσης, υποχρεούνται να συμβάλλουν στην επίβλεψη εργασιών, στην επιμέλεια φροντιστηρίων, εργαστηριακών ασκήσεων, σεμιναρίων, και ειδικών διαλέξεων.

Άρθρο 11

Μεταβατικές Διατάξεις

Ο κανονισμός τίθεται σε ισχύ μετά τη σχετική έγκριση της Συγκλήτου του Πανεπιστημίου. Όσοι μεταδιδακτορικοί ερευνητές έχουν ήδη εγκριθεί από τα Τμήματα της Σχολής συνεχίζουν την έρευνά τους στο πλαίσιο των διατάξεων του παρόντος κανονισμού.

4. Ερευνητικά Προγράμματα

Πρακτική άσκηση φοιτητών

Το Πρόγραμμα της Πρακτικής Άσκησης πραγματοποιείται στα πλαίσια του χρηματοδοτούμενου έργου του Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. «Πρακτική Άσκηση Φοιτητών/Σπουδαστών». Υπεύθυνος για το Τμήμα ο Αναπλ. Καθ. Γ. Πετράκος.

5. Ερευνητικά κέντρα του Τμήματος

Στο Τμήμα λειτουργούν μετά από σχετικές αποφάσεις της Συγκλήτου του Παντείου Πανεπιστημίου τα ακόλουθα ερευνητικά κέντρα:

1. Ευρωπαϊκό Ερευνητικό και Εκπαιδευτικό Κέντρο Βιοηθικής και Δικαίου
2. Ευρωπαϊκό Κέντρο Δημοσιονομικών Μελετών
3. Κέντρο Ελέγχου και Διοίκησης Επιχειρήσεων και Οργανισμών
4. Κέντρο Μελέτης του Αρχαίου Ελληνικού και Ελληνιστικού Δικαίου
5. Κέντρο Νομικού Πολιτισμού
6. Κέντρο Διακυβέρνησης και Βιώσιμης Ανάπτυξης
7. Κέντρο Έρευνας και Διαχείρισης Τοπικής Αυτοδιοίκησης και Αποκέντρωσης
8. Κέντρο Έρευνας Κυβερνητικής Πολιτικής